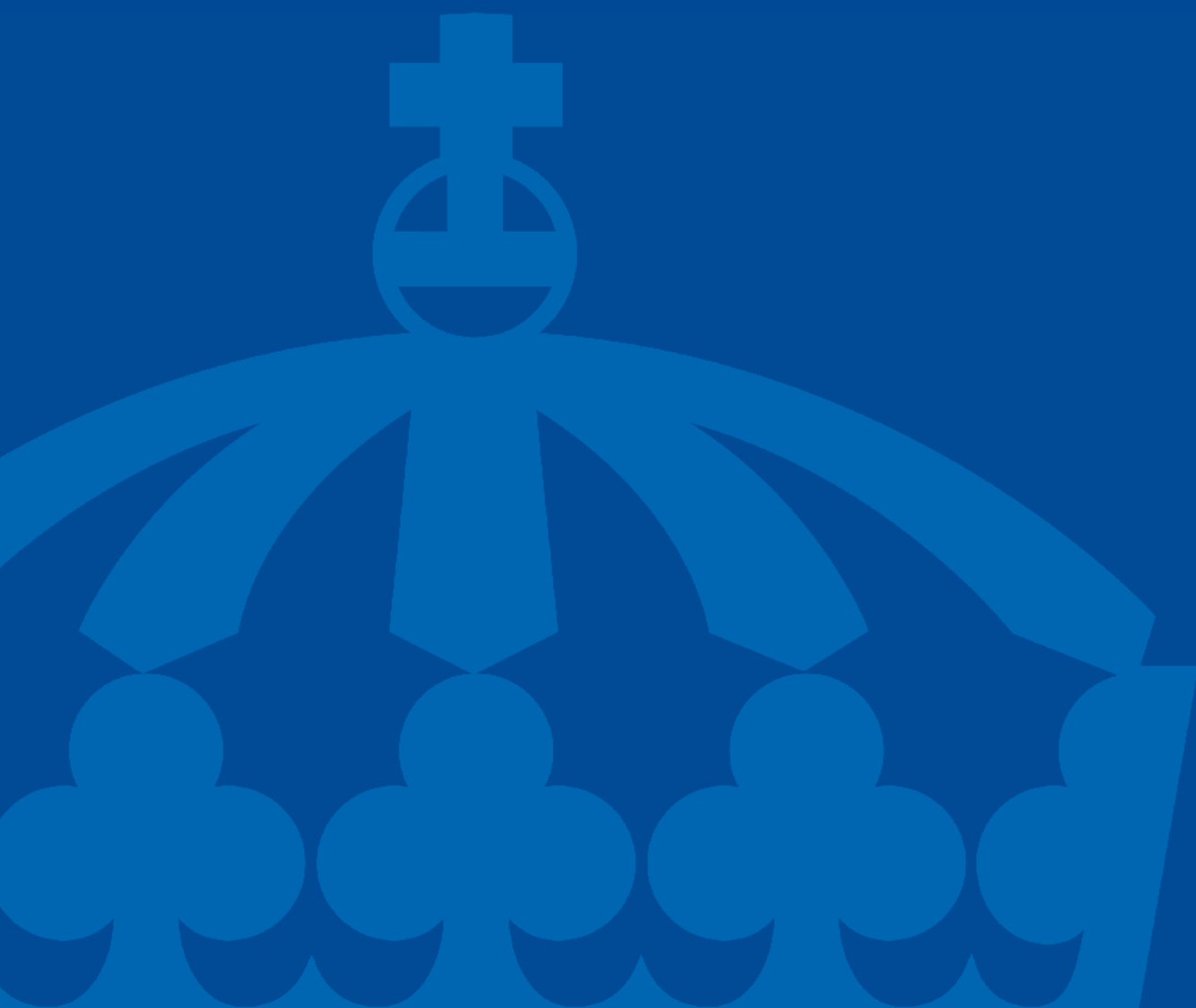

Årsredovisning 2022

Länsstyrelsen
Kalmar län

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Årsredovisning 2022

Länsstyrelsens meddelandeserie: 2023:01

Diarienummer: 106-8765-22

ISSN: 0348-8748

Copyright: Länsstyrelsen Kalmar län

Redaktör: Johanna Backlund

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	4
Om årsredovisningen	6
Årsredovisningens kapitelindelning	6
Om resultatredovisningen	6
Om Länsstyrelsen	8
Våra uppgifter, uppdrag och mål	8
Strategisk styrning och planering	8
Organisation.....	10
Resultatredovisning	12
Myndighetsövergripande redovisning	12
Redovisning av verksamhetsområden.....	30
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	31
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.....	34
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	37
Hållbar samhällsplanering och boende	40
Energi och klimat.....	47
Kulturmiljö	52
Samhällsskydd och beredskap	57
Naturvård och miljöskydd.....	63
Areella näringar.....	77
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	84
Övrig redovisning	93
Året i siffror	97
Finansiell redovisning	109
Resultaträkning	109
Balansräkning	110
Anslagsredovisning	112
Tilläggsupplysningar och noter.....	114
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	130
Bilagor	131

Landshövdingen har ordet

Efter några få intensiva månader i länet kan jag konstatera att Länsstyrelsen Kalmar län haft stora utmaningar under 2022.

Det säkerhetspolitiska läget och kriget i Ukraina har gett konsekvenser i stora delar av världen och självklart också något som vi fått hantera i vårt län. Länsstyrelsen har lyssnat in samverkansaktörernas behov och agerat utifrån det. Arbetet har varit både operativt och utvecklingsinriktat. Det operativa arbetet har exempelvis hanterat mottagande av flyktingar och risker för elbrist. Arbetet med att utveckla civilt försvar har intensifierats på olika sätt under året.

Internt har länsstyrelsen haft stora omställningar under året där både länsledning och avdelningschefer gått vidare till nya uppdrag, vilket naturligtvis får konsekvenser för ledningen av myndighetens verksamhet. Länsstyrelsen har arbetat med en organisationsöversyn som pågått hela året där ny struktur sattes vid årsskiftet. Arbetet kommer fortsätta under 2023 med fokus på att utveckla ledning och arbetssätt för att få till en robust organisation som kan hantera ett ökat flöde av komplexa frågor och ärenden.

I Kalmar län har vi soliga och torra somrar. Bra för besöksnäringen, men det innebär också att vi drabbas av vattenbrist och torka. Länsstyrelsen Kalmar län arbetar med vattenfrågorna på olika sätt både för att hantera akut brist och långsiktigt för att möta utmaningarna med ett allt torrare och varmare klimat. Under sommaren och hösten var det extremt låga flöden i flera vattendrag, särskilt i Emån. Situationen påverkade både växter, djurliv och naturligtvis alla verksamhetsutövare som är beroende av vatten från Emån.

Längs Smålands och Ölands kuster finns ett rikt fågelliv året om. Kustlänsstyrelserna fick därför i uppdrag från regeringen att utöka antalet Natura 2000-områden. Länsstyrelsens ursprungliga förslag möttes av kritik från både berörda markägare, kommuner och företag inom de gröna näringarna. Upplevelsen var att förslaget skulle försvåra den viktiga livsmedelsproduktionen och den kommunala planeringen. Därför fattade min föregångare under hösten beslutet att föreslå regeringen fem nya eller justerade Natura 2000-områden med en avgränsning 100 meter ut från strandlinjen.

Länsstyrelsens breda natur- och miljöuppdrag är både kort- och långsiktigt. Det främjar människors hälsa, djurs överlevnad och välmående. Vi arbetar även med näringslivsutveckling genom att stötta företagen både att göra rätt utifrån gällande lagstiftning och få ett kvalitetskvitto på sin verksamhet.

Under 2022 har länsstyrelserna, som regional valmyndighet, genomfört kontrollräkningen av valen till riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige. Jag är stolt över att länsstyrelsen är en del i vårt viktiga demokratiska system, men också över det ansvar som våra medarbetare tar i den slutgiltiga räkningen. Förutom att Valmyndigheten hade problem med rapporteringssystemet flöt arbetet på bra i Kalmar län.

Mycket mer har naturligtvis hänt under 2022 i vår breda verksamhet. Nya naturreservat har bildats, förberedelser för etablering av havsbaserad vindkraft och den hotade större ekbocken har återintroducerats på fastlandet. Vi har tillsammans med Kalmar läns museum gjort en podd som sätter ljus på kvinnor för att uppmärksamma demokratin 100 år, uppmärksammat en vecka fri från våld, runt kärnkraftverket i Oskarshamn har utomhusvarningen förstärkts och mycket annat som ni kan läsa om i denna årsredovisning.

Jag vill passa på att framföra ett stort tack till alla medarbetare och samverkansaktörer, som har tagit vara på möjligheterna och hanterat utmaningarna på ett bra sätt.

Johan Blom

Vikarierande landshövding

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp samt mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken *Tilläggsupplysningar och noter* i avsnittet *Finansiell redovisning*.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet **Om Länsstyrelsen** beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. **Resultatredovisningen** innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den **finansiella redovisningen** innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. **Bilaga D** tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. **Bilaga E** innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som samordnas samt beskrivning av länsstyrelsegemensamma funktioner.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra åiterrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Därefter följer en resultatredovisning och slutligen en resultatbedömning.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där länsstyrelsens insatser i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, det vill säga de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder länsstyrelsen **resultatindikatorer** som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av länsstyrelsens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar. För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål.

De nivåer som vi använder för resultatbedömningen är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Om Länsstyrelsen

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

Våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna; social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska tillvarata både individens och samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta sektorsövergripande i många frågor.

Det saknas ett övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål får genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Strategisk styrning och planering

Under året som gått har vi påbörjat arbetet med Målbild 2025 för att utveckla den interna organisationen. Målbilden består av fem områden och årliga utvecklingssteg inom varje område är en del av verksamhetsplanen. Under 2022 har vi till exempel tagit fram både kompetensförsörjningsstrategi och kommunikationsstrategi samt påbörjat en organisationsöversyn. I organisationsöversynen har vi tagit fram en ny organisationsstruktur som träder i kraft 2023. I översynen har vi också jobbat med att hitta former för det interna arbetet genom att se över mötesstrukturer, hitta former för tvärasektoriellt arbete och påbörja införandet av teambaserat arbetssätt.

Målbild 2025

- Ett gott externt och internt förtroende
Våra länsbor och samverkansparter upplever att vi är en professionell myndighet och våra beslut och åtgärder respekteras. Vi gör kloka avvägningar för länets bästa baserat på lagstiftning, förordningar, praxis och vår gemensamma kunskap.
- Ett modernt chefskap och medarbetarskap
Chefer på alla nivåer har förutsättningar att utföra ett bra chefskap. Ledarskap och medarbetarskap karaktäriseras av tillit, ansvarstagande och medledarskap. Tillsammans arbetar vi för en god arbetsmiljö.
- En väl fungerande kompetensförsörjning
Vi är en attraktiv arbetsgivare som ger goda möjligheter till utveckling av arbete och kompetens. Vi kan rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens utifrån verksamhetens behov och arbetsmarknadens förutsättningar.
- En god förmåga att hantera kriser
Vi har en utvecklad förmåga att hantera kriser, stora som små, från extraordinära händelser i fredstid till höjd beredskap och krig. Genom ledarskap, snabbhet och flexibilitet har vi lyft länets samlade förmåga till civil beredskap.
- En väl fungerande styrning och uppföljning
Vi har en stabil ekonomi och en utvecklad styrning som både ger långsiktiga planeringsförutsättningar och gör det möjligt att hantera uppkomna händelser under pågående verksamhetsår. Genom löpande förenklingar i alla delar av verksamheten har vi skapat utrymme för både interna satsningar och riktade åtgärder utifrån länets behov.

Länsstyrelsen Kalmar län kraftsamlade under 2022 kring tre fokusområden som har beslutats utifrån länets behov och förutsättningar, länsstyrelsens uppdrag samt nationella mål.

Inom området **hållbar samhällsplanering** har hela länsstyrelsen bidragit till hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i länet. I Kalmar län är konsekvenserna av klimatförändringarna påtagliga och konkreta. Klimatfrågornas betydelse blir allt tydligare. Arbetet med hållbar samhällsplanering är en viktig förutsättning för länets framtida tillväxt och utveckling.

Området **civilt försvar och krisberedskap** är avgörande för att vi som myndighet ska klara av vårt uppdrag vid extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap. Vi behöver fortsätta arbeta systematiskt med att stärka myndighetens beredskapsplanering, öka kunskapen om totalförsvaret och utveckla vår roll inom den civila beredskapen. En robust och korrekt hantering av informationssäkerhet och säkerhetsskydd är en viktig del av detta.

Effektivitet och service handlar för oss om att alla medarbetare och ledare arbetar med att utveckla och förenkla våra processer så att vi arbetar med rätt saker, på rätt sätt. Prioriterat 2022 var handläggningstider, kommunfokus och användning av Platina.

Organisation

Länsstyrelsens organisation

Länsstyrelsen Kalmar läns organisation 2022.

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Beskrivningar av länsstyrelsegemensamma stödverksamheter redovisas samlat i bilaga E.

Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning (värmland Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (värmland Kronoberg)
- Samordnad löneservice (värmland Kronoberg)
- Ekonomiadministration LstEA (värmland Örebro)
- Dataskydd och informationssäkerhet (värmland Stockholm)
- Gemensamma kansliet (värmland Västmanland)

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	233,5	231,3	240,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	143,6	143,6	150,7
Antal årsarbetskrafter män	89,9	87,6	90
Antal ärenden, inkomna och upprättade	21 887	22 942	23 043
Antal beslutade ärenden	24 088	23 420	23 779
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1 444	3 181	3 814
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	312 809	272 681	264 996
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	171 924	102 273	198 155

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till tabellen Nyckeltal: Verksamhetsöversikt

Antalet inkomna och upprättade ärenden har minskat. Detta beror på att covidtillsynen har upphört under året, färre detaljplaner har kommit in och antalet SAM-blanketter har minskat då enheterna inom jordbruket blir färre och större.

Antalet ärenden äldre än två år har minskat kraftigt, eftersom ärenden om återkrav av jordbrukarstöd i stor utsträckning har kunnat avslutas.

Den stora ökningen av lämnade bidrag beror på att storleken på projekten vad det gäller efterbehandling av förorenade områden skiljer sig mellan åren.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
6§ Generationsmål för miljöarbetet och riksdagens miljö kvalitetsmål (övergripande)	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Nationella mål

Under året har länsstyrelsen fortsatt att utveckla sitt arbete med att knyta samman bostadsfrågorna med andra relevanta perspektiv såsom kulturmiljöer, klimatanpassning och social hållbarhet. Detta har bland annat skett genom att personal som arbetar med dessa expertområden deltar i granskningen av kommunernas översikt- och detaljplaner. Granskningen är ett sätt att stödja länets aktörer i arbetet med mänskliga rättigheter, jämställdhet, barnrätt, tillgänglighet och trygghet. Förra året tog vi fram en checklista ”Vägledning för social hållbarhet i fysisk planering” som vi i år har arbetat med att implementera. Checklistan syftar till att underlätta den kommunala handläggningen och förstärka social hållbarhet i samhällsplanering.

Inom området för klimatanpassning har vi under hösten initierat ett samarbete inom regional kustsamverkan med grannlänerna och Gotland. Syftet är att i ett större sammanhang dela kompetens och få större möjlighet att skapa projekt i länet som ska ge mer och bättre kunskapsunderlag. I flera samråd och granskningar har länsstyrelsen bidragit med kunskap som inneburit att kommunerna kunnat utveckla sin förmåga att säkerställa en god nivå på klimatanpassning.

Inom området kulturmiljö har vi bland annat tillgängliggjort information om länets kulturmiljöer på webbsidor. Vi har även informerat politiker och tjänstepersoner om plan- och bygglagen kontra kulturhistoriskt värdefulla miljöer samt arbetat med tillgänglighet genom exempelvis skyltar för synskadade vid en ruin.

Den regionala livsmedelsstrategin för Kalmar län beskriver, liksom den nationella strategin, arbetet och färdriktningen inom hela livsmedelskedjan men ur en regional synvinkel. Under 2022 har aktörerna inom den regionala strategin, däribland länsstyrelsen, gemensamt arbetat med att revidera den handlingsplan som finns kopplad till strategin. Länsstyrelsen har förankrat revideringen brett inom den egna organisationen. De övergripande målen är att fler ska köpa livsmedel från Kalmar län och att branschen långsiktigt och hållbart ska öka sin konkurrenskraft, produktivitet och innovationsförmåga.

Länsstyrelsen arbetar mot målen för det civila försvaret i nära samverkan med länets aktörer och aktörerna inom Södra militärregionen. Det förändrade säkerhetsläget och kriget i Ukraina har inneburit att visst arbete har skjutits fram, men samtidigt lett till att ett antal utvecklingsarbeten färdigställts.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Integrationsrådet som består av ett 30-tal olika aktörer såsom kommuner, regionen, andra statliga myndigheter och civilsamhället har haft två möten under 2022. Mötena syftar till att skapa förståelse, samsyn och att hjälpas åt att lösa utmaningar. I år har särskilt fokus riktats på mottagande av nyanlända och skyddsbehövande från Ukraina samt hur betydelsefullt det är att individen kommer i arbete. Mötena hålls i positiv anda och har en bred uppslutning.

Länsstyrelsen Kalmar län är Vattenmyndighet för Södra Östersjöns vattendistrikt och lämnar uppdrag till beredningssekretariaten inom distriktet. Samverkan inom vattenförvaltningen sker digitalt på handläggarnivå minst varje månad och på chefsnivå fyra gånger per år. Under året hölls två möten fysiskt – ett för handläggare på beredningssekretariaten och ett för chefer med ansvar inom vattenförvaltning. Samverkan möjliggör gemensamma metoder och ensade bedömningar för att uppfylla Sveriges åtagande inom Ramdirektivet för vatten, vilket rapporteras till EU-kommissionen. I vattendistriktet sker även direkt samarbete inom länsgemensamma avrinningsområden så att vattenförbättrande åtgärder kan genomföras på lämpligt sätt. Detta för att följa miljö kvalitetsnormerna och därmed bidra till såväl miljö kvalitetsmål som Agenda 2030.

Inom naturområdet har länsstyrelsen samverkat med Skogsstyrelsen och markägarorganisationer om bland annat artskydd, områdesskydd, biotopskydd och allmänt om bevarande av biologisk mångfald samt granbarkborreproblematiken. Samverkan har också skett med företrädare för den ideella naturvården om skydd och bevarande av arter och områden med höga naturvärden. Detta för att förklara lagstiftningen och vad som är möjligt att göra utifrån styrmedel och gällande lagar. I arbetet med att föreslå nya Natura 2000-området enligt fågeldirektivet har samverkan skett med bland annat markägarorganisationer, kommuner och turismnäring för att skapa oss en bild av hur samhället uppfattar ytterligare utpekanden.

Länsstyrelsen har utvecklat nätverken inom ramen för Krissamverkan Kalmar län. Bland annat har nätverk för säkerhetsskyddschefer bildats och systematisk incidentrapportering implementerats. I samverkan med kommunerna har vi haft dialog kring elsituationen och hur den påverkar länet. Detta har lett till en gemensam bild av läget i länet. Vi har även påbörjat samverkan med näringslivet.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

För att stärka samverkan mellan länsstyrelsen och länets tolv kommuner påbörjade landshövdingen under hösten ett antal kommunbesök. Syftet med besöken har varit att landshövdingen ska få en god överblick av aktuella frågor, men även att kommunerna ska få möjlighet lyfta gemensamma frågeställningar. Grön omställning, vattenförsörjning och civilt försvar/krisberedskap har varit fasta punkter på höstens dagordning.

Långsiktigt hållbar vattenförsörjning och livsmedelsförsörjning är grundläggande för länets utveckling. I länet märks klimatförändringarna tydligt, inte minst genom vattenbrist och torka. Under 2022 har vattensituationen varit i nivå med torkaåren 2016 och 2018. Vattenflöden har varit mycket låga och grundvattennivåer mycket under de normala under lång tid. Tillgång till vatten i tillräcklig kvantitet och kvalitet är avgörande för hela vårt samhälle. Brist på vatten kan begränsa utveckling, tillväxt och inte minst äventyra stora värden. Under sommaren har vi genomfört flera akuta åtgärder exempelvis tillsyn av vattenuttag, informationskampanjer, akut miljöövervakning och utökad samverkan både inom och utanför länet. Parallellt arbetar vi med olika förebyggande åtgärder exempelvis att med möjliga medel återskapa och

fördröja vatten i landskapet, stödja kommunernas arbete med dricksvattenförsörjning och lantbrukets förutsättningar för produktion av livsmedel. Fler åtgärder beskrivs under Resultatredovisning, 18 Naturvård och Miljöskydd.

Till följd av kriget i Ukraina ökade antalet flyktingar till Europa och Sverige under våren 2022. För att få ett helhetsperspektiv av krigets påverkan på Kalmar län gick Länsstyrelsen Kalmar län upp i stabsläge och initierade en sektors- och aktörsövergripande samverkan. Länets kommuner, regionen och berörda statliga myndigheter har genom regelbundna fördjupningsmöten under 2022 etablerat samverkan och gjort det möjligt för länet att kunna hantera mottagandet av skyddsbehövande från Ukraina. Då majoriteten av flyktingarna som anlände till Kalmar län initialt togs omhand av privatpersoner inkluderades civilsamhället i krissamverkan. När Europeiska unionen tog beslut om sanktioner mot Ryssland uppstod risk för brist på varor inom exempelvis jordbruket. Detta resulterade i utökade dialoger med näringslivet i länet för att identifiera konsekvenser av förändrade handelsmöjligheter. Att de skyddsbehövande från Ukraina inte fick ta del av svenska för invandrare (SFI) och etableringsprogrammet innebar dessutom ett aktivt arbete i länet och dialog med näringslivet för att försöka sänka trösklarna och skapa snabba inträden på arbetsmarknaden. Effekterna av samverkan kan vi bland annat se genom den vilja att ta emot som finns och det mottagandet som skyddsbehövande får.

Under året har länsstyrelsen implementerat erfarenheter från utvärderingsprocessen från coronapandemin, bland annat i arbetet med stöd till inriktnings- och samordningsfunktioner. Länsstyrelsen bedömer att kommunernas förmåga till samordning och samverkan ökat ytterligare. Framför allt har vi utvecklat förmågan till incidentrapportering.

I miljöövervakningen följer länsstyrelsen utvecklingen i länet bland annat om biologisk mångfald, luft- och vattenkvalitet. Den regionala miljöövervakningen analyserar, beskriver och följer förändringar i miljösituationen i länet. Det ger underlag för att bedöma effekterna av genomförda åtgärder och behovet av ytterligare åtgärder för att nå uppsatta miljömål. Resultaten från miljöövervakningen är ett viktigt underlag när beslut ska fattas i olika typer av miljövårds-, naturvårds- och planeringsärenden. Det kan också visa tendenser vad gäller klimatförändringarnas påverkan på ekosystemtjänsterna.

Tillsyn

Planering av tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn och tillsynsvägledning inom ett stort antal områden. Vi inventerar årligen behovet av tillsyn och planerar tillsynsinsatser. I arbetet med detta ingår bland annat uppföljning och utvärdering av tidigare års tillsyn. Vid planeringen jobbar vi även med att identifiera och strategiskt prioritera insatser som gör mest nytta.

Till exempel planeras tillsynsinsatser och frekvensen för tillsyn på miljöfarlig verksamhet utifrån en riskbedömning där miljöpåverkan kartlagts. Tillsynsinriktningen och eventuella prioriteringar görs utifrån regleringsbrev, åtgärdsprogram för vatten, Naturvårdsverkets tillsynsstrategi och andra styrande och strategiska dokument.

Tillsynen kan i många fall även vara händelsestyrd och tid för sådan tillsyn tas med i planeringen.

Tvärsektoriell samverkan

Länsstyrelsen Kalmar län deltar i flera samverkansgrupper av olika slag. Syftet med grupperna kan vara bland annat kunskapsutbyte, att göra gemensam tillsyn eller att tillsammans utveckla, effektivisera och ensa tillsynen och tillsynsvägledningen gentemot kommunerna.

Under 2022 har vi bland annat deltagit i Miljösamverkan sydosts projekt om nerlagda kommunala deponier, tillsyn vid byggnader och rivning samt påverkan på enskilda dricksvattentäkter och små avlopp. Vi har anordnat flera tillsynsvägledningsträffar med kommunerna och även samverkat med centrala myndigheter i vägledningsarbetet. Regional samverkan inom tillsynsvägledning om förorenade områden sker bland annat med länsstyrelserna i Östergötland, Jönköping, Kronoberg och Kalmar. Vi har också bidragit med projektledare till Miljösamverkan Sveriges projekt om naturtillsyn och invasiva arter.

Även inom länsstyrelsen behöver tvärssektoriell samverkan ske. Arbetet med att hitta bättre och effektivare samverkansformer både inom länsstyrelsen och med andra aktörer, är ett ständigt pågående förbättringsarbete.

Utveckling av tillsynsarbetet

Utvecklingen av tillsynsarbetet sker inom länsstyrelsen, men även genom länsövergripande samverkan. Länsstyrelserna har en länsövergripande samverkan inom alla ansvarsområden inklusive olika tillsynsområden. Ett av målen med samverkan är att effektivisera och ensa processer, mallar och rutiner samt bidra till utveckling av bland annat tillsyn och tillsynsvägledning.

Samverkan inom tillsyn och tillsynsvägledning sker på flera plan bland annat genom gemensamma projekt, förvaltning och utveckling av gemensamma IT system. Detta underlättar och effektiviserar arbetet. Länsstyrelserna har samverkansgrupper inom olika tillsynsområden där vi enkelt och snabbt kan dela kunskap, diskutera frågor, samordna oss samt anordna årliga träffar där gemensam kompetensutveckling sker. Under de senaste åren har länsstyrelserna även drivit ett projekt för tillsynsutveckling (TULä) där syftet varit att nå en mer effektiv och rättssäker tillsyn.

Under året har Länsstyrelsen Kalmar län deltagit i samverkansprojekt inom Miljösamverkan Sveriges ”Ensade ärendeprocesser”. Vi har även anställda som delar av sin tid arbetar direkt inom länsstyrelsernas samverkansorganisation med arbetsuppgifter som utvecklar och effektiviserar tillsynen. Exempel på detta är förvaltning och utveckling av handläggargrunden NikITa och förvaltning av samarbetsytan för avfall.

Effekter och utmaningar

Kontinuerligt ensas länsövergripande tillsynsprocesser och nya gemensamma mallar och rutiner tas fram för en mer effektiv och rättssäker tillsyn. Trots detta kan inte all tillsyn som det finns behov av genomföras årligen. Tillsyn har behövt prioriteras ner på flera enheter på länsstyrelsen, exempelvis på kulturmiljöenheten, djurenheten, naturskyddsgruppen och vattenmyndighetens kansli.

Generationsmålet, miljökvalitetsmål och Agenda 2030

Generationsmålet

För att nå generationsmålet och lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, måste vi öka takten och, i vissa fall, ändra de nationella förutsättningarna. Vi genomför flera goda insatser i samverkan med olika aktörer för att skynda på omställningen mot ett mer hållbart samhälle i Kalmar län. Till exempel:

- Den återkommande torkan och vattenbristen har lett till att Länsstyrelsen Kalmar län har etablerat flera nya grundvattenrör i länet med automatisk grundvattennivåmätning som kontinuerligt rapporterar till Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) för att på ett överskådligt sätt visa utvecklingen på en karta.
- Ett nytt naturreservat, Pauliströmsåns nedre dalgång, har bildats. Det kommer att bidra till skyddet av naturvärden i ån. Slagdala naturreservat har utökats med äldre tallskogar och sandiga miljöer som gynnar bin och andra insekter.

- Tillsammans med Länsstyrelsen i Kronobergs län, glasrikeskommunerna samt flera andra aktörer deltar vi i ett gemensamt projekt om teknikutveckling och forskning inom förorenade områden under åren 2019–2022. Syftet är att förbättra förutsättningarna för sanering av Glasriket med hållbara metoder och cirkulär ekonomi. Fullskaleförsök med smältning av glaskross har genomförts under året.¹

Miljö kvalitetsmål

Åtgärdsarbete pågår inom alla miljömål över hela länet. Vi arbetar med exempelvis återvätning av våtmarker, nya tankställen för biogas och saneringsarbeten för förorenad mark. Det finns också pågående projekt inom vindkraft, mobilitet och övergödning. Trots flera pågående insatser beräknar vi inte att Kalmar län når miljömålen till 2030. Flera miljömål har dessutom en negativ trend. Det krävs mer styrmedel, samarbete och handling för att påverka möjligheten att nå målen till 2030.

Våra förväntningar att nå miljömålet *Frisk luft* till 2030 har skrivits ner från nära till nej från förra årets bedömning. *Levande skog* har gått från ett oklart trendläge förra året till negativ trend på grund av bättre data. Även *Ett rikt växt- och djurliv* och *Ett rikt odlingslandskap* har en negativ trend.

Det är endast målen *Frisk luft* och *Bara naturlig försurning* som har positiva trender i länet. Trots detta, i fallet med *Frisk luft*, är minskningarna av förorenande ämnen för långsamma för att miljömålet ska nås.

Kalmar län har en viktig kulturmiljö av både nationellt och internationellt värde, som ska värnas. De personella och ekonomiska resurserna som finns idag räcker inte för att tillfredställande säkra upp vår kulturmiljö.²

Agenda 2030 Kalmar län

I Kalmar län finns det betydande skillnader mellan de tolv kommunerna gällande ett flertal nyckeltal för Agenda 2030 i variation från elavbrott till långtidsarbetslöshet.³

Befolkningen i Kalmar län har genom invandring ökat sedan 2013. Befolkningsökningen är dock inte jämnt fördelad, utan det är främst ett par kommuner som ökar sin befolkning. Merparten av länets kommuner har en negativ befolkningsutveckling. Länet har också Sveriges näst äldsta befolkning och andelen som är i arbetsför ålder minskar.⁴

Kalmar län är ett stort lantbrukslän där 17 procent av arealen är åkermark, att jämföra med sju procent i landet som helhet.⁵ Trots detta ligger samtliga länets kommuner under det nationella genomsnittet på ekologisk odlad mark. Stor mängd lantbruk kan vara en utmaning för vattenkvaliteten i landskapet och i länet varierar vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag. Men över lag är den generellt bättre än medelvärdet i landet. Dock är övergödning i kustvattnet ett fortsatt stort problem hos alla kustkommunerna. När det gäller mängden vatten (kvantitativ status) och den kemiska statusen i grundvattnet är spridningen stor i länet. Vissa kommuner har problem med framför allt för lite grundvatten.⁶

---

¹ Regional årlig uppföljning av miljömålen 2022- Kalmar län

² Regional årlig uppföljning av miljömålen 2022- Kalmar län

³ [Jämföraren - Kolada](#)

⁴ Region Kalmar län, Befolkning: [Statistik | Region Kalmar Län](#)

⁵ [Marken i Sverige \(scb.se\)](#)

⁶ [Jämföraren - Kolada](#)

Befolkningen i Kalmar län har sämre tillgång till kollektivtrafik än landet i stort, vilket till viss del kan förklara att ett flertal kommuner ligger under snittet i Sverige när det gäller luftförorening av partiklar som främst kommer från trafik.⁷

Kalmar läns befolkning har en allt högre utbildningsnivå även om andelen eftergymnasialt utbildade är lägre i Kalmar län än riksgenomsnittet. Ungefär 85 procent av länets befolkning har minst en gymnasieutbildning. Kvinnor i länet har generellt en högre utbildningsnivå än män, men har lägre inkomster även om de förvärvsarbetar i nästan samma utsträckning. Vidare är kvinnor underrepresenterade som chefer⁸.

Cirka 70 procent av länets befolkning skattar att de hade god hälsa, vilket är en hög andel jämfört med nationell nivå. Andelen personer som har ett riskbruk av alkohol minskar, likaså andelen som röker dagligen. Andelen i befolkningen med fetma ökar i alla åldersgrupper.⁹

Regional samverkan inom Agenda 2030

För att utveckla länets Agenda 2030-råd har länsstyrelsen fortsatt samverka med Region Kalmar län och Kommunförbundet Kalmar län. En ny modell har tagits fram där rådet på ledningsnivå kommer kompletteras med ett forum för tjänstepersoner som arbetar närmare verksamheterna. Forumet ska fokusera på samverkan mellan de tre olika dimensionerna av hållbarhet; social, miljömässig och ekonomisk. Förväntade effekter är bredare samverkan, större förståelse för olika uppdrag, andra perspektiv samt mer träffsäkra insatser.

Länsstyrelsen har också fortsatt arbetet i det regionala utvecklingsprojektet där Agenda 2030 är ett av fyra insatsområden. Projektet syftar till att skapa en struktur i länet för Agenda 2030-arbetet med gemensam lägesbild, kunskapshöjande insatser och stärkt samverkan som grund. De effekter som projektet förväntas bidra till i sin helhet är samsyn, effektivisering av resurser och kraftsamling inom prioriterade områden. Under året har projektet prioriterat kunskapshöjande inslag inom bland annat hälsa och välbefinnande samt jämställdhet. En del av satsningen inom jämställdhet har vänt sig till länets näringsliv för att skapa förutsättningar för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. De effekter som vi kan se är att frågor om intersektionell jämställdhet har fått starkare fäste i företagets arbete, både i interna processer med personalfrågor och i utåtriktat arbete. Vår uppfattning är att det sker fler processer än tidigare och att företagen har fått verktyg och metoder som kommer att ge effekter när det gäller breddad kompetens, bättre kvalitet och bemötande på sikt.

---

⁷ [Jämföraren - Kolada](#)

⁸ Region Kalmar län, Utbildning och inkomster: [Statistik | Region Kalmar Län](#)

⁹ Region Kalmar län, Folkhälsa: [Statistik | Region Kalmar Län](#)

Integrering av tvärsektoriella frågor

Förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal tvärsektoriella frågor som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Internt samordnar vi stödet för tvärsektoriella perspektiv som jämställdhet, mänskliga rättigheter och barnrätt. Detta sker genom planering och genom att göra kopplingar mellan perspektiven tydliga. Arbetet utgår ifrån ett intersektionellt perspektiv där flera maktordningar och diskrimineringsgrunder lyfts. Samordning innefattar även arbetet med Agenda 2030 samt Folkhälsa.

Länsstyrelsen har arbetat med de jämställdhetspolitiska delmålen integrerat i det rättighetsbaserade arbetssättet på övergripande nivå, på enhetsnivå samt i särskilda insatser bland annat genom att:

- Jämställdhet, barnrätt, mänskliga rättigheter och tillgänglighet är en del i den obligatoriska introduktionsutbildningen för nyanställda. Likaså genusmart kommunikation i återkommande klarspråksutbildningar.
- Flera enheter arbetar med jämn representation i samråd, möten, träffar, tillsyn. Flera enheter arbetar också aktivt för att motverka stereotypa skildringar i bildmaterial, publikationer och presentationer. Förväntad effekt är inkludering, mångfald, tillgänglighet samt tydlig målgruppsanpassning.
- I arbetet med integration finns fokus på jämställdhet vid beredning av ansökningar om statsbidrag. Jämställdhet finns med som ett krav för att beviljas bidrag och återkommer i projektansökan, genomförande och uppföljning. Effekten är kunskap om jämställdhet både hos projektägare och de personer som projekten möter. Ett resultat är att jämställdhetsperspektivet har blivit tydligare och utförligare i ansökningarna.
- Länsstyrelsen har tagit fram *Vägledning och checklista* som integrerar jämställdhet, tillgänglighet, brottsförebyggande och barnperspektiv i kommunens process med samhällsplanering. Checklistan

underlättar, förtydligar samt synliggör kommunernas arbete med att integrera perspektiven i processer kopplat till samhällsplanering och på sikt skapa bättre förutsättning för en socialt hållbar offentlig miljö. Sakfrågor inom social hållbarhet finns integrerat i länsstyrelsens process med remisser för översikts- och detaljplaner, vilket hjälper kommunerna att synliggöra perspektiv som jämställdhet, trygghet, tillgänglighet och barnrätt.

- Några av länsstyrelsens enhetschefer deltar i arbetet med mäns våld mot kvinnor i sin roll som ambassadörer, vilket innebär att frågor om våldsutsatthet kontinuerligt finns med internt och externt.
- Länsstyrelsen har genomfört kunskapshöjande insatser som seminariet ”Den ojämställda stressen”, för att synliggöra det ojämställda hem- och omsorgsarbetet, vilket har ökat kunskapen internt om jämställdhet.
- Vid verksamhetstillsyn i kommuner gällande alkohol och tobak diskuterar vi hur kommunerna arbetar med de olika aspekterna av jämställdhet i sitt arbete.
- I kommunikation med markägare kvalitetssäkras ett jämställt perspektiv vid gemensamt ägande.
- Vid upphandling av vård- och underhållsplaner inom kulturmiljö innefattar beställningen villkoret att i historiken ska särskild tyngd läggas på att lyfta fram kvinnors-, mäns-, flickors- och pojks historia för att få en mer nyanserad bild av länets byggnadsminnen. Detta innebär skildring av historiska skeenden som också inkluderar kvinnor.
- I uppdraget om Mäns våld mot kvinnor genomförs varje år en uppmärksamhetsvecka, insatser som stöttar socialtjänst i att identifiera riskutsatthet, samt kommunövergripande insatser via *En kommun fri från våld*. Relevant könsuppdelad statistik presenteras löpande. Under 2022 har fokus varit på hur ekonomiskt våld skapar hinder för kvinnor att delta i samhället på lika villkor. Sannolika effekter av arbetet är att fler aktörer i högre grad uppmärksammar hur det könsbaserade våldet begränsar kvinnor.
- Mäns våld mot kvinnor är en fråga som kan ha koppling till ärenden som gäller djurskydd och där djur utsätts för våld eller används som ett medel för maktutövning mot kvinnan alternativt familjen. Tidigare utbildningar och diskussioner kring dessa frågor har ökat kunskapen och frågan finns med i det aktiva djurskyddsarbetet.
- Där statistik finns tillgänglig presenterar länsstyrelsen denna könsuppdelad i samband med presentationer och i det strategiska arbetet, till exempel i utbildningen ANDTS-coach (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel).

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelad vid länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistik och system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av. Regionalt har länsstyrelsen, i samverkan med Region Kalmar län uppdaterat länets jämställdhetsmodul där kommuner enkelt kan ta fram jämställdhetsstatistik på regional och kommunal nivå. Detta ger bra och enkla förutsättningar för kommuner att följa utvecklingen lokalt.

Barnrätt

Barnrättsperspektivet lyfts vid flera av länsstyrelsens verksamheter som i hög grad leder till att barns bästa beaktas. Internt har länsstyrelsen påbörjat ett arbete att systematisera prövningar av barnets bästa i beslutsärende och processer. Syftet är att det ska ge ett stärkt barnperspektiv och en högre medvetenhet om vilka processer och beslut som berör och kan beröra barn. Arbetet utgår från det nationella kunskaps- och metodstödet om barnrätt och har resulterat i en checklista för prövning av barnrätt. På sikt kommer

checklistan att innebära fler barnrättsprövningar och tydligare barnrättsperspektiv i länsstyrelsens kärnprocesser. Flera av länsstyrelsens beslut har en indirekt positiv påverkan på barn, till exempel att göra naturmiljöer och kulturmiljöer tillgängliga genom målgruppsanpassade skyltar och information. När länsstyrelsen anlägger anordningar för friluftsliv eller tar fram information om skyddade områden integrerar vi barnperspektivet så att anordningarna är säkra och i så hög grad som möjligt tillgängliga för olika åldrar. En del av länsstyrelsens arbete har begränsad påverkan på barnets rättigheter idag, men i det långsiktiga strategiska arbetet som sker, kan en positiv påverkan nås genom de beslut som fattas, till exempel inom vattenrelaterade miljömål och det övergripande arbetet med Agenda 2030. Sammanfattningsvis sker en bredd av insatser kopplat till barnrätt inom flera olika verksamhetsområden som exempelvis:

- Länsstyrelsen har haft flera aktiviteter direkt riktade till och anpassade specifikt för barn; Naturum Ottenby/Trollskogen, Östersjödagen, Eketorpsborg och Bötterumsmässan samt information om hemberedskap.
- Länsstyrelsen och kommunförbundet har tillsammans genomfört en kunskapsdag om barnrätt och fysisk planering. Det har resulterat i att fler kommuner initierat processer lokalt för att integrera barns delaktighet i planeringsarbetet. Barnrätt finns också med i länsstyrelsens granskning av kommunal fysisk planering.
- Länsstyrelsen har genomfört seminarium med temat ”Hur mår barnen i Kalmar län?”. Detta är en del av miljöhälsoenkäter inom den regionala miljöövervakningen.
- Under uppmärksamhetsveckan ”En vecka fri från våld” har frågor om barns rätt till frihet från våld fått stort utrymme. Trolig effekt av arbetet är att fler i länet i högre grad uppmärksammar och fångar upp barn och ungas särskilda utsatthet för våld.
- Vid verksamhetstillsyn lyfter länsstyrelsen frågor till kommuner om hur kommunerna analyserar konsekvenser för barn i beslut om tillstånd alkohol/tobak och tillsyn av verksamheter som säljer alkohol och tobak.
- I analysarbetet kring det säkerhetspolitiska läget har barnperspektivet funnits med.
- I länets integrationsråd och vid utlysningsseminarium finns barns egna perspektiv med. Integrationsarbetets barnrättsarbete har till exempel påskyndat kommuners processer för att säkerställa flyktingbarns boende och rätt till skola.
- Länsstyrelsen har genomfört utbildningstillfällen om barns särskilda utsatthet i olika boendeformer för ensamkommande barn, barn som vårdar anhöriga, barn som bevittnar våld samt barn från Ukraina.
- Vid ärenden som exempelvis omhändertagande av djur eller prövning av djurförbud ställer vi frågor om det finns konsekvenser för barn i det aktuella ärendet.
- Barnrätt är en del av utbildningen ANDTS-coacher samt i arbete med att ta fram en regional ANDTS-strategi.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Mänskliga rättigheter

Länsstyrelsen har arbetat med att implementera det rättighetsbaserade arbetssättet på övergripande nivå, på enhetsnivå samt i särskilda insatser. På enhetsnivå synliggörs bland annat rätten till bostad, rätten till hälsa och en skälig levnadsstandard. Utifrån det rättighetsbaserade arbetssättet synliggör vi också grupper med särskild utsatthet och som har sämre tillgång till sina rättigheter. Arbetet sker bland annat genom att utmana fördomar, anpassa insatser, utformning efter målgrupp och behov, genom krav eller kriterier vid bidrag och

upphandling, samt genom att påtala och framföra förslag till förenkling och förbättring av system, program och planer.

Även i arbetet gentemot kommuner, region och andra aktörer genomför vi insatser som stärker arbetet med mänskliga rättigheter. Exempel på detta är utbildning om bland annat tillgängliga vallokaler och frågor om icke-diskriminering.

Under året har vi särskilt prioriterat:

- Arbete med klarspråk och tillgänglig information
- Att dokument och blanketter uppfyller krav på tillgänglighet och uppläsbarhet
- Att vi bemöter varandra jämställt och jämlikt
- Synliggöra särskild utsatthet i arbetet kring flyktingar från Ukraina

Vi har förstärkt arbetet med klarspråk och tillgänglig information genom klarspråksutbildningar, språkspalt och klarspråkskalender samt riktade insatser exempelvis med koppling till juridik. Genom att stärka arbetet med klarspråk har också den språkliga tillgängligheten ökat. Det bidrar även till att öka den kognitiva tillgängligheten exempelvis genom att beslut och föreläggande har en sammanfattande ruta som lyfter det viktigaste i beslutet.

Med utgångspunkt i den senaste pulsmätningen genomfördes en föreläsning för alla medarbetare om hur medvetna och omedvetna normer påverkar både kulturen och jargongen på arbetsplatsen. Föreläsningen utgick ifrån ett intersektionellt perspektiv med samtliga diskrimineringsgrunder och gav även verktyg för ökat civillurage. Det rättighetsbaserade arbetet både på övergripande nivå och på enhetsnivå har bidragit till positiva förflyttningar inom området medarbetarskap. Andra effekter är nya insikter och kunskap för ökad inkludering, vilket kan ge positiva effekter i vårt externa arbete.

Länsstyrelsen har verkat för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning genom exempelvis:

- Tillgänglighetsanpassning av dokument och att syn- och texttolka producerat material och rapporter.
- Krav på tillgänglighet vid upphandling och villkor vid beslut om tillstånd
- Succesivt bygga bort fysiska hinder och olika former av tillgänglighetsanpassningar i naturområden
- Möjlighet till att ha stödpersoner närvarande vid information om beslut samt möjlighet att få beslut upplästa

Arbetet sker även genom att synliggöra särskild utsatthet hos målgruppen, vikten av universell utformning samt vikten av anpassat stöd utifrån målgruppen behov och förutsättningar.

Folkhälsa

Flera av länsstyrelsens uppdrag har direkt koppling till folkhälsoarbetet och arbetet sker brett inom myndigheten.

Att ge alla människor samma möjlighet att vistas i naturen och att ha tillgång till friluftsliv kan vara en viktig del i människors välmående. Flera enheter inom länsstyrelsen arbetar med friluftslivsfrågor som i sin tur främjar en god och jämlik hälsa, exempelvis;

- Projektet SB Well som är ett samarbetsprojekt i södra Östersjöområdet. Wellbeingturism är ett helhetskoncept som ska främja välbefinnande på en kroppslig, mental och själslig nivå för både besökare och övriga samhället.

- Vi har tagit fram informationsskyltar och broschyrer för att sprida kunskap, väcka nyfikenhet och locka fler människor till naturen.
- Genom att tillgängliggöra naturreservaten skapas större möjlighet för allmänheten att komma ut i naturen för avkoppling och rekreation.

En jämlik samhällsplanering med stimulerande grönområden kan påverka människors levnadsvillkor och främja folkhälsa. Samhällsbyggnadsenheten arbetar aktivt med att synliggöra detta i råd och vägledning till kommunerna i frågor om markanspråk och markanvändning, särskilt inom det strategiska arbetet med översiktsplaner.

Genom Landsbygdsprogrammet har länsstyrelsen genomfört möten och råd där representanter från Region Kalmar, Lantbrukarnas Riksförbund och Hushållningssällskapet har deltagit. Detta har resulterat i att vi har identifierat områden där det är möjligt att arbeta för begränsad tillgång till hälsoskadliga produkter, miljöer och aktiviteter. Ett fortsatt arbete kan bidra till att nå det sjätte folkhälsomålet som ska främja hälsosamma levnadsvanor.

Länsstyrelsen arbetar aktivt för att nå de vattenanknutna miljömålen då de har en stor påverkan på en god och jämlik hälsa. Insatserna består av;

- Åtgärder för bättre vattenkvalitet.
- Tryggad dricksvattenförsörjning.
- Bevarande och stärkande av ekosystemtjänster.

För att stärka kopplingarna mellan ANDTS och folkhälsouppdraget har vi påbörjat en intern samverkan. Genom utbildning av ANDTS-coacher har deltagarna fått ökad kunskap om hälsoskadliga produkter. De utbildade coacherna möter dagligen barn och unga i skolan och på fritiden. Den kunskaphöjning de får genom utbildningen stärker deras möjligheter att prata med barn och unga om skadligt bruk. På sikt kan det ge en positiv effekt såsom minskat bruk hos målgruppen.

En viktig del i folkhälsoarbetet är att begränsa tillgängligheten av tobak och alkohol. Länsstyrelsen uppmuntrar kommunerna att arbeta med tillsyn som en del i det förebyggande arbetet i övergripande handlingsplaner eller strategier. Länsstyrelsen arrangerar även nätverksträffar och utbildningar för att stötta kommunernas arbete. Kommunerna får också stöd i hur de kan ta till vara resultat från undersökningar om tobaks- och alkoholvanor i kommunen.

Till följd av flykt från krig upplever många barn psykisk ohälsa. Som en del i arbetet med att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation är det främjande och förebyggande arbetet av största vikt. Inom uppdraget för integration och dess kontakt med kommunerna har frågan belysts, med målet att öka målgruppens psykiska hälsa.

Förenkla för företag

Under året har vi utvecklat och effektiviserat våra processer för att göra det enklare för företag och andra målgrupper. Vår strävan är ständigt att arbeta med rätt saker, på rätt sätt.

Prövningar av vattenverksamhet, biotopskydd och strandskydd i ett ärende prövas samtidigt, så att sökande har en och samma handläggare som kontakt under hela processen.

Inom arbetet med den nationella planen för vattenkraft (NAP) pågår ett stort arbete med målgruppsanpassad och tillgänglig information. Målet är att öka förståelsen för processen och syftet med prövningen för verksamhetsutövare, allmänheten, kommuner och även internt på länsstyrelsen. Det ska ske med hjälp av

informationsfilmer, föredrag och platsbesök. Arbetet sker delvis nationellt inom Miljösamverkan Sverige, där Länsstyrelsen Kalmar län ingår i projektgruppen för tillsynsprojektet ”Rimlig egenkontroll vattenkraft”. Länsstyrelsen Kalmar län har tagit ett särskilt ansvar för att ta fram informationsfilmerna.

Miljöenheten har under året haft ett fortsatt fokus på samråd för miljöfarlig verksamhet, inför tillståndsprövning. Vi har tagit fram informationsblad inom vindkraft, täkter och lantbruk. Information reviderar vi löpande med aktuell fakta. Innan varje samråd skickar vi ut ett samrådsmeddelande som är anpassat för specifik verksamhet för att förtydliga förväntningar och tillståndsansökans innehåll. Målet är att tydliggöra för företagen vad tillståndsansökan behöver innehålla för att minska kompletteringsbehov och därmed korta handläggningstiderna.

Naturskydds-enheten har jobbat för att det ska bli lättare för den sökande att göra rätt. Ett särskilt fokusområde har varit alla nya anmälningar om solcellsparker. Vi har sett ett stort behov av att kommunicera med sökande för att underlätta för dem att skriva bättre anmälningar, vilket också gynnar handläggningstiderna. Utöver direkta dialoger har vi också lagt ut mycket information på webbsidan. Vi har även uppdaterat våra beslutsmallar så att det tydligare framgår vad verksamhetsutövaren får göra, och måste förhålla sig till.

Landsbygds-enheten har under 2022, liksom under ett antal år, haft fortsatt fokus på att minska felfrekvensen och förenkla för sökande inom landsbygdsprogrammet. Detta genom att till exempel tidigarelägga påminnelser för ansökan om slututbetalning och utskick av informationsblad i samband med beslut om stöd. Informationsutskicket syftar till att underlätta för sökanden just inför den del av ärendet som rör utbetalning av stödet. Vi har under 2022, som är sista året i programperioden, även fokuserat på att hålla korta kötider på ansökningarna om utbetalning. Detta för att stödsökanden ska slippa ligga ute med pengar under en längre tid.

Inom arbetet med både landsbygdsprogrammet och jordbrukarstöd har landsbygds-enheten aktivt arbetat med att minska sårbarheterna inom bland annat handläggningen. Arbetet går ut på att bredda kompetenserna inom handläggargrupperna så att fler personer kan hantera fler stöd. Detta minskar felfrekvenser och ökar erfarenhetsutbytet på enheten. För företagen som vi arbetar mot innebär det att det blir lättare att få hjälp och svar på frågor, även vid tillfälliga och längre personalbortfall. Arbetet sträcker sig även till fältpersonalen, som arbetar flexibelt med både fält- och handläggargruppgifter över året. Detta ger möjlighet att arbeta kundfokuserat under perioder med hög belastning, som under ansökningsperioden på våren. Hela enheten kan under dessa perioder arbeta intensivt med till exempel EVI (telefonsupport inom jordbrukarstöden) och på det sättet underlätta både för den egna organisationen samt för länets lantbrukare.

Inom djurskydd- och livsmedelsområdet har arbetet fortsatt med att förbättra verksamhetens rutiner och processer. Exempelvis en förbättrad rutin för handläggning av anmälningsärenden. Arbeta har också genomförts med att förbättra struktur och planering för kontrollverksamhet på det veterinära området.

En satsning på bemötande och kommunikation har fortsatt under året, där sex medarbetare på djur- och landsbygds-enheterna har utbildats till coacher i MI (motiverande samtal). Satsningen syftar till att förbättra vår kommunikation både internt och externt, genom fokus på bemötande och en hög servicegrad. Detta skapar både en trygghet för dem vi möter och en effektivitet i arbetet för länsstyrelsen.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under det gångna året har länsstyrelsen genomfört en organisationsöversyn där alla medarbetare har deltagit på olika sätt. Det primära syftet för den nya organisationen är att säkerställa att länsstyrelsens organisation är anpassad utifrån nuvarande och kommande utmaningar. En del i organisationsöversynen har varit att anpassa enheternas storlek för att ge goda förutsättningar för närvarande ledarskap, en god arbetsmiljö och tydliga och enhetliga ansvarsnivåer.

En viktig del i arbetsmiljön är det främjande arbetsmiljöarbetet som vi har utvecklat under året. Vi har infört två timmars friskvård i veckan, ett friskvårdsbidrag på 3 000 kr per år och en massagestol som medarbetarna kan boka. Syftet med friskvårdssatsningen är att ge medarbetarna goda förutsättningar att må bra, förebygga ohälsa och få möjlighet till återhämtning under arbetsdagen. Under året startade friskvårdsgruppen upp igen med flera gemensamma aktiviteter som året-runt-bad, löpgrupper och yinyoga. Att årets satsningar på främjande arbetsmiljöarbete är uppskattat visas tydligt i att sidan Friskvård och hälsa var den mest besökta sidan på den nivån på vårt intranät. Utöver det var nyheten ”Nu har vi massagestol” årets näst mest lästa nyhet på intranätet.

En aktivitet i det systematiska arbetsmiljöarbetet är att hantera tillbud och arbetsskador. För att underlätta och uppmuntra såväl anmälan som uppföljning av tillbud och arbetsskador har ett nytt tillbudssystem införts, IA-systemet. I samband med införandet av IA har även skyddsrondsprotokoll och mallar för riskbedömning som finns i systemet anpassats utifrån vår verksamhet.

Arbetsmiljöarbetet har under året varit i fokus och vi har utöver ovanstående arbetat på många plan. Vi har bland annat förtydligat riktlinjerna kring vårt samverkansavtal, vi har inlett arbetet med att titta på de fysiska riskerna på respektive enhet och vi har tagit fram och uppdaterat flera rutiner inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Alla chefer och skyddsombud har dessutom genomgått en gemensam arbetsmiljöutbildning.

Två medarbetarundersökningar har genomförts under året. Resultatet har gett oss viktiga insikter som har mynnat ut i handlingsplaner med åtgärder på såväl lednings- som enhetsnivå. Detta har resulterat i förbättrade värden på övergripande nivå i den senaste medarbetarundersökningen. Utifrån resultatet i pulsmätningen har åtgärder gjorts för att främja balansen, såsom friskvård, föreläsning kopplat till normer och jämställdhet.

Vi har haft en större insats som har inneburit särskilt stöd för att trygga arbetsmiljön vid extra utsatthet på en av våra enheter. Vi har även haft olika sorters workshop för att främja samarbete och en bättre arbetsmiljö.

Vi har haft en myndighetsdag för alla medarbetare med föreläsning om medarbetarens roll och ansvar i förändring på förmiddagen och aktiviteter på eftermiddagen. Under våren hade vi en chefsdag med fokus på att leda i förändring för alla chefer.

Kompetensförsörjning

	Genomsnittligt antal anställda	Antal Började	Personalomsättning började %	Antal slutade	Personalomsättning slutade %
2022	255	27	11,8 %	30	13,1 %
2021	257	10	4,1 %	25	10,4 %
2020	262	31	12,7 %	22	9,0 %

För att vår mätning av personalomsättning ska vara relevant så har vi från och med årets redovisning valt att endast visa uppföljning på tillsvidareanställningar. I vårt arbete med kompetensförsörjning ska vi ha en sund personalomsättning och det är därför mer relevant att följa upp de anställningar där medarbetare aktivt har valt att avsluta sin anställning hos oss. I och med denna förändring av redovisning på vår personalomsättning så har vi tagit fram jämförbara siffror för både 2020, 2021 samt 2022.

Vi har utmaningar i att behålla kompetens då både kommun, region och statliga myndigheter är i behov av liknande kompetenser. Vi märker att lönespannet skiljer sig inom en del områden som har hög efterfrågan på viss kompetens.

Länsstyrelsen har under året arbetat fram en kompetensförsörjningsstrategi. Den har utgått från myndighetens utmaningar och behov. Den visar myndighetens inriktning för fortsatt kompetensarbete.

En del av arbetet under 2023 kommer vara att sätta handlingsplaner och aktiviteter där vi utgår från vår kompetensförsörjningsstrategi där ARUBA och dess fem områden ligger som grund.

Under året har länsstyrelsen genomfört åtgärder kopplat till förutsättningar för ett gott ledarskap, både i organisationsöversynen och genom att förtydliga förväntningar och planeringsmöjligheter för cheferna. Stödmaterial, beskrivning av processer och årshjul för cheferna har skapats och finns lättillgängliga. Genom att underlätta vardagens planering och aktiviteter för chefer ges förutsättningar för ett närvarande och tillitsfullt ledarskap.

Sjukfrånvaro¹⁾

Kön och ålder	År 2022: Antal anställda *	År 2022: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2022: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)	År 2021: Antal anställda *	År 2021: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)	År 2020: Antal anställda *	År 2020: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2020: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)
Män ≤ 29 år	1,7	-	-	3,1	-	-	3,6	-	-
Män 30–49 år	62,4	2,0 %	24,3 %	62	3,0 %	76,1 %	63,6	1,5 %	59 %
Män ≥50 år	31,9	2,6 %	66,7 %	29	4,8 %	86,3 %	27,8	4,0 %	63,4 %
Män totalt	96,0	2,2 %	45,9 %	94,1	3,5 %	81,2 %	95,0	2,2 %	61,3 %
Kvinnor ≤ 29 år	7,4	-	-	9,2	-	-	14,7	10,4 %	86,9 %
Kvinnor 30-49 år	88,5	5,0 %	71,1 %	92,2	6,8 %	76,2 %	92,4	5,5 %	76,9 %
Kvinnor ≥ 50 år	62,8	3,7 %	66,2 %	61,2	5,2 %	72,7 %	59,4	5,7 %	79,1 %
Kvinnor totalt	158,7	4,5%	69,1 %	162,6	6,2 %	75,3 %	166,5	6,0 %	78,8 %
Samtliga ≤ 29 år	9,1	-	-	12,3	5,4 %	77,8 %	18,4	8,6 %	86,0 %
Samtliga 30–49 år	150,8	3,8 %	62,6 %	154,2	5,3 %	76,2 %	155,9	3,8 %	74,6 %
Samtliga ≥ 50 år	94,7	3,3 %	66,4 %	90,2	5,1 %	77,8 %	87,2	5,1 %	74,6
Samtliga totalt	254,7	3,6 %	63,6 %	256,6	5,2 %	76,9 %	261,5	4,6 %	75,8 %

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

¹⁾ Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Vi har aktivt arbetat med extra resurser inom rehabiliteringsuppföljning och åtgärder. Under 2022 har vi gjort stora positiva förflyttningar med att sänka korttidssjukfrånvaron. De största framstegen har vi dock gjort inom långtidssjukfrånvaron. Vi har också genom insatser för en bättre balans i arbetet och mer tid för återhämtning sett positiva resultat i höstens medarbetarenkät.

Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan

Länsstyrelsen Kalmar län tycker att deltagande i det länsstyrelsegemensamma arbetet är värdefullt både för utveckling av verksamheten, och som kompetensutveckling av egen personal. Samarbetet leder till enhetliga bedömningar, ökad kvalitet och nöjda medarbetare.

Vattenvårdsdirektörerna

De fem länsstyrelser som är vattenmyndigheter har ett särskilt chefsnätverk för vattenvårdsdirektörerna där vattenvårdsdirektören i Södra Östersjöns vattendistrikt medverkar. Nätverket syftar att samordna och effektivisera arbetet med vattenmyndighetsuppdragen. Digitala möten hålls varje vecka och under 2022 har två fysiska planeringsmöten genomförts. Chefsnätverket har även regelbunden avstämning med Havs- och Vattenmyndigheten.

Vattenvårdsdirektören ingår också i den Vattenstrategiska chefsgruppen som samverkar om strategiska frågor inom vattenområdet med bland annat Havs- och vattenmyndigheten. Chefsnätverket har tagit fram underlag till det länsstyrelsegemensamma budgetunderlaget samt förslag till beslut om fördelningsnycklar för relevanta dispositionsrätter. Under året anordnades en vattenchefs-konferens för alla länsstyrelser vattenchefer.

Vatten och miljömål

Länsstyrelsen Kalmar län ansvarar för det länsstyrelsegemensamma förvaltningsobjektet Vatten och miljömål. Förvaltning och utvecklingen inom objektet berör alla gemensamma applikationer för de 21 länsstyrelserna gemensamt inom verksamhetsområdena kalkning, biotopkartering, fisketillsyn och reglering, vattenförvaltning, vattenverksamhet och miljömål. Den största utvecklingsinsatsen detta år och kommande är utvecklingen av VISS 2.0. En annan fråga som har drivits från objektet och som engagerat resurser på länsstyrelsen är informationsklassning och sekretessfrågor kopplat till aggregerad data över vattentäkter och dammar. Remisser och samverkan har skett med flera nationella myndigheter och länsstyrelsekollektivet under flera års tid.

Samhällsbyggnadsnätverket

Länsarkitekten Kalmar län är ordförande i länsstyrelsernas nationella samhällsbyggnadsnätverk. Samhällsbyggnadsnätverket har under året haft regelbundna möten både för verksamhetsansvariga chefer samt för handläggare inom våra olika sakområden; infrastruktur, hållbar samhällsplanering och boende, stöd till boende samt klimatanpassning. Nätverket ska vara en struktur för att inom verksamhetsområdena möjliggöra:

- statlig samordning och utvecklat samarbete
- statlig kraftsamling för att verka för genomslag av nationella mål
- delning av kapacitet och kunskap

Utvecklad samverkan (i både sak- och processfrågor) mellan länsstyrelserna inom samhällsbyggnadsområdet syftar därmed till att ge ökad likvärdighet i bedömningar och beslut. Ökad samverkan bidrar även till att kompetens och resurser används effektivt.

Samhällsplanering

Från Länsstyrelsen Kalmar län arbetar både GIS-samordnare och kommunikatör nationellt med planeringskatalogen.

Planeringskatalogen är ett nationellt verktyg, som tillhandahåller statens planeringsunderlag för fysisk planering till kommuner, myndigheter, konsulter med flera. I Planeringskatalogen finns det både nationella och regionala planeringsunderlag. De är metadatasatta, kvalitetsgranskade, kategoriserade och samlade på ett ställe.

Planeringskatalogen är en del av ett större digitaliseringsarbete inom staten och där länsstyrelserna utvecklar ett nytt handläggarstöd för detaljplanering. Detta handläggarstöd integrerar befintliga system som idag används vid detaljplanering, såsom Planeringskatalogen och WebbGIS. I sin tur leder detta till att Länsstyrelsens handläggning av detaljplaner kan effektiviseras och att handläggningen blir enhetlig över hela landet.

Samhällsskydd och beredskap

Länsstyrelsen har under halva 2022 bemannat rollen som förvaltningsledare i förvaltningsobjektet Samhällsskydd och beredskap samt vissa roller som objektspecialister inom exempelvis säker dator. Därutöver har Länsstyrelsen Kalmar län en samordnande roll i beredningsgrupp geografiskt områdesansvar som ingår i förvarsdirektörernas nätverk. Deltagande ger möjlighet till nationell samordning och samsyn för samtliga länsstyrelser och underlättar kontakten med nationella myndigheter, såsom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Nätverket bidrar även till effektivt resursanvändande. Samordning inom ämnesområdet är en förutsättning för ett gemensamt utvecklingsarbete då kravbilden och behoven inom området ökar.

Kommunikation

Kommunikationschefsnätverket är ett aktivt och arbetande nätverk som fördelar gemensamma arbetsuppgifter mellan sig. Under 2022 har Kalmar län aktivt deltagit i bland annat det myndighetsgemensamma kommunikationsrådet för pandemin och kommunikationsgruppen kring valen.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Kalmar län bedriver följande verksamheter. För varje verksamhet redovisas årets resultatbedömning.

Verksamhet (VÄS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	
42	Energi och klimat	
43	Kulturmiljö	
45–46	Samhällsskydd och beredskap	
50–58	Naturvård och miljöskydd	
60–62	Areella näringar	
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B3 Endast (delar av) vilt- och rovdjursförvaltningen	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som borgerliga vigsselförrättare. Länsstyrelserna beslutar bland annat om lokala föreskrifter för väg- och sjötrafik i vissa fall. I länsstyrelsernas uppdrag ingår också att handlägga ärenden om exempelvis tillstånd till tävling eller uppvisning av fordon på väg samt skyltar.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skydds jakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaksamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för *viltförvaltningen* är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	9,8	10,9	7,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,6	7,4	3,5
Antal årsarbetskrafter män	4,2	3,5	3,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	946	1 561	896
Antal beslutade ärenden	926	1 520	912
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	2	1
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	11 929	14 185	8 746
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	664	323	644

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antal årsarbetskrafter, inkomna ärenden och verksamhetskostnad har minskat då tillsynen utifrån den tillfälliga covid19-lagen har upphört.

Nyckeltalet för lämnade bidrag som ökat sedan föregående år avser grödskador orsakade av vilt. Skillnader mellan år beror på variationen av mängden årliga skador men också i vilken tid ansökningarna kommer in. Mängden skador har en stor väderpåverkan och tiden för när ansökan kan skickas in styrs av när årets prissättning av grödor är klar.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾	80	84	84	84

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen

Resultatredovisning

Allmänna val

Länsstyrelsen har under 2022 förberett och genomfört arbetet med val till riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige. Vi har haft stort fokus på säkerhet, utbildning, kommunikation och ekonomi. För länsstyrelsens del har förberedelserna och genomförandet tagit mycket tid i anspråk under i stort sett hela året. Länsstyrelsen har dessutom beredskap för att kunna genomföra eventuella extraval under mandatperioden. Vidare har en mängd ärenden avgjorts gällande val av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige och regionfullmäktige efter de ledamöter som har avgått under året. Valmyndighetens nya datasystem VALID medförde vissa utmaningar.

Vid 2022 års val var säkerhetsfrågorna i fokus. Händelserna i omvärlden innebar en omfattande samverkan mellan bland annat länsstyrelser, länets kommuner, Valmyndigheten och MSB. Tillsammans har vi arbetat proaktivt för att säkerställa att valen kan genomföras utan otillbörlig påverkan och med ett fortsatt förtroende för det svenska valsystemet.

På grund av val och en ny mandatperiod har samtliga förordnanden om borgliga vigsselförrättare förnyats. Antalet beslut uppgår till cirka 120. Alla ansökningar som har kommit in har förordnats förutom ett fåtal där man har begärt komplettering på kunskapsprov.

Trafikföreskrifter

Antal ärenden gällande trafikföreskrifter har gått upp jämfört med föregående år, eftersom pandemirestriktionerna upphörde. Under året har ett personalskifte skett och under den första delen valde länsstyrelsen att prioritera ärenden gällande tillfälliga föreskrifter samt söka tillstånd för tävling eller uppvisning av fordon på väg. Under hösten och fram till årets slut har vi kunnat avsluta merparten av de ärenden som rör permanenta trafikföreskrifter och tillstånd för skyltar. Vi har endast haft ett fåtal ärenden gällande sjötrafik. Vårt arbete har förbättrat trafiksäkerheten på allmän respektive enskild väg samt på sjö.

Jakt och viltvård

Under 2022 har Viltförvaltningsdelegationen haft två möten. Andra insatser inom viltförvaltningen har varit kompetensutveckling inom vilt och rovdjursförvaltning.

Skador av fåglar har fortsatt uppmärksammas under året. Det gäller problematiken kring skarvarnas effekter på såväl fiskebestånd som på naturen och boendemiljöer. En ökande nivå av skador på grödor orsakade av gäss, svanar och tranor kan ses i länet. Ett fortsatt stort antal skyddsjaktsansökningar på dovhjort i Västerviks kommun har kommit in, främst under våren och sommaren.

Under 2022 har konstaterade angrepp av lodjur på tamdjur ökat. Elva tamdjur har dödats och det är får, lamm och getter som drabbats. Länsstyrelsen beslutade i mars om skydds jakt på ett skadegörande lodjur, som sköts den 20 mars i samband med ett nytt angrepp. Under 2022 genomfördes licensjakt på tolv lodjur i Kalmar län. Inventeringen av rovdjur har i huvudsak skett med hjälp av viltkameror och spårning på snö. Inventeringen låg till grund för ett beslut om licensjakt av lodjur i Kalmar län även under 2023. Inventeringsresultatet visar på en fortsatt ökning av lodjursstammen i Kalmar län. Under slutet av året har två vargar som går ihop dokumenterats för första gången i länet. De har både fångats på film av länsstyrelsens inventeringskamera och via spårning på snö. Då det är en hane och en tik så indikerar det att ett revir eventuellt håller på att bildas.

Resultatbedömning

Arbetet med de allmänna valen har medfört diverse utmaningar för länsstyrelsens personal. De olika momenten ställer krav som flexibilitet, effektivitet, samarbete och kunskapsinhämtning. Oaktat dessa krav har rättssäkerheten och objektiviteten inte underminerats. Resultatet kan inte annat än bedömas som utmärkt.

Handläggningen av ansöknings- eller tillståndsärenden inom trafikområdet har varit god under året. Detta eftersom evenemang eller tävlingar har prioriterats utan någon betydande påverkan på övriga trafikärenden. Länsstyrelsen har även kunnat genomföra flera platsbesök för att på bästa sätt avgöra ärenden. På detta sätt har länsstyrelsen levt upp till verksamhetens mål om en effektiv, enkel och rättssäker handläggning.

Kalmar län har en väl fungerande struktur för viltförvaltning. Länets regionala förvaltningsplan för klövvilt upplevs som ett bra verktyg för viltförvaltningens olika nivåer. Andelen älgjaksareal som förvaltas i älgskötselområden är fortsatt hög. Resultatbedömningen för verksamhetsområdet viltförvaltning bedöms vara utmärkt.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a§ Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för att genomföra uppdragen.

Inom livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll av verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av den *nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan* (NKP). I NKP finns mål för olika områden. För *djurskydd* finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och service. För *foder och livsmedel inom primärproduktionen* finns bland annat mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	16,1	17,2	19,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	13,8	14,2	16,3
Antal årsarbetskrafter män	2,2	3	3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 809	2 699	2 903
Antal beslutade ärenden	2 926	2 756	2 884
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	1	4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	17 467	17 095	20 128
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	2,06	1,48	1,43
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	7,5*	7,1	10,2
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	33	40	80

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

Kvotmålets positiva utveckling kan till stor del förklaras med det riktade arbetet som gjorts med att förbättra anmälningsrutinen. Arbetet förklaras under resultatredovisningen.

* Enligt instruktion från Jordbruksverket ska vi räkna med det antal kontrollobjekt vi hade 2020 innan djurhälsoförordningen infördes och då når vi 7,5 procent. Enligt DUS ligger vi på 5,9 procent med extra kontrollobjekt som felaktigt registrerats av Jordbruksverket, så uppgiften kan inte hämtas rakt av från DUS.

Vi har haft stor personalomsättning och inte den bemanning vi behövt för att nå nationella målsättningar i kontrollverksamheten för livsmedelskontroll och planerad normalkontroll. Detta påverkar vår del i RB-Uppdrag 1D1.

Resultatredovisning

Under året har Länsstyrelsen Kalmar län fokuserat på att fortsätta förbättra verksamhetens arbetssätt, rutiner och processer. Till exempel har vi förbättrat rutinen för handläggning av anmälningsärenden. Det har lett till att vi 2022, för första gången, når det nationella målet att maximalt 25 procent av kontrollerade anmälningar ska vara obefogade. Detta frigör tid till annan verksamhet.

Med den bemanning vi har haft har det inte varit möjligt att nå nationella kontrollmål för planerad djurskyddskontroll av livsmedelsproducerande djur eller planerade livsmedelskontroller i primärproduktion. Länsstyrelserna har inte gjort revisioner av kommunernas livsmedelskontroll under året eftersom det inte prioriterats från regeringens sida och det har inte funnits uppdrag eller medel. Vi har endast kunnat genomföra en begränsad kontrollverksamhet inom det veterinära området. Det beror på personalbrist och stora svårigheter att rekrytera länsveterinärer. Pandemin har under första delen av året medfört svårigheter med både utbildning, introduktion av nya medarbetare och möjlighet till kontrollverksamhet.

Under året har en arbetsmiljöinsats genomförts. Inriktningen har varit en förbättrad arbetsmiljö utifrån ledarskap och medarbetarskap. Insatsen har enligt vår systematiska uppföljning lett till en förbättrad arbetsmiljö och ett bättre mående hos medarbetare. Länsstyrelsen har hanterat flera ärende med hot mot medarbetare. Inom djurskydd har medarbetare ofta en tuff arbetsmiljö och vår uppfattning är att ärenden med hot och våld ökar.

Vi har under 2022 satsat på bemötande och kommunikation och utbildat tre medarbetare till coacher i MI (motiverande samtal). Satsningen syftar till att förbättra vår kommunikation både internt och externt. Genom detta läggs fokus på bemötande och en hög servicegrad och kommunikationen blir bättre vid exempelvis kontrollverksamhet. Detta skapar en trygghet för dem vi möter och länsstyrelsens arbete kan genomföras på ett effektivare sätt.

Under året har två samverkansmöten inom livsmedelskontroll genomförts med länets kommuner. Mötena bidrar till att stärka relationer mellan kommuner och länsstyrelser vilket möjliggör en bättre samverkan.

Resultatbedömning

Inom verksamhetsområdet livsmedelskontroll och djurskydd finns ett utvecklingsbehov. Vi når våra interna mål på ett utmärkt sätt, men de nationella målen når vi bara delvis. Inom livsmedelskontroll har vi haft stor personalomsättning vilket har påverkat resultatet. För det veterinära området är resultatbedömningen otillfredsställande då länsstyrelsen har haft stora svårigheter att rekrytera nya medarbetare.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Regleringsbrev
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet, för att skapa tillväxt i länet.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsåtgärder i länet.
- Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av covid-19-pandemin.
- Bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och ha tillsyn över kommunala detaljplaner.
- Ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden+.

Målet för den *regionala utvecklingspolitiken* är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	0,8	1,1	2,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	0,6	0,7	0,9
Antal årsarbetskrafter män	0,2	0,4	1,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	33	47	45
Antal beslutade ärenden	35	33	42
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	7	12	6
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	857	1 301	2 158
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	70	214	308

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antalet beslutade ärenden, årsarbetskrafter och verksamhetskostnader fortsätter minska inom området regional tillväxt då anslaget flyttats till regionen och är under avveckling på länsstyrelserna. Inga nya beslut om projekt fattas därför på länsstyrelsen. Att det ändå finns fler ärenden som är äldre än två år beror på att flera projekt förlängts på grund av pandemin och har behövt mer tid för att kunna slutredovisa projekten.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens samverkan i det regionala tillväxtarbetet

Inom området för regional tillväxt har samarbetet med regionen främst skett genom att vi informerar varandra om våra olika aktiviteter och stöd inom området samt att vi ofta inhämtar synpunkter från respektive organisation inför olika projekt eller aktiviteter.

Samverkan med regionen inom det regionala tillväxtarbetet bedöms ha minskat under 2022 till följd av att flera stöd i Landsbygdsprogrammet 2017-2020, som hade koppling till regional utveckling, inte finns kvar hos länsstyrelsen. Avvecklingen av det regionala anslaget 1:1 hos länsstyrelsen har också gjort att det tidigare täta samarbetet med regionen har minskat.

Dock sker samverkan med regionen inom området för Agenda 2030. Detta eftersom Länsstyrelsen Kalmar län ansvarar för delområdet att implementera Agenda 2030 inom projektet Hållbar Regional Utveckling som är ett projekt där regionen är projektledare och som faller inom regional utveckling. Det bidrar dessutom till att nå de långsiktiga klimatmålen genom olika aktiviteter för att stärka arbetet med Agenda 2030. Det återstår också ett par projekt som inte är slutredovisade inom Länsstyrelsen Kalmar läns regionala anslag. Dessa projekt medfinansieras inte av regionen, men ska ändå bidra till att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), vilket redovisas nedan.

Länsstyrelsens bidrag till att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin

Under 2022 har ett projekt i det regionala anslaget slutredovisats och ett annat projekt kommer att avslutas i början av 2023.

Projektet som slutredovisades 2022 är **Frukt, bär och grönt med ett bilyft**. Projektet har bidragit till målet stärkt konkurrenskraft genom att erbjuda företagare på landsbygden kompetensutveckling inom områdena frukt, bär och honung med fokus på ökad lönsamhet. Projektet har resulterat i 43 aktiviteter som exempelvis utbildning i sensorik och fermentering, med över 100 deltagare. Projektet är också innovativt då det omfattat försöksodling av exempelvis sötpotatis och skapande av nya produkter som exempelvis bovetehonung.

Projektet för verifiering och införande av ny metod för återvinning av blyglas från deponier är ännu inte slutredovisat men bidrar till att uppfylla målen stärkt konkurrenskraft samt hållbar samhällsplanering. I projektet kommer metoder för återvinning av blyglas att utvecklas och verifieras i industriell skala. Projektet ger företag och offentliga aktörer underlag för att kunna satsa på återvinning och innovativ sanering av Glasriket. Projektet innebär också ett samarbete mellan näringsliv, offentlig sektor och forskning. Under 2022 har smältförsök fortsatt i liten skala på RISEs laboratorier, datainsamling av sedimentprover från Alsterån och Ronnebyån har fortsatt och försök har gjorts med optisk sortering av glasmassor.

§3 p4 Infrastrukturplanering

I länsstyrelsens verksamhetsplan för 2022 lyfts arbetet med hållbar samhällsplanering som en viktig förutsättning för länets framtida tillväxt och utveckling. Infrastruktur med inriktning på transporter är särskilt prioriterat.

Länsstyrelsen använder sin breda kompetens i det tvärsektoriella arbetet med infrastrukturplaneringen. Vi har ett tydligt fokus på de inledande skeendena i vägplaneprocesserna för att de allmänna intressena enligt miljöbalken ska komma in i ett tidigt skede.

I samverkan med länets kommuner och Region Kalmar län pågår flera projekt för att förbättra infrastrukturen. Syftet är dels ökad framkomlighet, dels minskad klimatpåverkan. Länsstyrelsen har regelbunden dialog med Trafikverket och samverkar med myndigheten i flera pågående och framtida väg- och järnvägsfrågor, både för gods- och persontrafik. Som exempelvis tillstånd och prövningar av:

- planering inför ombyggnation av E22
- planering inför ombyggnation av länsväg 37/47
- planering inför ombyggnation av länsväg 136

Länsstyrelsen har även inom området infrastrukturplaneringen deltagit i följande:

- lämnat remissvar och yttranden
- deltagit i den regionala infrastrukturplaneringen
- deltagit i regionala dialoger om Stångådals- och Tjustbanorna

Under året har Region Kalmar län beslutat om en länsplan för regional transportinfrastruktur 2022–2033. Länsstyrelsen har deltagit i arbetet och prövat lämpligheten av insatserna utifrån exempelvis natur- och kulturmiljövärden, risker för skred, översvämningar och buller.

Resultatbedömning

Infrastrukturplanering

Sammantaget är vår bedömning att vi gör ett gott resultat utifrån länsstyrelsens uppdrag. Däremot ser vi att det finns utvecklingsbehov för att kunna leva upp till regionala behov som deltagande i tidiga samråd. Infrastrukturärenden tenderar bli fler och än mer komplexa, vilket leder till mer tidskrävande processer.

Regional tillväxt

Utifrån en minskad kontaktyta med regionen, som beror på att ett antal stöd med stor bäring på regional utveckling försvunnit från länsstyrelsen, får ändå resultatet bedömas som gott. Länsstyrelsen samverkar med regionen i ett projekt rörande Agenda 2030 och är fortfarande en viktig part i det regionala tillväxtarbetet utifrån sin kompetens på olika sakområden såsom klimat, energi och jämställdhet. Även inför den strategiska planen 2023–2027 sker avstämningar med regionen. Även om de stöd länsstyrelsen handlägger fokuserar på jordbruk och miljö avser de betydande belopp som också kommer att bidra till den regionala utvecklingen om än mer indirekt.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser inom ett flertal områden.
- Pröva översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuners beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning enligt plan- och bygglagen.
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet, t ex tar vi varje år en regional bostadsmarknadsanalys.
- Ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet* är att ge alla människor i alla delar av landet en ur social synpunkt god livsmiljö. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av andra nationella mål, som gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Havsplanering

Länsstyrelsen Kalmar län har som uppgift enligt havsplaneringsförordningen att samordna länsstyrelsernas arbete med havsplanering inom havsplanområde Östersjön. I havsplanområdet ingår länsstyrelserna Skåne, Blekinge, Kalmar, Östergötland, Södermanland, Gotland och Stockholm (på motsvarande sätt samordnar länsstyrelsen Västra Götaland havsplanområdet Västerhavet och länsstyrelsen Västernorrland havsplanområdet Bottniska viken).

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	8,3	9,2	12,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,9	6,9	10,2
Antal årsarbetskrafter män	2,4	2,3	2,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	914	1 365	1 934
Antal beslutade ärenden	1 007	1 854	2 233
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	11	28	15
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	9 407	9 559	11 601
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antalet årsarbetskrafter inom området för Hållbar samhällsplanering och boende är lägre än föregående år. Det är en följd av att länsstyrelsens uppdrag minskat under 2022 då några stödformer är under avveckling eller har avslutats. Verksamheten har tidvis varit underbemannad på grund av att det varit svårt att rekrytera specialistkompetens när vakanser uppstått.

Antal antagna detaljplaner liksom samråd och granskning har minskat något från föregående år. Planerna har dock blivit mer komplexa, varför tiden för handläggning totalt sett över året beräknas som densamma som föregående år. Mer tid behöver dock läggas på ett ökat antal samråd om översiktsplaner och trenden är att kommunerna behöver mer stöd av länsstyrelsen i dessa processer.

Skillnaden i antal inkomna och beslutade ärenden har i huvudsak koppling till verksamhetskod 41 Stöd till boende och energi-åtgärder. Minskningen beror på att hanteringen solcellsstöd i princip helt avvecklats under året.

Antalet lantmäteriförrättningar som inkommit till länsstyrelsen för granskning har minskat under året.

Antalet inkomna och beslutade ärenden inom bostadsstöd har minskat jämfört med år 2021 och åren innan. Det beror på avvecklingen av stöden till solceller, radonsanering, hyres- och studentbostäder samt energieffektivisering i flerbostadshus.

Ärenden som är äldre än två år och ännu inte beslutade utgörs huvudsakligen av ansökningar om bostadsstöd där projektet fortfarande är under genomförande. Inom bostadsstöd finns det också några ärenden, som är äldre än två år. De är överklagade och vi väntar på beslut från högre instans.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal påbörjade bostäder (st)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	-	681	617	1 190
Antal färdigställda bostäder (st)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	-	502	596	1 390
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	75%	53,8	93,8	100
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	90%	96,2	100	100

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Ovanstående värden gällande påbörjade och färdigställda bostäder skiljer sig från föregående års rapportering. Vid den tidpunkt årsredovisningen lämnas in finns bara statistik för kvartal 1-3. Först i årsredovisningen året efter kan vi presentera statistisk korrekta siffror. Differensen 2020 är en uppräknings som skett under perioden.

Takten på påbörjade bostäder i länet har redan ökat under de tre första kvartalen 2022 jämfört med helårssiffran för 2021. Ökningen kan bero på att produktionen återgått efter släppta pandemirestriktioner. Det kan noteras att antalet färdigställda bostäder är lägre för de första tre kvartalen 2022 jämfört med helårssiffran för 2021. Vi kommer att titta närmare på siffrorna för helåret 2022 i vår bostadsmarknadsanalys.

I början på året var det höga balanser på grund av många inkommande ärenden gällande överklagade bygglov. Handläggande enhet hade också en pensionsavgång som påverkade andra ärendegrupper. En övertidsinsats har genomförts för att komma ner i balanser.

Resultatredovisning

Hållbar samhällsplanering och boende/ Verka för att behovet av bostäder tillgodoses

Samhällsplanering

Länsstyrelsen har under året arbetat aktivt för att stödja kommunernas samhällsplanering genom tidiga dialoger och kunskapsseminarier. Länsstyrelsen har stöttat och gett råd till kommunerna i samhällsplaneringen samt förmedlat planeringsunderlag och samordnat statliga intressen i planprocessen. Vi har fokuserat på dialog i tidiga skeden i planprocessen. I samtalen har specifika frågor som till exempel arkeologi, strandskydd, dagvatten, översvämning, riskhantering och miljökvalitetsnormer diskuterats. Vi har bidragit med kunskap och underlättat kommunernas förutsättningar för planering. Vi arbetar strategiskt med en tidig dialog, som bidrar till att undvika senare ingripande när detaljplaner antagits. Det innebär en kvalitetshöjning och en effektivisering av planprocesserna.

Under året har länsstyrelsen återupptagit fysiska träffar med länets kommuner. Syftet är att förbättra samverkan samt skapa tidiga och enkla kontaktvägar genom relationsbyggande insatser.

Länsstyrelsen har under året påbörjat regelbundna avstämningar internt mellan verksamheterna samhällsbyggnad och krisberedskap. Detta möjliggör i sin tur kunskapspridande insatser till länets kommuner. Det förändrade säkerhetsläget medför ökade krav inom en mängd samhällssektorer där fysisk planering är ett viktigt verktyg.

Översikts- och detaljplanering

Vi arbetar aktivt för att ha tidiga dialoger med kommunerna, men ser samtidigt utmaningar i att hålla isär dialogen och den formella processen. I den formella processen kommer som regel ny fakta fram som kan innebära att vi ställer krav på nya utredningar eller andra förändringar. Trots utmaningar ser vi att de tidiga dialogerna har utvecklat hanteringen av komplexa markanvändningsfrågor och lett till större förståelse för länsstyrelsens roll i planprocessen som både rådgivande och granskande.

Komplexiteten i detaljplanerna har ökat och återkommande frågor i planeringen är klimatanpassning samt miljökvalitetsnormer för vatten och dagvatten. Dagvattenhanteringen är viktig att få med tidigt i kommunal översikts- och detaljplanering. Detsamma gäller kopplingen till klimatanpassning med ökade skyfall, översvämningar samt torkans effekter.

Länsstyrelsens arbete med att främja ett långsiktigt hållbart nyttjande av vatten är en viktig del i det tvärspektoriella arbetet. Detta sker vid översikts- och detaljplanering enligt plan- och bygglagen, genom prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt vid tillsyn enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster.

Länsstyrelsen genomför egeninitierade tillsynsbesök i länets kommuner varje år och har under 2022 besökt två kommuner. Under dessa besök vägledde vi kommunerna i aktuell lagstiftning gällande strategiskt vatten- och avloppsarbete kopplat till översiktsplanering. Vi diskuterade också specifika frågor till exempel gällande kommunal tillsynstakt av enskilda avlopp och dagvattenhantering i tätorter för ny och befintlig bebyggelse.

Länsstyrelsen har anordnat flera kunskapshöjande seminarier för kommunerna i syfte att höja eller fördjupa kunskapsnivån. Under året har vi genomfört digitala möten inom digitalisering av planprocessen, barnrätt i fysisk planering samt tidigare nämnda dagvatten och miljökvalitetsnormer för vatten, klimatanpassning samt vindkraftsutbyggnad.

Genom att arbeta kunskapshöjande med aktuella planeringsfrågor bidrar länsstyrelsen till att underlätta och effektivisera kommunernas långsiktigt hållbara planering. De kompetenshöjande insatserna bidrar även till att rätt utredningsmaterial finns tillgängligt innan kommunen går ut på samråd, vilket underlättar planprocessen för samtliga parter.

Som en del av länsstyrelsens uppdrag att redovisa statliga och mellankommunala intressen av betydelse för översiktsplanens aktualitet har vi under året tagit fram ett länsövergripande planeringsunderlag riktat till länets samtliga tolv kommuner. Syftet är att stödja kommunernas arbete med att ta fram planeringsstrategier och nya översiktsplaner samt att skapa förutsättningar för en god dialog mellan stat och kommun i översiktsplaneringen. Det länsövergripande underlaget ska ses som ett komplement till de kommunspecifika underlag som länsstyrelsen ska redovisa till respektive kommun under tredje och fjärde året i varje mandatperiod.

Under 2022 har hälften av länets kommuner haft ny översiktsplan på samråd eller granskning. Länsstyrelsen ser positivt på den utvecklingen och resterande kommuner kommer under mandatperioden genom planeringsstrategierna att uppdatera sina översiktsplaner.

Länsstyrelsen deltar i arbetet med att ta fram ett länsstyrelsegemensamt handläggarstöd för digital handläggning av översiktsplaner och detaljplaner, Prozesso. Syftet är att skapa mer enhetliga handläggningsrutiner och en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess.

Lantmäteriärenden

Länsstyrelsen har prioriterat hanteringen av lantmäteriärenden och har arbetat aktivt för att stödja Lantmäteriet genom samråd och tidiga dialoger. Under året har antalet inkomna ärenden minskat något från de föregående två årens rekordnivåer.

Strandskydd

Deltagande i tillsynsprojektet inom strandskyddade områden har inneburit ett värdefullt tvärsektorielt arbete med deltagande från vatten-, samhällsbyggnads- och naturskyddsmyndigheterna. Vid fältbesök har även kommunerna deltagit. Samarbetet har varit kompetenshöjande och bidrar till bättre förståelse för varandras roller i tillsyns- och prövningsärenden.

Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m

Bostadsstöd

Totalt under året har vi tagit 342 beslut om stöd och utbetalning inom energi- och bostadsstöd. Det är en kraftig minskning jämfört med 2021 och beror på utvecklingen av stöden till solceller, radonsanering, hyres- och studentbostäder samt energieffektivisering i flerbostadshus. Arbetet med att ompröva ansökningar om stöd till solceller som avslogs under våren 2021. Regeringen beslutade senare att skjuta till medel vilket resulterat i 52 beviljade omprövningsärenden och 108 utbetalade bidrag

Avseende stödet till hyres- och studentbostäder beviljades stöd till åtta nya projekt med sammanlagt 184 hyresbostäder. Vi betalade ut stöd till nio färdigställda projekt med sammanlagt 323 nya hyresbostäder. I stödet till bostäder för äldre beviljades stöd till fem nya projekt med sammanlagt 215 lägenheter och vi betalade ut stöd till 21 färdigställda projekt med tillsammans 78 nya lägenheter.

Av det knappa 70-talet ansökningar om stöd till energieffektiviseringsåtgärder i flerbostadshus som inkom strax före årsskiftet 2021/2022 beviljades cirka hälften av dessa. De 32 byggnaderna som är föremål för energieffektiviseringsåtgärder i de beviljade ansökningarna 2022 omfattar en total uppvärmd yta på drygt 38 000 kvadratmeter. I medeltal ska energieffektiviseringsåtgärderna i dessa byggnader enligt ansökningarna leda till en förbättrad energiprestanda, uttryckt som primärenergital, med 40 procent.

I arbetet med tillsyn av att stöd villkor följs inom stödet till hyres- och studentbostäder har vi en tillsynsplan och för 2022 har vi gjort en riskanalys för 20 aktuella ärenden. Riskanalysen visar att det finns anledning att djupgranska om energikraven är uppfyllda i ett antal fall. Fördjupad granskning och utredning om återkrav

kommer att ske år 2023. I enlighet med tillsynsplanen för stödet till äldre personer granskades fyra ärenden varav tre inte föranledde någon åtgärd och ett ärende fortfarande är under utredning.

Havsplanering

Inom havsplanområdet Östersjön har vi haft regelbundna möten för att förenkla och effektivisera vårt arbete för att göra likartade bedömningar. Under året har vi genomfört en webinarieriserie på temat havsbaserad vindkraft i Östersjön för att sprida kunskap och dela erfarenheter mellan länsstyrelserna och över sakfrågeområdesgränserna. Målgrupp för webinarierna var anställda vid länsstyrelserna inom sakområdena samhällsplanering, kulturmiljö, natur, klimat, energi och miljöskydd. Nationella myndigheter som till exempel Havs- och vattenmyndigheten samt Energimyndigheten samt konsulter från näringslivet var några som deltog. Erfarenheter från EU-projektet ”SEAPLANSPACE” (där Länsstyrelsen Kalmar län ingick som projektpartner) har utnyttjats i arbetet.

Nationellt har länsstyrelsen tillsammans med länsstyrelserna Västra Götaland och Västernorrland bland annat arrangerat en nationell träff för planerare som arbetar med havsplanering på länsstyrelser med kuststräckor. Temat för träffen var havsbaserad energi. Tidigare saknades till exempel en delningsbar lägesbild mellan länsstyrelserna och andra myndigheter, där vi i samverkan med flera nationella myndigheter har tagit fram en lägesbild i GIS-form.

Det så kallade ”lilla-n” uppdraget levererades till Havs- och vattenmyndigheten som ett planeringsunderlag inriktat på naturvård inför kommande planeringscykel. Regleringsbrevsuppdrag från 2021 med inriktning på kulturmiljöer vid kust och hav har vi samordnat tillsammans med samhällsbyggnadsnätverket och Kulturmiljöforum.

Vi har gjort insatser för att sprida kunskap om det statliga planeringsunderlaget för kust- och havsplanering till kommuner och regioner via den webbaserade Planeringskatalogen. Det finns en generell svårighet när det gäller arbete med maritima fakta och maritima kunskapssammanställningar. Perspektivet har ofta utgått och utgår fortfarande oftast från land. Det finns en stor brist på planeringsunderlag som beskriver maritima värden (till exempel för natur-, kulturmiljö- och turismfrågor) och hur dessa värden är avgränsade i geografin (land, kust, öppet hav). Det medför att frågor inte kan bedömas rättvist när det gäller hur exempelvis havsbaserad vindkraft kan påverka natur- och kulturvärden på en plats (eller de ekonomiska värden som kan påverkas ur turism- och friluftslivssynvinkel).

Länsstyrelserna inom Östersjöns havsplanområde har ett bra och fungerande samarbete, men det finns utvecklingsbehov när det gäller förmågan att hantera samhällsutvecklingen med planer på omfattande utbyggnad av havsbaserad energi. Ofta berör en havsbaserad vindkraftspark även intilliggande län, där uppdelningen i ansvar mellan länsstyrelser och nationella myndigheter gör att arbetet försvåras. Konsekvenserna är avsaknad av en gemensam lägesbild, svårigheter att dela information mellan myndigheter och svårigheter att bedöma de sammanlagda effekterna av ett flertal projekt utefter en kuststräcka. Ett helhetsansvar, exempelvis för att beskriva kumulativa effekter av ett flertal havsbaserade vindkraftsparker skulle vara ändamålsenligt och skapa en tydligare ansvarsfördelning. Vi har också sett att behovet av utbildning och erfarenhetsutbyte har varit stort, vilket den genomförda webinarieriseringen visade.

Havsplanering i Kalmar län

Under 2022 har vi arbetat med ett gemensamt GIS-underlag för vrakobjekt till de 14 kustlänsstyrelserna. Eftersom det finns kunskapsluckor om hur det ser ut under havsytan, främst gällande natur- och kulturmiljö är det svårt att avgöra var havsbaserad vindkraft kan placeras. Vi har under året samordnat en gemensam upphandling gällande vrakobjektsdata från Sjöfartsverket för samtliga 14 kustlänsstyrelserna.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har, under hösten 2022, påbörjat arbetet med ny havsplan. Länsstyrelsen Kalmar län har deltagit och lämnat yttrande avseende avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivning för kommande havsplan.

Resultatbedömning

Samhällsplanering och boende

Länsstyrelsens bedömning är att uppdraget inom samhällsplanering och boende har fullföljts väl utifrån de förutsättningar som råder i fråga om resurser och att uppdraget har utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål. Resultatet bedöms därför vara gott.

Delar av länsstyrelsens uppdrag i fråga om tillsynsvägledning samt framtagande och tillgängliggörande av planeringsunderlag genom planeringskatalogen har dock varit ned- och bortprioriterat under året. Detta får ses som otillfredsställande.

Havsplanering

Resultatet för vårt arbete med havsplanering är gott. Vår bedömning är att samarbetet mellan de tre samordnande länsstyrelserna och relevanta myndigheter fungerar bra. Vi har en aktivt och nära samverkan som bidrar till samsyn och effektivitet.

Utvecklingsbehov finns när det gäller att kanalisera de 14 kustlänsstyrelsernas behov inom olika sakfrågeområden som berör havsplanering. Svårigheter finns att samordna arbetet med gemensamma metoder, mål och planeringsunderlag för de 14 kustlänsstyrelserna.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och leda det regionala arbetet med genomförande av energi- och klimatstrategierna.
- Administrera och vägleda länets aktörer för effektiva klimatinvesteringar genom arbete med Klimatklivet.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning.

Målen för *klimat- och energipolitiken* innebär att Sverige senast år 2045 inte har några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp. Energimålet omfattar att skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning. Den svenska energiförsörjningen ska vara kostnadseffektiv med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Regeringens mål för samhällets *anpassning till ett förändrat klimat* är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen samordnar och leder det regionala arbetet. Arbetet genomför vi med stöd av länets Klimatkommission och länsgruppen för begränsad klimatpåverkan. Vi tar avstamp i Agenda 2030 och globala mål, nationella mål och länets egna mål i klimat- och energistrategin som antogs år 2019:

- År 2030 ska utsläppen av växthusgaser i Kalmar län vara minst 80 procent lägre än 1990.
- År 2030 är Kalmar läns energianvändning 50 procent effektivare än år 2005, mätt som tillförd energi i relation till BRP.

Kalmar län har sedan många år även det övergripande målet om en fossilbränslefri region 2030. Målet är väl etablerat i både den offentliga och privata sektorn.

Länets vision är ”I Kalmar län tar vi tillsammans ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser. Energin är förnybar, energianvändningen effektiv och utsläppen av växthusgaser går mot noll.” Under 2023 kommer klimat- och energistrategin att revideras. Då kommer också åtgärder att tydliggöras och kopplas till strategin för att ytterligare påskynda genomförandet av strategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	3,0	3,4	3,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	1,6	1,6	1,4
Antal årsarbetskrafter män	1,4	1,9	2,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	158	104	51
Antal beslutade ärenden	49	112	28
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	12	27	46
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	3 126	3 044	3 376
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	510	0	85

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Andelen årsarbetskrafter inom området för energi och klimat var lägre än föregående år. Det är en följd av att länsstyrelsen tilldelats mindre medel för klimatstrategiskt arbete.

Antal beslutade ärenden beror på hur många projekt som har blivit genomförda och färdigställda eller har fått avslag. Eftersom vi har fått in fler ärenden under 2022 som därmed är pågående, är det också färre ärenden som har beslutats.

Antal ej beslutade ärenden äldre än två år varierar mellan åren beroende på antal ärenden som blivit beviljade tidigare år samt deras olika projektider.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾		5,2	3,32	1,30

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

Antalet ansökningar till Klimatklivet har ökat stadigt de senaste två åren i, vilket till stor del beror på utökat antal ansökningsomgångar jämfört med tidigare år. Under 2022 har det tillkommit två ansökningsomgångar endast för laddstationer och ansökningsförfarandet för dessa har ändrats. Länsstyrelsen Kalmar län samfinansierade förstudien *Ladda hela Kalmar län & Glasriket*, vilken har lett till ett stort antal ansökningar om stöd till laddstationer i Kalmar län under 2022. Sedan arbetsgruppen förstärktes 2020 har större fokus kunnat läggas på kommunikation inför ansökningsomgångar, vilket också kan ha påverkat antalet inkomna ansökningar.

Resultatredovisning

Energi och klimat

Under året har länsstyrelsen fortsatt arbetet inom vindkraftsprojektet *Fånga vinden*. Projektet syftar till att främja utbyggnaden av vindkraft i Blekinge, Kalmar och Kronobergs län genom att analysera hinder, anordna dialogmöten och ta fram planeringsunderlag i GIS (som bland annat visar potentialen för utbyggnad). Energikontor Sydost projektleder och Energimyndigheten finansierar arbetet. De tre länsstyrelserna deltar och bidrar med bland annat underlag och kunskap. Planeringsunderlaget är framtaget av Länsstyrelsen Kalmar län och bygger på den nationella strategin för en hållbar utbyggnad av vindkraft. Det finns tillgängligt för alla på länsstyrelsens webbplats. Underlaget visar områden där vindkraft är möjlig att etablera, men också områden där målkonflikterna är för många och områdena därmed klassade som olämpliga. Som en del i projektet har Länsstyrelsen Kalmar län löpande haft genomgång av funktionerna vid externa och interna dialogmöten samt vid Energitinget i sydost 2022. Projektet har gått framåt och är uppskattat. Intresset för vindkraft har ökat tack vare projektets många dialoger.

En översyn av Klimatkommissionen Kalmar län är påbörjad och drivs gemensamt av länsstyrelsen och Region Kalmar län. Klimatkommissionen har i uppdrag att öka takten för att nå länets energi- och klimatmål. Det gäller även anpassning av samhället till ett förändrat klimat. Målet med översynen är att bredda kommissionen genom fler medlemmar och att öka effektiviteten. Medlemmar i Klimatkommissionen idag är Länsstyrelsen Kalmar län, Region Kalmar län, Kalmar Energi, Södra Cell, Linnéuniversitetet, Västerviks kommun, Länsförsäkringar och Energikontor Sydost. Klimatkommissionen Kalmar län delar årligen ut ett uppmuntringspris till företag, organisationer, personer eller föreningar som bidragit till ett klimatsmartare Kalmar län. Priset ges till de som har utfört framstående åtgärder eller insatser som inspirerar och genererar innovation, jobb och aktiviteter inom klimat och miljöområdet. Årets tre pristagare är:

- ETC solcellspark i Hultsfred som är tänkt att producera 10 megawatt på en markyta på omkring tolv hektar. Fullt utbyggd ska parken ge lika mycket el som används i 20 000 hushåll.
- Nöbble gård som satsat på förnybar energiproduktion på den ekologiska gården.
- Wikegårds besöksanläggning för arbetet att bli Sveriges första klimatneutrala besöksdestination.

I uppdraget med att stödja region och kommuner i att energieffektivisera har länsstyrelsen startat en tvärssektoriell grupp för intern samverkan om den rådande energisituationen. Vi har också arrangerat ett externt möte om energibesparing för att stötta kommunerna och regionen.

Klimatklivet

Länsstyrelsen har fortsatt att handlägga ärenden inom Klimatklivet och arbetat för ännu fler klimatsmarta investeringar i länet. Inför alla ansökningsomgångar har vi använt sociala medier och olika nyhetsbrev för att sprida information om möjligheterna till stöd från Klimatklivet. Under 2022 har Naturvårdsverket och länsstyrelserna genomfört fem ansökningsomgångar för Klimatklivet, varav två endast för laddningsstationer. Intresset för att ansöka till Klimatklivet ökar stadigt och under 2022 med hela 50 procent. I Kalmar län har 168 ansökningar inkommit under året, de flesta för laddningsstationer för elbilar och energikonverteringar från fossilt bränsle till biobränslen eller el. Intresset för investeringar inom produktion av biogas är fortsatt starkt i Kalmar län. Nytt för 2022 är möjligheten att få stöd för elproduktion från biogas i stationära motorer. Det har inneburit många ansökningar och beviljanden av gårdsanläggningar för biogasproduktion i Kalmar län.

Under 2022 genomfördes handläggning av det nya stödet *Regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter* i samarbete med Energimyndigheten. I Kalmar län inkom totalt 15 ansökningar om laddningsstationer och vätgastankstationer för tunga fordon. Fyra av ansökningarna fick stöd från

Energimyndigheten, vilket innebär uppförande av tre nya laddningsstationer i Borgholm, Kalmar och Västerviks kommuner, samt en vätgasstation i Oskarshamns kommun.

Resterande delar i uppdraget rapporteras i separat redovisning till LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning).

Klimatanpassning

Länsstyrelsen initierar och stödjer kommunernas klimatanpassningsarbete. Det gör vi bland annat genom nätverksmöten i regional klimatsamverkan tillsammans med länets kommuner, regionen, Trafikverket och Skogsstyrelsen. Vi arbetar även genom informationsinsatser, föreläsningar, samråd samt länsstyrelsens webbplats med planeringsunderlag för klimatanpassning.

Länsstyrelsen har tagit fram en handlingsplan för klimatanpassning för länsstyrelsens egen verksamhet utifrån en klimat- och sårbarhetsanalys och myndighetsmål för klimatanpassning. Åtgärderna följs upp årligen av länsstyrelsens arbetsgrupp kring klimatanpassning. Arbetsgruppen utgörs av representanter för länsstyrelsens olika arbetsområden. Uppföljningen visar att länsstyrelsen genomför planerade åtgärder utifrån prioritering och planerad genomförandetid.

Kalmar tätort är utpekad som ett område med stora risker för översvämningar utifrån översvämningförordningen. Länsstyrelsen har tillsammans med Trafikverket och Kalmar kommun tagit fram åtgärder i en beslutad riskhanteringsplan. I år har vi tillsammans med Länsstyrelsen i Blekinge län beställt en kostnads-/nyttanalytisk analys gällande samhällskostnader vid översvämning inom de riskområden som är utpekade i våra respektive län. Riskanalysen kommer vara klar under början av 2023.

Vi har tagit fram en rapport kring klimatförändringar och världsarv. Syftet är att visa hur södra Ölands odlingslandskap påverkas av ett förändrat klimat och hur man kan arbeta med klimatanpassning i världsarvet.

Kalmar läns kustområde är tillsammans med Blekinges kust nationella riskområden för erosion och översvämningar. Vi har därför inlett ett samarbete för kustsamverkan tillsammans med länsstyrelserna i Blekinge och på Gotland samt Statens geotekniska institut (SGI), Sveriges geologiska undersökning (SGU) och SMHI. Syftet med samarbetet är ta fram gemensamma riskanalyser, planeringsunderlag och åtgärdsbehov över länsgränserna samt att stötta berörda kustkommuner i deras planeringsarbete.

Länsstyrelsen har under året ingått i två projekt som syftar till att planera för mark som ligger inom områden som riskerar att översvämmas. Projekten har varit givande med diskussioner och workshoppar som ökat samsynen och förståelsen mellan länsstyrelsen och kommuner i komplexa frågor.

Länsstyrelsen har tillsammans med Naturvårdsverket och tre andra länsstyrelser genomfört en analys om hur man kan klimatanpassa skyddad natur. Uppdraget har genomförts av konsultbyrån Greensway och har skett i samarbete med länsstyrelsernas reservatsförvaltningar. Syftet är att klimatanpassa reservatsförvaltningen så att den är mer anpassad för olika klimatförändringar.

Länsstyrelsen Kalmar län har under året ingått i länsstyrelsernas ordförandegrupp för klimatanpassning. Uppdraget har lett till ökat nationellt åtagande i framför allt uppföljnings- och samordningsfrågor.

Effekterna av länsstyrelsens arbete med uppdraget har inneburit att kunskapen kring klimatförändringar har ökat. Kommunerna har också i större utsträckning sett vilka anpassningsbehov de har. Det märktes tydligt i rapporten för kommunernas arbete. Några kommuner har påbörjat planer kring skyddsvallar och dagvattenlösningar för att kunna hantera stigande havsvattennivåer och skyfall i den byggda miljön.

Resultatbedömning

Energi och klimat

Länsstyrelsen har genom viktiga prioriteringar klarat vårt uppdrag inom energi och klimat med gott resultat. Effekterna av energi- och klimatarbete blir generellt sett tydliga längre fram i tiden. På lång sikt har länsstyrelsens uppdrag att samordna det regionala arbetet med energi- och klimatpolitiska målen bidragit till att förstärka kommunernas klimatarbete. Den del av uppdraget som handlar om att leda klimatomställningen kräver förstärkning av länsstyrelsens resurser. För att den regionala klimat- och energistrategin ska kunna genomföras fullt ut behöver den kompletteras med ett uppföljningsbart åtgärdsprogram.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen har genomfört myndighetens klimatanpassningsuppdrag utifrån klimatanpassningsförordningen och översvämningförordningen enligt direktiven i förordningarna på ett utmärkt sätt. För att kunna bedöma klimatrisker har länsstyrelsen tagit fram en klimat- och sårbarhetsanalys. Utifrån den analysen har länsstyrelsen beslutat om myndighetsmål kring klimatanpassning. För att nå målen har uppföljningsbara åtgärder tagits fram för den närmaste femårsperioden. Planerna med åtgärder och mål medför att länsstyrelsens arbete med klimatanpassning utgår från en prioriterad riskvärdering som är transparent och tydlig.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar.

Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	8,8	9,7	9,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	7,3	7,0	7,3
Antal årsarbetskrafter män	1,5	2,8	2,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	786	899	876
Antal beslutade ärenden	783	964	797
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	1	1
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	10 899	10 968	11 459
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	12 326	8 979	10 955

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Minskningen av antalet årsarbetskrafter mellan åren 2021 och 2022 beror på att en medarbetare hade en tidsbegränsad projektanställning under 2021.

Antalet inkomna och upprättade ärenden har minskat i förhållande till de två tidigare åren. Den tillfälliga ökningen under 2020 och 2021 beror troligen på att många planerade och ansökte om tillstånd inför framtida projekt under pandemin.

Antalet ärenden, som är äldre än två år och ännu inte är beslutade, har ökat från ett ärende till fyra. I två av ärendena väntar vi på att Lantmäteriet och en konservator ska lämna in underlag. De två andra ärendena gäller beslut om byggnadsminne. Dessa ärenden är inte brådskande och har därför inte prioriterats. Utredningar inför ett beslut om byggnadsminne är resurskrävande, eftersom skyddsformen är ingripande och kräver väl grundade och förankrade beslut.

Lämnade bidrag där länsstyrelsen gör utbetalningen, har ökat under 2022. Ökningen beror på att vi har fått extra tilldelning av medel till Kalmar stads befastningsverk.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal registrerade forn lämningar, exkl marina lämningar (st)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av forn lämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ¹⁾		16 675	16 588	16 211

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

Resultatredovisning

Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
Länsstyrelsen och Trafikverket har påbörjat ett samarbete om åtgärder på skadade milstenar. Trafikverkets konsulter rapporterar årligen vilka milstenar som är skadade och behöver åtgärder. Länsstyrelsen har genom en konsult tagit fram ett material för skade- och åtgärdsbedömningar på utvalda milstenar. Genom samarbetet med Trafikverket får även mer anspråkslösa forn lämningar ett förlängt liv.

Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
Länsstyrelsen vårdar och informerar på plats om ett fyrtiotal forn lämningssmiljöer. Utmärkande i år är satsningar på samarbete med föreningar, privatpersoner, kommuner och företag. Ett exempel är att i Kronobäcks kyrkoklosterruin har nya taktila informationstavlor förbättrat tillgängligheten för synskadade. Länsstyrelsen kommer även i fortsättningen att ta tillvara och utveckla samarbetet med ideella krafter som har lokal kunskap och ett stort engagemang.

Länsstyrelsen har publicerat ytterligare fornvårdsområden som besöksmål på webbplatsen. Insatserna har bidragit till en ökad tillgänglighet genom att fler kan hitta till, förstå och uppleva kulturmiljöerna. Efterfrågan har ökat på att länsstyrelsen ska uppdatera befintliga besöksmål och ställa i ordning nya. Troligen är detta en effekt av att människor även efter pandemin vill komma ut och upptäcka kulturmiljöer.

Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
Länsstyrelsen är tillsammans med Kalmar läns museum värd för ett årligt kulturarvsseminarium. Årets tema för seminariet var *Från semester till hemester*. Temat var valt för att uppmärksamma besöksnäringen, ideella föreningar och en intresserad allmänhet, på att kulturarvet är en resurs för turism och platsutveckling. Den förväntade effekten är att samarbetet mellan besöksnäringen och kulturmiljövården kommer att fortsätta.

Den årliga Bötterumsmässan startade åter som fysisk mässa efter två års uppehåll på grund av pandemin. Mässans teman är byggnadsvård, trädgård och hantverk där allmänheten får möjlighet att träffa och lära av hantverkare. Även hembygdsrörelsen deltog och förmedlade delar av sin verksamhet. Flera av programpunkterna var riktade mot barn för att även de ska kunna ta del av det kulturhistoriska perspektivet utifrån sina förutsättningar.

Det hör inte till vanligheterna att en hel kyrka och alla gravar i den blir föremål för arkeologisk undersökning. Genom undersökningen av den medeltida kyrkan i Gårdby på Öland, har vi fått kunskap om hur många personer som blev begravda i kyrkan mellan 1100- och 1800-talen och var i kyrkan gravarna ligger. Skelettmaterialet har genom naturvetenskapliga analyser, gett oss information om under vilken tid de olika personerna var begravda och om de var släkt med varandra. Länsstyrelsen har med kulturmiljöanslaget bidragit till analyserna och till boken *Gåtfulla Gårdby*. Genom att göra resultaten publika ökar vi möjligheten till delaktighet i kulturarvsfrågorna.

En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen. Länsstyrelsen har i samverkan med Kalmar läns museum avslutat den fortbildning om kulturvärden enligt plan- och bygglagen, (PBL) som startade under 2021. Ett sextiototal kommunala tjänstepersoner deltog i en kostnadsfri, digital heldagskurs. En kompetenshöjning om hur kulturvärden ska och bör bli hanterade enligt PBL, främjar att kulturvärden blir tillvaratagna i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöenheten har arrangerat en fältdag för handläggare på länsstyrelsens naturskydds-enhet. Syftet med fältdagen var att öka kunskapen om skötsel av kulturvärden i länets naturreservat. Under fältdagen visade vi exempel på historiska kartor som ett viktigt underlag för naturreservatens skötselplaner. Kartorna har betydelse för att förstå vilka lämningar och strukturer som är kulturhistoriskt värdefulla och hur naturvärden kan sköta och göra dem tydliga. Genom en ökad kunskap hos naturskydds-enhetens handläggare, ökar förutsättningarna för att kulturvärden i naturreservat blir tillvaratagna, även om syftet med naturreservaten är ett annat.

God bebyggd miljö

Flera byggnadsminnen har fått bidrag under året. Bland annat har ett hus i Lunds by fått bidrag för att lägga om ett tak och en smedja på Åkerholms herrgård har fått bidrag till en genomgripande restaurering.

Tillgänglighetsanpassade vård- och underhållsplaner är framtagna för ett antal byggnadsminnen. Genom information till fastighetsägarna om hur de på bästa sätt tar hand om sina byggnader och vad byggnadernas värden består i, minskar risken för felaktiga åtgärder som minskar byggnadsminnets värde.

Mönsterås kommun har fått bidrag till en inventering av kulturmiljön i ett par av kommunens mindre orter. Inventeringen ökar möjligheten för allmänheten att få mer kunskap om sin närmiljö. Inventeringen ger också kommunen ett aktuellt kunskapsunderlag inför den fysiska planeringen.

Levande sjöar och vattendrag

Inför en så kallad nulägesbeskrivning av vattenmiljöer, har vi beskrivit kulturmiljövärdena inom Alsteråns avrinningsområde. Beskrivningen består av två delar, dels en allmän text av de kulturhistoriska värdena, dels detaljerade beskrivningar av de objekt som ingår i *Nationell plan för moderna miljövillkor för vattenkraft*, (NAP). Den förväntade effekten är att ökad kunskap ska minska risken för att de kulturhistoriska värdena tar skada.

Under året har länsstyrelsen arrangerat en fältvandring vid vattendrag som riktade sig mot berörda kraftverksägare. I samband med vandringen diskuterade vi de kulturhistoriska värden som finns på varje plats. Berörda markägare har blivit inbjudna till residenset för att få information om det fortsatta arbetet inom NAP. Markägarna fick även information om vilka lagar och bestämmelser som kräver hänsyn till kulturmiljön. Intresset för att diskutera dessa frågor var stort. Genom ökad kunskap och medvetenhet om vattendragens kulturhistoriska värden, minskar risken att dessa värden försvinner. Över tid saknar vi tillräckliga resurser för att hålla jämna steg med planerade åtgärder samt medel för att lagskydda högt klassade miljöer vid vattendragen.

Från kulturmiljöenheten deltar en person i den nationella grupp som arbetar med samordning av vattenfrågor mellan länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet. Mötena, som har en fast dagordning, är också ett forum för utbyte av aktuell information inom området. Genom gruppens arbete har vi uppnått en ökad kunskap och förståelse mellan det centrala verket och länsstyrelserna. Arbetet har också ökat erfarenhetsutbytet mellan länsstyrelserna.

Ett rikt odlingslandskap

Under 2022 har lantbrukets äldre ekonomibyggnader varit prioriterade för kulturmiljöbidrag. Dessa byggnader är mycket viktiga för att förstå odlingslandskapets historia.

Genom att stödja de handläggare som hanterar bidrag från Landsbygdsprogrammet, har kulturmiljöenheten medverkat till att bidragen även gynnar kulturhistoriska värden.

Levande skogar

Länsstyrelsen och Linnéuniversitetet har stått som värdar för konferensen *Skogen, en mångfald av natur- och kulturmiljöer*, (SKÅNK). Årets konferens samlade drygt 130 deltagare och temat var *Skogen och framtiden*. Föredragen handlade om:

- hur kulturarvet i skogen ska brukas i framtiden
- utvecklingen inom det digitala området
- hur skogsbruks- och kulturarvssektorn kan samarbeta för ett framgångsrikt hållbarhetsarbete
- om och hur markberedning kan ske utan att fornlämningar tar skada.

Konferensen har blivit en viktig mötesplats för samverkan och kunskapsutbyte mellan myndigheter, forskarvärld, kulturmiljökonsulter, skogsbruk och civilsamhället.

Nationellt samarbete

Länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet har reviderat en överenskommelse om samverkan. Målen med samverkan är:

- ett långsiktigt, effektivt och koordinerat kulturmiljöarbete på nationell och regional nivå
- förmåga att identifiera och driva förändrings- och utvecklingsprocesser
- skapa löpande rutiner för ett effektivt informationsutbyte.

Länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet har gemensamt tagit fram en årlig aktivitetsplan. Fler inom myndigheterna är på det sättet engagerade i samverkansarbetet som har fått en positiv utveckling.

En trend- och omvärldsanalys inledde kulturmiljöforums strategiska dagar. En reviderad strategi för kulturmiljöarbetet tar fasta på:

- samhällets digitalisering och teknikutveckling
- hållbarhetsperspektiv
- längtan efter kulturarv och traditioner.

Strategin redovisar utmaningar, strategisk inriktning och en handlingsplan med aktiviteter på kort och lång sikt.

Kulturmiljöområdet har utvecklat e-tjänster som underlättar för sökanden och effektiviserar handläggningen. Men brist på resurser har bidragit till att det har varit svårt att dela nationella handläggarspecialister för support och utveckling.

I samverkan med Skogsstyrelsen pågår arbete med att utveckla det digitala systemet, *Gemensam inlämningsfunktion för skog*. Samarbetet med Skogsstyrelsen behöver fortsätta för att det digitala systemet ska fungera fullt ut. Det är viktigt att alla ansökningar om samråd och tillstånd inför avverkningar samt andra åtgärder inom skogsbruket, kommer in till länsstyrelsen för att inte leda till skador på fornlämningar orsakade av skogsbruket.

Resultatbedömning

Utifrån givna förutsättningar är resultatet gott. Bedömningen bygger på att vi, både genom myndighetsutövning och genom kunskapsfrämjande åtgärder, når flera uppsatta mål. Generellt är handläggningstiderna inte långa och vi uppnår en hög servicegrad i både interna och externa kontakter.

Det är en brist att det inte finns tid för att arbeta förebyggande eller med tillsyn eftersom fokus ligger på att hantera tillståndsärenden skyndsamt. Till de tvärsektoriella uppdrag som länsstyrelsen får, till exempel från centrala verk eller genom regleringsbrevet, finns inte öronmärkta resurser till kulturmiljövården. Det innebär att de kulturhistoriska värdena i länet generellt blir missgynnade.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-10-01)	Länsstyrelseinstruktion
7 a § Civilområdesansvar	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar och totalförsvaret. Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Utgöra Civilområdesansvariga myndigheter från 1 oktober 2022 (gäller sex utpekade länsstyrelser). De andra länsstyrelserna är skyldiga att samverka med dessa för att bidra till det gemensamma arbetet inom respektive civilområde.
- Ansvara för att vid behov att ta över kommunal räddningstjänst (gäller Civilområdesansvariga länsstyrelser).
- Ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- Hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Målet för *Seveso-tillsynen* är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för *skydd mot olyckor* är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets *krisberedskap* är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet

- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det *civila försvaret* är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser med tillgängliga resurser.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	14,3	14,8	16,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,2	6,3	7,9
Antal årsarbetskrafter män	9,1	8,5	8,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	273	190	225
Antal beslutade ärenden	252	188	147
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	20	16	14
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	22 496	17 722	20 274
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	10	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Totalt antal ärenden har ökat under 2022 och beror på olika saker. Vi har återupptagit ordinarie verksamhet i med utbildningar, möten, evenemang och övningar. 60-tal ärenden utgörs av nya tyfoner i förändrade beredskapzoner och ökat antal beslut om skyddsvakter.

Verksamhetskostnaderna har ökat då vi är åter i ordinarie verksamhet inom kärnenergiberedskapen. Ökningen beror också på att behovet av skogsbrandsbevakning med flyg var mycket högt under hela säsongen 2022. Personalstyrkan har också utökats med två medarbetare vilka var visstidsanställda under andra halvan av 2022.

Resultatredovisning

Hantering av händelser

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i vår omvärld har påverkat krisberedskapsarbetet i länet. Länsstyrelsen har haft en sammanhållande och samordnade roll och arbetat i stab. Arbetet har varit både operativt och utvecklingsinriktat och syftat till att höja förmågor inom ett flertal områden. Det operativa arbetet har exempelvis hanterat mottagande av flyktingar, risker för effektbrist och en utökad samverkan med Försvarmakten.

Länet har under året även drabbats av torka. Detta har medfört vattenbrist i större delen av länet. Torkan har lett till låga grundvattennivåer som haft effekter på dricksvattenförsörjning, livsmedelsproduktion och näringsliv. Länsstyrelserna i Kalmar och Jönköpings län har samverkat tillsammans över länsgränserna för att hantera situationen. Torkan har medfört extrema brandrisker i länet vilket lett till fler beslut om eldningsförbud och en stor användning av skogsbrandflyg.

Länsstyrelsen har arbetat med kommunikation som en integrerad del i de frågor som varit aktuella i länet. Exempel är Ukrainakrisen, vattenbrist, torka i skog och mark, el och risken för brist på den. Vi förstärker nationella budskap från andra myndigheter och sprider dem i egna kanaler samt till kommunikatörsnätverket inom Krissamverkan Kalmar län (ITA-nätverket). Exempel på genomförda kampanjer är informationspåverkan kopplat till valet, civil beredskap och hemberedskap samt försvarsvilja bland ungdomar.

Under våren hade Länsstyrelsen uppdraget att stödja Region Kalmar län i kommunikationssamordning för att öka vaccinationsviljan för vaccinering mot covid-19.

Under året har länet slutfört den läns-gemensamma utvärderingen av samverkansarbetet under pandemin. De slutsatser och åtgärdsförslag som utvärderingen gav har använts i samverkansarbetet under året.

Utifrån omvärldsläge samt händelser i länet har länsstyrelsens TiB-organisation ofta engagerats i händelser. Kravställningen på Kalmar läns interna TiB:ar är och kommer fortsatt vara hög.

Hanteringen av händelser under året har bidragit till ökad kunskap och förmåga kring hotbild och ökad förståelse för informationspåverkan. Den nära samverkan i länet har lett till bättre samordning av åtgärder och kommunikativa budskap.

Kunskapshöjande aktiviteter och nätverk

Länsstyrelsen har under året genomfört ett antal kunskapshöjande aktiviteter för länets aktörer. Några exempel är;

- workshop med temat krigsorganisation
- utbildning i kontinuitetshantering
- regional kurs i kriskommunikation
- krisberedskapsdag med tema förändrade beredskapszoner
- länskonferens med tema väpnat angrepp

Vid den publika dagen Totalförsvar Öland bemannande länsstyrelsen en monter med budskap kring hemberedskap. Antalet besökare uppskattades till 8 000 - 10 000 personer och många av dem besökte länsstyrelsens tält. Länsstyrelsen var där som en del av Krissamverkan Kalmar län tillsammans med polis, räddningstjänst och ambulans. Många frivilligorganisationer var på plats och intresset från besökarna var stort.

Länsstyrelsen har upprätthållit nätverken inom Krissamverkan Kalmar län och genomfört möten enligt plan med regionala rådet för krishantering. Länsstyrelsen har också deltagit i regionala och nationella nätverk. På nationell nivå har vi deltagit i arbete för att samordna länsstyrelsernas utbildning och övning med MSB:s övningsplanering.

Möjligheten att stödja kommun och region inom säkerhetsskydd har förändrats och med anledning av förändringar i säkerhetsskyddslagen. Vi har under året haft dialog med tillsynsmyndigheten Länsstyrelsen Skåne för att hitta gränsdragningar och hur vi tillsammans ska stödja kommunerna. Under året har

länsstyrelsen startat ett regionalt nätverk för säkerhetsskyddschefer. Vi har också infört en metod för avvikelser- och incidentrapportering för att kunna skapa en lägesbild över Kalmar län. Detta är ett komplement till rapportering som sker utifrån lagstadgad anmälningsplikt.

Civil beredskap

Länsstyrelserna har under de senaste åren arbetat intensivt såväl internt på de egna myndigheterna som genom gemensamma insatser för att snabbt öka vår förmåga inom civilt försvar, signalskydd och säkerhetsskydd. Det sammantagna arbetet med civil beredskap har under året lett till ökad kunskap och förmåga för att kunna hantera gråzonsproblematik. Såväl länsstyrelsen som aktörerna i länet har fått ökad kännedom om sin egen samhällsviktiga verksamhet och dess beroenden.

Länsstyrelsen har medverkat i totalförsvarsplaneringen som bedrivs inom den södra militärregionen. Arbetet sker utifrån *Handlingsplan för totalförsvar i södra militärregionen 2021 - 2025* och under året har en mer detaljerad samordningsplan tagits fram. Vi har planerat och deltagit på två totalförsvarsveckor, kartlagt sambandssystem samt skyddsvärda objekt i länet. Vi har inom ramen för samarbetet påbörjat ett arbete för att stärka försvarsviljan hos privatpersoner och företag. Under året har vi haft kontinuerliga avstämningar om omvärldsläget, incidenter samt behov av åtgärder.

Länsstyrelsen har under året ökat sin samverkan med Försvarsmakten, Polismyndigheten och prioriterade kommuner. Samverkan har skett kring lägesbild, åtgärder och flera utvecklingsarbeten. Detta har medfört att länets aktörer har fått en ökad kunskap och medvetenhet om betydelsen att utveckla den civila beredskapen.

Länsstyrelsen Kalmar län har medverkat i uppbyggnaden av sydöstra civilområdet tillsammans med Jönköpings och Östergötlands län genom ett samarbetsprojekt. Detta syftar till att kartlägga likheter och skillnader i respektive läns arbetssätt och bidra till gemensam utveckling.

Länsstyrelsen har under året gett stöd till kommunerna och regionen inom området säkra kommunikationer. Detta genom fortsatt införande och utbildning i signalskyddssystem. Detta innebär att fler aktörer i länet har förmåga att kommunicera säkerhetsskyddsklassificerad information digitalt. En synergieffekt av stödet är en ökad förståelse och förmåga för säkerhetsskydd hos kommuner, region och andra aktörer inom Krissamverkan Kalmar län.

Länsstyrelsen har färdigställt och rapporterat in regional RSA för 2022. Fokus har varit typhändelserna pandemi, kärnteknisk olycka och höjd beredskap. Dessutom har åtgärdsförslag för samtliga typhändelser från RSA 2020 uppdaterats.

Kravet på länsstyrelsernas förmåga att skydda säkerhetskänslig verksamhet har ökat väsentligt och en utökad nationell myndighetssamverkan har varit nödvändig. Länsstyrelserna har därför skapat en nationell gemensam organisation för förvaltning av utveckling av system inom säkerhets- och signalskydd.

Under året har länsstyrelsen fortsatt att utveckla interna metoder och nödvändiga styrdokument som behövs inom säkerhetsskyddet. Arbetet kommer fortgå kommande år. Vi har uppdaterat befintliga underlag utifrån förändringarna i säkerhetsskyddslagen.

Länsstyrelsen har genomfört utbildning inom dataskydd och informationssäkerhet enhetsvis för medarbetare. Vi har också genomfört kampanjer för hela myndigheten som till exempel informationssäkerhetsmånaden i oktober. Utbildningarna har lett till god dialog och ökad förståelse för informationssäkerhets- och dataskyddsfrågor på myndigheten. Vi har också uppdaterat informationssäkerhetspolicyn.

Länsstyrelsen Kalmar län har som objektsägande län ett särskilt utpekat ansvar för systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete i förvaltningsobjektet Vatten och Miljömål. Vi har genomfört informationssäkerhetsanalyser för de objekt som finns inom förvaltningsobjektet.

Länsstyrelsen har påbörjat arbetet med att ta fram en övergripande plan för höjd beredskap för myndigheten. Planen är i nuläget främst en utvecklingsplan som ger inriktningen för utvecklingen av länsstyrelsens krigsorganisation och beredskapsplanering.

Under året har länsstyrelsen och MSB uppdaterat kravspecifikationen och underlagen för att modernisera ledningsplatsen. Moderniseringen har försenats. Under kommande år beräknas moderniseringen genomföras och anläggningen provas under kärnkraftsövning 2024.

Skydd mot olyckor

Länsstyrelsen har under året fört dialog med räddningstjänsterna om hur samverkan inom hela länet ska fungera utifrån nya förutsättningar för ledningssystem och räddningstjänstförbund i länet. Bland annat ur perspektivet höjd beredskap men också hur initial samverkan vid samhällsstörning ska kunna säkras utifrån ett krisberedskapsperspektiv exempelvis genom TiB-funktion och larmlistor. Bildandet av civilområden har samtidigt förändrat länsstyrelsens förutsättningar för övertagande av kommunal räddningstjänst. En förändring som ger ytterligare en dimension att ta hänsyn till i planeringen med länets räddningstjänster kopplat till krisberedskap och höjd beredskap.

Länsstyrelsen har samordnat beslut och kommunikation kring eldningsförbud. Vi har också gett stöd till länets räddningstjänster genom beställning av nationella förstärkningsresurser (helikopter och skopande flygplan) vid skogsbränder. Länsstyrelsen har samordnat och beslutat om skogsbrandsbevakning med flyg. Skogsbrandsflyget har under sommaren flugit fler timmar än ett ”normalår” och upptäckte, larmade och vägledde räddningstjänsten vid 32 bränder.

Länsstyrelsens arbete med kärnenergi-beredskap har haft fokus på att implementera förändrade beredskapszoner. Vi har beslutat om nytt program för räddningstjänst med tillhörande delplaner. Arbetet har präglats av samordning och samarbete med övriga kärnkraftslän, grannlän, kommuner i länet, Strålskyddsmyndigheten samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Vi har också genomfört en översyn av VMA-meddelande och informerat till allmänheten om utbyggnad av utomhusvarningssystem inom beredskapszonerna. Mätorganisationen har fått tillgång till ny teknisk utrustning. Det har medfört att tiden för att kartlägga nedfall är avsevärt kortare och dessutom sker arbetet under betydligt säkrare former för mätpersonalen.

Vi har delat ut jodtabletter och informationsbroschyr till boende, företag och verksamheter i den yttre beredskapszonen. Informationsbroschyren finns också presenterad på länsstyrelsens webb och är där tillgänglig på andra språk, teckenspråk samt lättläst svenska.

Vi har genomfört grund- och befattningsutbildningar för räddningstjänst och polis samt mindre indikeringsövningar för räddningstjänstens personal. Länsstyrelsen har deltagit i nationella utbildningar och övning för strålmätning och utrymning med andra länsstyrelser.

Införandet av nya beredskapszoner har inneburit ett omfattande moderniseringsarbete. Sammantaget har förmågan att bedriva räddningstjänst i länet ökat under året.

Tillsynsarbetet inom lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen) har bedrivits utifrån den tillsynsplan som länsstyrelsen årligen uppdaterar och fastställer. En systematisk bedömning av farorna för allvarliga kemikalieolyckor görs utifrån tidigare

bedömningar och erfarenheter från länsstyrelsens tillsyn. Det är denna bedömning som sedan ligger till grund för att avgöra tillsynsbehovet hos respektive Sevesoverksamhet.

Under 2022 har ett prioriterat tillsynsområde varit åldrande utrustning och korrosion, med syftet att öka medvetenheten och stärka hanteringen av de risker som är förknippade med korrosion och stigande ålder på utrustning. Sevesotillsyn har skett i samverkan med kommunala miljökontor och räddningstjänster.

Resultatbedömning

Resultatet av insatserna inom hantering av händelser, kunskapshöjande aktiviteter och utveckling av civil beredskap bedömer vi vara gott då det bidragit till att öka förmågan att hantera händelser både inom egen myndighet och för aktörerna i länet. Kunskap och förmåga inom kontinuitetshantering och prioritering av samhällsviktig verksamhet har ökat. Metod för gemensam analys av behov och åtgärder har utvecklats under året. Även om resultatet av årets arbete är gott är det ett faktum att det finns stora utvecklingsbehov inom civilt försvar generellt i länet och inom myndighetens krigsorganisation samt planering för höjd beredskap för att möta den dimensionerande hotbilden det väpnade angreppet.

Länsstyrelsens interna arbete med säkerhetsskydd, signalskydd och informationssäkerhet bedöms som god, men med utvecklingsbehov. Förmågan att kommunicera och hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter behöver utvecklas.

Den samlade bedömningen är att målen för länsstyrelsens ansvar för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning i Kalmar län har uppnåtts med gott resultat. Implementering av förändrade beredskapszoner har inneburit omfattande utveckling av verksamheten inom både planering och praktiska förutsättningar.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15§ Vattendelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A5 Nationella planen för moderna miljö villkor	Regleringsbrev
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A7 Tillsyn strandskydd	Regleringsbrev
1A8 Förenade områden	Regleringsbrev
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m. (exklusive delar av vilt- och rovdjursförvaltningen)	Regleringsbrev
1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Regleringsbrev
3C2 Förstudie vägledning miljötillståndsprövning m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

Länsstyrelserna ska:

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- Besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- Samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.
- Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förenade områden.

- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för *miljöpolitiken* och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver *miljömålen* och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden över lag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under 2022-2042.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Kalmar län har sedan 2016 varit särskilt drabbat av vattenbrist och torka. En risk som dessutom förväntas öka med pågående klimatförändring. Länsstyrelsen har gjort en särskild kraftsamling för att minska risken för nya vattenkriser. Läs mer under rubrik 8 c och nedan.

Länsstyrelsen Kalmar län har ett regionalt samordningsansvar för arbetet med marint områdesskydd där samverkan med alla kustlänsstyrelser sker.

Länsstyrelsen Kalmar län koordinerar arton åtgärdsprogram för hotade arter på uppdrag av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	99,4	89,7	89,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	53,7	48,2	51,1
Antal årsarbetskrafter män	45,7	41,5	38,6
Antal ärenden, inkomna och upprättade	3 406	3 388	3 440
Antal beslutade ärenden	3 088	3 143	3 121
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	204	146	157
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	181 251	144 267	133 916
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	147 031	79 718	164 338

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antalet årsarbetskrafter ökade från 2021 till 2022, främst till följd av satsningarna på skötsel och förvaltning av natur och vatten samt utveckling av friluftsliv. Detta avspeglas även vad gäller verksamhetskostnaden som ökat. Antalet ärenden äldre än två år har ökat. Det saknas resurser till handläggare som kan utföra nödvändig tillsyn och prövning. Speciellt besvärligt är handläggningsläget för tillsyn av vattenverksamhet (535), tillsyn och områdesskydd (515) samt tillstånd och dispenser avseende naturskydd (521). Många ärenden äldre än två återfinns inom områdesskyddsarbetet (511), med det har sin naturliga förklaring med långa processer.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen, dvs tillståndet är äldre än 20 år (st)	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾	0	36	37	-*
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		71 776	71 555	71 535

1) Ärendesystem, Länsstyrelsen

2) Utdrag från Naturvårdsverkets system

* Statistik för 2020 saknas eftersom vi då följde upp tillstånd äldre än 10 år och uppgifterna i NikITA är ögonblicksbilder som inte kan följas bakåt i tiden.

Enligt 26 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska tillsynsmyndigheten fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillstånd, är tillräckliga. Detta är också ett prioriterat område i den nationella miljötillsynstrategin som vi på Länsstyrelsen Kalmar län kommer att prioritera. Dock är det kommunen som har tillsyn på flertalet av dessa anläggningar med miljöskyddstillstånd.

Länsstyrelsens arbete med områdesskydd

Under 2022 fattade länsstyrelsen beslut om områdesskydd i tre ärenden. Ett beslut på ett utökat beträdnadsförbud inom ett djurskyddsområde, en utökning av ett befintligt naturreservat samt beslut på ett helt nytt naturreservat vid Pauliströmsån. Totalt ökade arealen skyddad natur med 210 hektar, varav 142 hektar produktiv skogsmark. Parallellt med detta har nio överenskommelser om ersättning skrivits för 124 hektar i sex områden om totalt 17 257 000 kronor. Vi planerar att fatta beslut om naturreservat i dessa områden inom de närmsta två till tre åren.

Arbetet med områdesskydd når dock inte etappmålen om skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden. Målet för havsmiljöerna är att minst 30 procent ska skyddas till 2030, vilket kan jämföras med dagens nivå där 5,6 procent är skyddat som naturreservat och Natura 2000-område (exklusive ekonomisk zon). För vissa marina naturtyper är målet högre satt med till exempel 80 procent för ålgräsängar och 50 procent av arealen för rekryteringsområden för kustlevande rovfisk.

När det gäller formellt skydd av skog har vi endast nått 35 procent av det gamla etappmålet (2012–2020) på 3 700 hektar. Detta är den lägsta måluppfyllelsen bland länen i Sverige. Totalt finns det 31 200 hektar kända skogliga värdekärnor i länet som saknar formellt skydd. I ”*Nationell strategi för skydd av sjö- och vattendragsmiljöer*” anges att minst sju nationellt värdefulla sjö- och/eller vattendragmiljöer ska vara skyddade i länet till 2030. Under 2022 har beslut tagits på ett av dessa områden, Pauliströmsåns nedre dalgång. För att nå det målet krävs att vi får mer resurser både för dialogarbete och intrångsersättningar. För våtmarker/myrar har vi mål om att skydda objekten i myrskyddsplanen. Vi har dock inte kunnat prioritera några resurser till detta när naturvärdena i skyddsvärda skogar samtidigt hotas. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att målen är rimliga för vårt arbete att nå miljömålen, men om vi ska nå dem krävs mer resurser för såväl markersättningar som till personal.

En förklaring till att länsstyrelsen inte har lyckats skydda så stora arealer under de senaste åren är att arbetet med områdesskydd var nedprioriterat under flera år och att inga nya ärenden om områdesskydd fick öppnas. När områdesskyddet åter prioriterades för några år sedan behövde en mängd reservatsärenden startas om från början. Processen kring områdesskydd är lång och det tar oftast flera år innan beslut och skötselplan är klara. Ännu en förklaring är att den tilldelning av medel som styr arbetstakten har skiftat mycket mellan åren. Osäkerheten innebär att det är svårt att planera och initiera nya ärenden. Detta för att ärendena ofta löper över flera år, men tilldelningsbeslutet för medel för ersättning bara sträcker sig över ett kalenderår. Länsstyrelsen har som mål att samtliga överenskommelser med markägare inom ett blivande reservat ska ha fått ersättning innan ett beslut tas.

För mer information, se rapporteringen av användning av 1:14-anslaget till Naturvårdsverket.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens arbete med övrig naturvård på land

Länsstyrelsens arbete under året har haft positiva effekter i naturen. Fördjupad rapportering sker även direkt till Naturvårdsverket gällande vår användning av tilldelade 1:3-medel. Prövning och tillsyn ger hänsynstagande till den biologiska mångfalden samtidigt som samhället kan utvecklas. Vi har skyddat värdefull natur för framtiden och har genomfört en stor mängd positiva naturvårdsåtgärder. Vi har arbetat intensivt i våra naturreservat, men också efter avtal kunnat genomföra åtgärder hos privata och allmänna markägare och förvaltare. På så sätt har vi nått positiva resultat för länets biologiska mångfald. Vi har i detta arbete samverkat nära med viktiga aktörer som till exempel privata markägare, Eon, Trafikverket, Sveaskog och Skogsstyrelsen. Samtidigt skapas en mängd arbetstillfällen hos entreprenörer på landsbygden.

Inom arbetet med åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP) arbetar vi med aktiva skötselåtgärder samt återetablering av några av Sveriges mest hotade arter. Arbetet kopplar bland annat till grön infrastruktur och pollinatörer. Det kompletterar arbetet med skötsel av naturreservat så att åtgärder kan göras även utanför skyddade områden. Det är en stor styrka att kunna jobba med åtgärder på just de platser där de hotade arterna finns. I Kalmar län finns flest arter med åtgärdsprogram i hela landet. Resurserna räcker dock till mindre än tio procent av det arbete som behövs.

Återetableringen är ett samarbete med Nordens Ark som föder upp djuren. Den större ekbocken har länge bara funnits på en lokal i Norden, nämligen i Halltorps hage på Öland. År 2018 började vi arbetet med att återetablera den större ekbocken på det svenska fastlandet – femtio år efter att det senaste fyndet gjordes. Uppföljningen 2022 visade att minst 27 större ekbockar sett dagens ljus i Björnö och Tromtö. Detta var ett år tidigare än vi hade förväntat oss, eftersom man tidigare trott att den större ekbocken har en femårig larvutveckling i Sverige. Nedan finns en sammanställning av hur många individer av de olika arterna som återetablerats i naturen i Kalmar län under 2022.

Art (hotkategori)	Antal individer	Antal områden
Större ekbock (CR)	135	1
Bredbandad ekbarkbock (EN)	134	1
Grönfläckig padda (VU)	60 000 yngel 3 161 paddor	3

Vi fortsätter inventeringen av länets många skyddsvärda träd inom ÅGP. Under året har vi mätt in och koordinatsatt drygt 5 000 skyddsvärda träd. I inventeringen ingår också att bedöma om träden är i behov av åtgärder. Drygt 2 500 skyddsvärda träd har röjts fram under året genom vårt uppsökande arbete där vi når avtal med markägare och vid behov entreprenörer. När träden röjs fram får de bättre förutsättningar för ett längre liv och det gynnar i sin tur den biologiska mångfalden som är knuten till träden.

Under de tre år som regeringens pollineringsåtgärdsplan (2020–2022) har vi gjort åtgärder i sammanlagt 182 hektar sandiga marker på 85 olika lokaler.

Under året har vi bara inom arbetet med ÅGP, pollinering och invasiva främmande arter samverkat med cirka 200 markägare. Vidare har vi gett uppdrag till drygt 60 entreprenörer runt om i länet vilket skapar arbetstillfällen på landsbygden. Förvaltningen av skyddad natur rapporteras i särskild i ordning, men skapar arbetstillfällen till lokala entreprenörer i storleksordningen 50 årsarbetskrafter.

Länsstyrelsens arbete med vattenfrågor

En stor del av länsstyrelsens uppdrag och uppgifter inom vattenområdet redovisas inte i årsredovisningen utan i särskild ordning. Nedan följer några exempel på de större prestationer och dess effekter som genomförts under året:

- Under 2022 har vattensituationen varit i nivå med torkaåren 2016 och 2018. Detta har krävt akuta åtgärder för att minska risk och mildra konsekvenser, exempelvis:
  - Utökning av de regelbundna samverkansmöten som sker i länet sedan torkaåren. Vi har även samverkat med Länsstyrelsen Jönköpings län och berörda aktörer inom Emåns avrinningsområde för gemensam lägesbild, analys, planering av åtgärder och gemensam information.
  - Utökad tillsyn av vattenuttag och reglering av vatten.
  - Informationskampanjer för ökad medvetenhet.
  - Akut miljöövervakning i områden med känsliga arter.
- Prövning och tillsyn av vattenverksamhet bidrar till att vattenanknutna värden bevaras samtidigt som det gör att samhället kan utvecklas. Under året har 265 anmälningsärenden inklusive tillhörande dispenser från strandskydd, biotopskydd och reservatsföreskrifter beslutats. Beslut i 3 samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken samt 22 tillsynsärenden. Utöver detta har 14 beslut om miljöpåverkan efter samråd enligt 6 kap. miljöbalken samt yttranden till domstolen i åtta olika tillståndprocesser hanterats.
- Utökad miljöövervakning av sötvatten, grundvatten och kustvatten, vilket bidrar till ett bättre kunskapsunderlag om hur våra vatten mår. Länsstyrelsen deltar även i miljöövervakning av den akut hotade Östersjötummlaren.
- Förmedling av stöd till åtgärder för att nå miljömål, beslutade miljö kvalitetsnormer och ökad säkerhet i dricksvattenförsörjningen. Under året har 15 nya projekt beviljats medel inom LOVA (totalt 40 pågående projekt) och 15 nya projekt har beviljats stöd inom satsningen bättre

vattenhushållning. Det har även handlat om stöd till kalkning samt till ett flertal biotopförbättrande åtgärder finansierade via fiskevårdsmedel, åtgärdsprogram för hotade arter och EU-projekt.

- Biologiska förbättringsåtgärder har genomförts eller planeras i avrinningsområdena för Bruatorpsån, Halltorpsån, Alsterån, Emån, Virån och Loftaån i samarbete med olika verksamhetsutövare och markägare.
- Våtmarkssamordning med rådgivning till enskilda och kunskapsdelning genom intresseanmälningar (ca 30 st), rådgivning, fältbesök och filmer med fokus på våtmarker.
- Den regionala vattenförsörjningsplanen har reviderats i nära samverkan med länets kommuner och är nu ute på remiss.

6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling

Vårt arbete beskrivs under avsnitt 19 och 8e.

14§ Miljöprövningsdelegation

Länsstyrelsen Kalmar län har utsett fyra personer i miljöprövningsdelegationen. Dessa ansvarar för tillståndsprovningen av provningspliktig verksamhet med beteckningen B utifrån miljöprövningsförordningen. Miljöprövningsdelegationen tillståndsprövar även ärenden för Länsstyrelsen Kronobergs räkning.

15§ Vattendelelegation

Länsstyrelsen Kalmar län är vattenmyndighet för Södra Östersjöns vattendistrikt med ansvar för att förvalta distriktets vatten. Under året har vi fattat beslut om förvaltningsplan och tagit fram åtgärdsprogram efter regeringens godkännande. I besluten ingick också landets första delförvaltningsplan och delåtgärdsprogram, vilka är riktade mot torka och vattenbrist som är särskilt utmärkande för Södra Östersjöns vattendistrikt. Vattendelelegationen har sammanträtt fem gånger under 2022 samt fattat beslut via mejl om yttranden i ett flertal prövningsärenden. Åtgärdsprogrammets effekt för att nå miljö kvalitetsnormerna är av väsentligt värde för samhällsutvecklingen i stort och för verksamhetsutövare inför kommande tillståndsprovningar.

1A4 Översyn av bevarandeplaner för vissa Natura 2000-områden

Under året har vi slutfört analyserna av karteringarna av de fem Natura-områdena i Alsterån. Vi har inlett arbetet med bevarandemålen och fokuserar på att:

- ta fram mål och om möjligt kvantifiera dem.
- formulera en effektiv och kortfattad text
- texterna ska kunna fungera i Vattenmyndigheternas normsättning.

Vi har under året hittat en ny art för Alsterån, tjockskalig målarmussla, som är en kritiskt hotat Natura-2000 art som ska få egna bevarandemål.

Inom Life-projektet GRIP pågår ett arbete med att ta fram en metod för enklare uppdatering av bevarandeplaner.

Länsstyrelsen Kalmar län har också i samarbete med Länsstyrelsen Gotlands län tagit fram förslag, remissbehandlat och fastställt bevarandeplan för det gemensamt förvaltade Natura 2000-området Hoburgs bank och Midsjöbankarna.

1A5 Genomförande av planen för moderna miljö villkor

- Under året startade vi samverkansprocessen i Alsterån. Vi har tillsammans med verksamhetsutövarna genomfört en vattendragsvandring där vi under en dag har färdats längs med ån och tittat på olika kraftverk och miljöanpassningar såsom omlöp och ålyngelledare.

- Vi har haft uppstartsmöte på residenset tillsammans med verksamhetsutövarna och Länsstyrelsen i Kronobergs län.
- Under hela året har vi jobbat med att sammanställa nulägesbeskrivningen som nu skickas ut på dialog till Kronoberg.

Vi har också varit på fler än tio platsbesök vid både anläggningar antagna till NAP och vid dammar och kraftverk utanför NAP för att samråda och samtala om kommande omprövningar.

Samtidigt har vi medverkat i Miljösamverkan Sverigeprojektets verktygslåda för rimlig egenkontroll på vattenkraftverk och tagit fram:

- Informationsfilmer om fiskvägar, konnektivitet och uppföljning av miljöanpassningar
- Mallar, checklistor och en mobilapp för egenkontroll
- Samt förberett för en nationell tillsynskampanj som ska ske februari – maj 2023

1A6 Regional handlingsplan för grön infrastruktur

En revision av länets *Handlingsplan för grön infrastruktur* pågår. Vi har under året arbetat med att ta fram nulägesbeskrivningar och nya kartunderlag för odlingslandskapet och de marina miljöerna.

Det finns ett stort intresse från länets kommuner för arbetet med grön infrastruktur. Det kartmaterial som tagits fram används löpande i dialog med kommunerna i deras planarbete. Vi använder också kartunderlaget internt på myndigheten för att kunna prioritera åtgärder på landskapsnivå till de mest värdefulla trakterna i länet. Detta är särskilt viktigt då vi utnyttjar den nya kunskapen om var i länet vi har högst naturvärden vid planering av områdesskydd och naturvärdesinventeringar. Underlagen används även i vårt arbete med KOMET (Kompletterande metoder för skydd av värdefull natur) tillsammans med markägargorganisationer.

Under året har vi startat ett treårigt projekt med en riktad insats för kunskapsuppbyggnad och samarbete kring de höga landskapsvärdena i Ölands Mittland. Mittlandet är en av Kalmar läns ”supervärdetrakter” där värdetrakter för ädellövskog, våtmarker, sötvatten och gräsmarker sammanfaller. Här är det särskilt viktigt med ett landskapsperspektiv, eftersom det är så många olika naturtyper att ta hänsyn till. Det långsiktiga målet med arbetet är att bevara och stärka Mittlandets natur- och kulturmiljövärden på lång sikt och samtidigt skapa mervärden för lantbruk och landsbygdsutveckling. Under året har vi utvecklat arbetet med den samverkansgrupp för Mittlandet som startades år 2021. Gruppen består bland annat av representanter från lokala naturvårdsorganisationer, LRF, Södra skogsägarna, Skogsstyrelsen, Linnéuniversitetet och Ölandskommunerna Borgholm och Mörbylånga. Arbetet finansieras med medel från Naturvårdsverket och är en fortsättning på det pilotprojekt som vi genomförde i Mittlandet förra året.

Inom Mittlandsprojektet har vi under året arbetat med Conservation Standards, en metod som är designad för att arbeta med komplexa naturvårdsfrågor över lång tid. Vi har genomfört en tredagars workshop där vi bland annat har formulerat mål för naturvårdsarbetet och identifierat hoten mot biologisk mångfald och ekosystemtjänster i Mittlandet.

Grön infrastruktur är en arbetsmetod som syftar till att höja kvaliteten på det naturvårdsarbete som vi redan gör idag. Den ökar också möjligheten att nå nationella och internationella mål och åtaganden. Vi tar fram kunskapsunderlag som visar de ekologiska sambanden i landskapet och vilka naturmiljöer som bör gynnas i olika typer av landskap. Underlagen kan även omfatta natur som har lägre värden och som fortsättningsvis kommer att brukas i produktionssyfte.

Konsekvenserna kan bli både positiva och negativa för äganderätt och markvärden vid ett myndighetsbeslut. Sett till ett länsperspektiv är konsekvenserna neutrala då vissa områden prioriteras samtidigt som andra

prioriteras ner. Eftersom underlagen är på landskapsnivå syftar de inte till att peka ut enskilda områden eller markägare. Vidare så ligger inte underlagen ensamma till grund för ett beslut utan de används tillsammans med andra kunskapsunderlag.

Hänsyn tas till äganderätt och markvärde genom att arbetsmetoden bygger på frivillighet, samverkan och dialog mellan olika aktörer. De kunskapsunderlag som vi använder ska underlätta för landskapets aktörer att själva jobba med grön infrastruktur. Detta förebyggande arbetssätt syftar till att skapa en tryggare och mer förutsägbar situation för markägare.

1A7 Tillsyn strandskydd

Under året har vi deltagit i en nationell strandskyddstillsynskampanj inriktad på grunda havsvikar. Kampanjen samordnades av Miljösamverkan Sverige och flera länsstyrelser med kuststräcka deltog. Genom kampanjen fick vi tillgång till ett gediget och genomarbetat handläggarstöd och regelbundna digitala möten med nätverket. Samordningen gjorde arbetet effektivt och samverkan medförde erfarenhetsutbyte mellan länen.

Om man till exempel anlägger bryggor eller genomför muddringar i grunda kustmiljöer kan lek- och uppväxtområden för en mängd olika fiskarter förändras drastiskt. Därför är det angeläget att kontrollera efterlevnaden av strandskyddet. De områden vi valde ut för tillsynskampanjen har dokumenterat höga naturvärden i egenskap av att vara viktiga lek- och uppväxtområden för fisk och för att rymma täta ålgräsängar.

Vi har genomfört planering, fältarbete och efterarbete tvärsektorielt. Handläggare från vatten- samhällsbyggnads- och naturtillsynsenheterna har deltagit i alla steg. I samråd med ansvariga för strandskyddstillsynen i tre kommuner valde vi ut lämpliga områden i respektive kommun. Dessa handläggare genomförde sedan tillsynen tillsammans med oss. Det var värdefullt att ha dem med i processen och vi fick tillfälle att ta lärdom av varandra och vi kunde genomföra tillsynsvägledning.

För att sprida kunskap om strandskyddet och värdet av livskraftiga grunda havsvikar har vi, i samband med tillsynen i fält, publicerat ett pressmeddelande och ett Facebook-inlägg under september månad. Under kampanjen kontrollerades över 60 tillsynsobjekt såsom bryggor och sjöbodrar.

1A8 Föreerade områden

Länsstyrelsen Kalmar län arbetar brett för att få in ansökningar om utredningar och åtgärder av föreerade områden. Några specifika aktiviteter är:

- Nyhetsbrev som vi skickar vår och höst till alla länets kommuner riktat till miljökontoren och möjliga huvudmän.
- Nätverksträff för huvudmän, gemensamt med Länsstyrelsen i Kronobergs län den 25 april.

Utöver det erbjuder länsstyrelsen löpande kontakt med huvudmän för att ansökningar som slutligen lämnas in ska vara kompletta. Länsstyrelsen delar också den information som kommer från nationella bidragssamordningsgruppen i form av vägledningar och inbjudningar till träffar.

Vid ett stort antal föreerade områden finns det någon som kan ställas till svars för föreningarna och är ansvarig. Arbetet med dessa områden sker via tillsyn. Undersökningar bekostas i stort sett alltid av den som är ansvarig men när det gäller åtgärder så jämkas oftast ansvaret. Vid en jämkning bekostar Naturvårdsverket de delar som ingen kan ställas till svars för. Den typen av ärende benämns som objekt med ett delat ansvar. Det krävs en omfattande dialog mellan tillsynsmyndighet, länsstyrelsens kontaktperson, huvudman, ansvarig part och Naturvårdsverket för att få bidragsansökningar kompletta så att åtgärder kan genomföras för dessa objekt. Grunden för objekt med delat ansvar är tillsynsarbetet i undersökningsskedet, det är då det framgår

vilka förorenade områden som senare prioriteras. I Kalmar läns prioriteringslista står de högst prioriterade objekten och i vilket skede de befinner sig i.

För närvarande pågår ett stort antal utredningar och åtgärder som finansieras av bidrag från Naturvårdsverket. Under 2022 har undersökningar som finansieras av Naturvårdsverket påbörjats vid objekten:

- Förstudier, Två sågverk i Fågelhem, Vimmerby kommun (Länsstyrelsen huvudman).
- MIFO fas 2, Plantskolor i olika delar av Kalmar län etapp 3 (Länsstyrelsen huvudman)
- Huvudstudie, Orrefors glasbruk i Nybro kommun (SGU huvudman)
- Huvudstudie, Flygsfors glasbruk i Nybro kommun (SGU huvudman)

Huvudstudien för Orrefors är färdigställd, medan de övriga kommer avslutas under 2023. Två projekt som tilldelats medel för utredning under 2022 har blivit försenade och undersökningarna kommer i stället kunna påbörjas under 2023. Orsaken har i fallet *Bockara sågverk* varit personalbrist hos huvudmannen, Oskarshamns kommun. För objektet *Serp*, tidigare *Sibä* i Emmaboda kommun har en fastighetsägare inte beviljat tillträde för undersökningarna på grund av synpunkter på ansvarsutredning. Ytterligare några projekt som beviljades bidrag för utredningar 2021 håller på att bli färdiga eller har avslutats under 2022:

- Huvudstudie, Lovers Alunbruk i Kalmar kommun (Kalmar kommun huvudman)
- Förstudie, Bie Grafiska i Högsby kommun (Länsstyrelsen huvudman)
- Huvudstudie, Glasbruksån Alsterån (SGU huvudman)
- MIFO fas 2, Plantskolor i olika delar av Kalmar län, etapp 2 (Länsstyrelsen huvudman)
- Tre glasbruk i Nybro, Torsås och Vimmerby kommuner (Länsstyrelsen huvudman)
- Förstudie, Deponin Grönhögen östra i Mörbylånga kommun (Mörbylånga kommun huvudman)
- MIFO fas 2, Skälby kungsgård i Kalmar kommun (Kalmar kommun huvudman)

Som framgår är länsstyrelsen huvudman för flera av projekten, de kommunala miljökontoren deltar i form av en projektgrupp. Länsstyrelsen har sedan 2021 ett ramavtal med fem konsultfirmor för att kunna göra avrop vilket underlättar hanteringen. Målet är dock att kommunerna i större utsträckning ska vara huvudman för utredningar. Länsstyrelsen planerar att vägleda mer riktat till respektive kommun för att öka kommunernas deltagande. Detta sker redan i samband med kommunbesök, fyra stycken per år.

För åtgärder av förorenade områden har länsstyrelsen under 2022 beviljat bidrag från Naturvårdsverket för:

- Åtgärder, Koppverket i Oskarshamns kommun (Oskarshamns kommun huvudman).
- Åtgärder, Vassmolösa ångsåg etapp 3 i Kalmar kommun (Kalmar kommun huvudman).
- Åtgärdsförberedelser, Rasselbygds avfallsdeponi i Emmaboda kommun, Emmaboda kommun huvudman), finansieras även av ansvarig.
- Åtgärdsförberedelser, Verda träindustri i Emmaboda kommun (Emmaboda kommun huvudman).
- Åtgärdsförberedelser, Impregneringsverket Södra Vi i Vimmerby kommun (SGU huvudman), finansieras även av ansvarig.
- Åtgärdsförberedelser, Impregneringsverket Hultsfred etapp 2 i Hultsfreds kommun (SGU huvudman), finansieras även av ansvarig.
- Ansvarsutredning Orrefors glasbruk i Nybro kommun (Nybro kommun huvudman).

Utöver dessa har det genomförts viss kvarstående återställning vid Flerohopps glasbruk och Alsterbro glasbruk i Nybro kommun under 2022. Genom bidragsprojekten Batterifabriken i Hultsfred och Oskarshamns hamnbassäng har uppföljande miljökontroller skett under året. Dessa fyra projekt kommer att slutredovisas till Naturvårdsverket under inledningen av 2023.

1B3 Naturvård, invasiva främmande arter, biologisk mångfald, friluftsliv m.m.

Vi bedriver vårt naturvårdsarbete med bredd och spets. Ordinarie arbete såväl som särskilda satsningar har gjort att vi har värnat, vårdat och visat upp länets natur och rika biologiska mångfald. Under året har vi fortsatt att ha många dialoger med markägare runt om i länet. Vi har betalat ut cirka 17 miljoner kronor till markägare inför bildande av naturreservat. Under året har vi också fortsatt jobba med KOMET i samverkan med Skogsstyrelsen, Södra och LRF. Flera kommuner har också visat ett ökat intresse för att jobba med eget områdesskydd. Västervik och Kalmar har börjat arbetet med att bilda kommunala naturreservat och under sommaren 2022 fattade Västerviks kommun beslut om ett tätortsnära naturreservat strax norr om Västerviks centrum.

Kunskapsunderlag är avgörande för vårt arbete i såväl prövning som annat naturvårdsarbete. Några exempel på kunskapsunderlag från året:

- Rapporten Biologiskt kulturarv på Ölands Mittland har tryckts under året. Med biologiskt kulturarv menar vi natur som berättar om kultur. Detta kulturarv utgörs av ekosystem, naturtyper och arter som utvecklats eller gynnats genom människans nyttjande av landskapet och vars långsiktiga fortlevnad förutsätter eller påverkas positivt av brukande och skötsel.
- Inventering i värdefulla skogliga miljöer i länet.
- Rikkärrsinventering på Öland.
- Det marina områdesskyddsarbetet har fokuserat på kunskapsunderlag i skyddade områden under 2022. För att bestämma utbredning och variationer i undervegetation, främst ålgräs, så har 850 hektar hav i Kalmarsund inventerats med hjälp av drönare och dropvideo.
- Under året utökades också antalet stationer som detekterar tumlare längs Ölands östra kust för att få bättre upplösning på förekomst av tumlare i länet.
- I samarbete med Länsstyrelsen Gotland så genomförde vi en akustisk inventering av tumlare i Natura 2000 området Hoburgs bank och Midsjöbankarna. Inventeringen tillryggalade 210 mil och täckte en miljon hektar av Östersjön. Efter analys av undersökningen uppskattar vi att det fanns 47 stycken tumlare i kärnområdet för tumlare just då.

Tillsyn och prövning är en viktig del av vårt arbete och vi har en fortsatt hög inströmning av ärenden (se tabell F). Drygt en tredjedel av ärendena handlar om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Inflödet av ärenden är fortfarande stort när det gäller solcellsparker, havsbaserad vindkraft, fiberutbyggnad och uppgradering av elnät. Ytterligare en grupp med många ärenden är ansökan om dispens från artskyddsförordningen, särskilt i samband med avverkningsanmälningar. På grund av hög ärendeinströmning har vi mycket långa handläggningstider vilket skadar den enskilda markägaren, stoppar upp samhällets omställning och försenar bostadsbyggande.

Invasiva främmande arter

Under året har länsstyrelsen genomfört flera insatser för att sprida information och kunskap om invasiva främmande arter (IAS).

- Vi har producerat och spridit en informationsbroschyr till länets drygt 80 000 villaägare. I broschyren finns information om vilka trädgårdsväxter i länet som riskerar att vara invasiva, och som därför inte bör planteras.
- Vi har också skickat ut nyhetsbrev med information om invasiva främmande arter till länets kommuner i april och september.
- Länsstyrelsen har gett föreläsningar kring artkunskap och hantering av IAS i flera sammanhang, bland annat för Kalmar och Borgholms kommuner, Kalmarsunds renhållare och Hushållningssällskapets avgångselever på Trädgårds- och markarbetsutbildningen.

- Fältpersonal på länsstyrelsen har fått information om invasiva främmande arter på enhetsmöten,
- Drygt 50 fälthandböcker om IAS i Sverige har delats ut internt.
- Vi har medverkat under en informationskväll kring IAS i vattenmiljöer tillsammans med övriga länsstyrelser i Götaland och iFiske. Deltagare på mötet var bland annat medlemmar i vattenråd, fiskevårdsområden och båtklubbar.

Under sommaren genomförde vi en större informationskampanj om invasiva främmande arter i sociala medier. Syftet var att engagera allmänheten i att hantera IAS rätt utifrån situation och art. Kampanjen kallades ”Störigt värre”. Totalt gjorde vi elva inlägg på Facebook och Instagram. Inläggen gav ett mycket stort gensvar, med ett stort antal delningar (ca 150 st) och stor räckvidd. .

Med hjälp av specialtränade snigelsökshundar har vi inventerat länets hittills enda lokal av svarthuvad snigel. Vid inventeringen hittades omkring 450 sniglar och de bekämpades på plats.

För att få mer kunskap om hur stor utbredningen av invasiva arter på land är i våra skyddade områden så har vi inventerat sex naturreservat. Resultaten visade dessvärre att ett stort antal invasiva arter växer även inne i reservaten.

Under året har vi också jobbat med att få bättre kunskap kring förekomst och spridning av invasiva främmande arter i vattenmiljöer. Med hjälp av en konsult har vi inventerat den invasiva arten vattenpest. Av 26 inventerade vattenområden så hittades vattenpest i 14 stycken och i fyra av dessa vattenområden hade arten inte rapporterats tidigare. Inga fynd gjordes av den ännu mer invasiva smalbladiga vattenpesten eller sjögull, som förekommer i flera angränsande län.

Under 2021–2022 har den amerikanska trågmusslan påträffats i länet. I samarbete med Linnéuniversitetet genomför vi en kartläggning av förekomst längs länets kust. Vi undersöker också hur trågmusslan kan påverka andra musslor och övrig bottenlevande fauna.

Vi har bekämpat jätteloka med hjälp av slätter på två platser och parkslide har bekämpats med hetvatten och med täckning på två platser. Alla platser ligger i eller i nära anslutning till skyddade områden. Jättebalsamin har tagits bort med ryckning och slätter kring Gårdvedaån, med hjälp av Naturnära jobb. En gulbukad vattensköldpadda har fångats in och avlivats.

I Kalmar län finns norra Europas enda rapporterade förekomst av den vattenlevande växten hästsvansslinga i ett område i Alsterån. Under hösten har vi börjat arbetet med att utrota växten för att begränsa ytterligare spridning. Hästsvanslingan, som är en populär akvarieväxt, har troligen börjat växa där efter att någon har tömt akvarievatten i naturen.

Öland är ett skyddsområde för den rödlistade och akut hotade inhemska flodkräftan. Trots detta förekommer signalkräfta i vissa vattenområden. Länsstyrelsen har under året börjat att utveckla en metod för att ta bort signalkräfta från vatten på Öland.

Friluftsliv (utanför skyddade områden, för naturreservat mm se separat redovisning till naturvårdsverket)

Länsstyrelsen arbetar brett med friluftslivsfrågor inom flera olika områden och vi har en samordnare för friluftslivsfrågorna. Genom att samverka med flera aktörer som exempelvis Region Kalmar län, kommunerna och föreningar kan vi lyfta friluftslivsvärdena inom nätverk som redan finns inom länet. Friluftslivet är också en naturlig del av det interna arbetet kring bland annat skyddad natur och kultur, utvecklingsfrågor, planfrågor, vattenarbete och sociala frågor. Några exempel på aktiviteter under året är:

- Öppen föredragsserie i fyra delar tillsammans med Region Kalmar län och Friluftslivsförbundet. Fokus var samhällsplanering för en god folkhälsa. Teman som togs upp var hur vi kan ta tillvara

friluftslivets värden i den fysiska planeringen, stimulera till fysisk aktivitet och hur friluftsliv kan användas mot psykisk ohälsa.

- Inom EU-projekt SB WELL har vi nätverkat och gjort studiebesök i Sverige, Litauen och Tyskland. Fokus har varit på att utveckla företag inom besöksnäringen kopplat till välmående i ett rikt natur- och kulturlandskap.
- Tillsammans med Kronobergs län har vi börjat utreda möjligheterna till att gemensamt organisera vandringsleder inom Småland och Öland. Projekt är finansierat med bidrag från Naturvårdsverket.
- Vi har utvecklat informationen om länets naturreservat på den digitala plattformen Naturkartan.
- Ett gediget guideprogram för att uppleva länets natur- och kulturmiljöer har tagits fram.
- Vi har översatt vår populära utflyktsguide till engelska för att fler ska lockas hit och få möjlighet att upptäcka länets natur- och kulturmiljö på egen hand.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Arbetet med åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP) utför vi på uppdrag av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Många program berör Kalmar län och länsstyrelsen har nationellt ansvar för att ta fram och genomföra 18 av dem (15 på land och tre i vatten).

Två av landets mest hotade dagfjärilar, veronikanätfjäril och kronärtsblåvinge, hade fram till och med 2018 respektive 2019 den sista populationen i landet i Kalmar län. Trots omfattande eftersök av arterna fann vi inte heller i år någon av dem. Landskapsförändringar som igenväxning av inlandets odlingslandskap i kombination med fem år av kraftig torka kan ha gjort att dessa två fjärilsarter nu dött ut från Sverige.

Länsstyrelsen Kalmar län är ett av de åtta län som även i år fått extra finansiering för det så kallade VIP-projektet (Vilda pollinatörer) från Naturvårdsverket. VIP har varit mycket framgångsrikt då det fokuserar på restaurerings- och skötselåtgärder inom utpekade hotspots för hotade bin. I Kalmar län finns sex av de 26 utpekade områdena; tre på Öland och tre på fastlandet. Vi har använt tilldelningen från Örebro som lönebidrag för att kunna göra de åtgärder som behövs i VIP-projektet. Inom våra pollineringsprojekt har vi gjort ett stort antal insatser under året. Vi har till exempel:

- producerat en utställning om pollinatörer som visats i naturum Ottenby under juni och juli och i naturum Trollskogen i oktober och november,
- publicerat en broschyr baserad på utställningen,
- skapat en mängd sandblottor och bibäddar,
- planterat och sått ängsväxter,
- öppnat upp igenvuxna marker genom att avverka träd och röja buskar,
- stängslat för att återinföra bete.

Under det treåriga projektet har vi gjort åtgärder i 182 hektar fördelade på 85 områden. Många av åtgärderna har vi gjort tillsammans med andra aktörer, exempelvis kommunerna i Nybro, Kalmar, Borgholm och Västervik, Trafikverket, Växjö stift, E.ON, Skogsstyrelsen, Sveaskog, Kährs AB, Linnéuniversitetet och Nordens Ark.

En detaljerad redovisning av årets insatser för åtgärdsprogram för hotade arter, invasiva främmande arter och pollineringsprojekt sker till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten i februari 2023. Se också ovan under Resultatredovisning.

Lokala naturvårdsprojekt (Lona)

Det är många som söker Lokala Naturvårdssatsningen (LONA) i Kalmar län inom samtliga tre bidragsområden. Många bra ansökningar har kommit in. Den ursprungliga tilldelningen av bidragsmedel enligt den nationella fördelningsnyckeln räcker bara till att bevilja ett fåtal ansökningar i vårt län. Tack vare flera omfördelningar under året av oförbrukade nationella medel har vi i slutet av året kunnat bevilja merparten av prioriterade ansökningar vilket skapar stora mervärden. Beviljade ansökningar under 2022:

- Traditionella LONA: Nio projekt på totalt 3 569 900 kronor.
- LONA-våtmark: 14 projekt på totalt 5 311 470 kronor.
- LONA-pollinering: Sex projekt på totalt 1 242 000 kronor.

1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter

Styrdokument

En operativ tillsynsmyndighet ska varje år upprätta en samlad tillsynsplan enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13). Länsstyrelsen har i tillsynsplanen avsatt tid för händelsestyrd tillsyn och samverkan inom avfallsområdet och gränsöverskridande avfallstransporter.

Samverkan med övriga berörda myndigheter

Länsstyrelsen Kalmar län har medverkat i en samverkansgrupp mellan olika länsstyrelser om arbete kring avfallsbrottslighet. Deltagandet i gruppen har möjliggjort kontaktytor mellan länsstyrelserna, bidragit till kunskapsutbyte och en fördjupad lägesbild kring avfallsbrottslighet.

Tillsyn över gränsöverskridande avfallstransporter

Länsstyrelsen i Skåne län har tillsyn över gränsöverskridande avfallsrapporter som startar eller avslutas i Kalmar län. Länsstyrelsen Kalmar län har samverkat med Länsstyrelsen Skåne län kring tillsyn kring gränsöverskridande avfallstransporter och informationsutbyte av misstänkta illegala avfallstransporter.

Stöd och tillsynsvägledning

Länsstyrelserna i Kalmar och Kronobergs län har genomfört en utbildning och samverkansträff för länens miljöinspektörer avseende avfallsbrottslighet. Vid träffen medverkade polis och åklagare. Genom träffen har länens miljöinspektörer fått möjlighet till vidareutbildning och samverkan för fördjupad förståelse kring avfallsbrottslighet, tolkning av lagstiftningen och möjlighet till samverkan.

Länsstyrelsen Kalmar län har genom muntlig tillsynsvägledning hjälpt länets kommuner i deras arbete med enskilda tillsynsärenden rörande avfallsbrottslighet.

3C2 Förstudie vägledning miljötilståndsprövning m.m

Länsstyrelserna har varit med i Naturvårdsverkets arbete i framtagande av skrivelsen *Gemensam vägledning för miljöprövning och miljöbedömning – redovisning av regeringsuppdrag 2022-06-20*. Länsstyrelsens strategiska miljöchefs- respektive vattenchefsgrupp har tagit del av uppdraget och resultatet samt haft avstämningar med Naturvårdsverket. Utvalda chefer från nätverken har bidragit på en fördjupad nivå. Länsstyrelserna har också ingått i den referensgrupp som knutits till uppdraget samt bidragit via Miljösamverkan Sverige.

Resultatbedömning

Resultatbedömning av naturvårdsarbetet

Det naturvårdsarbete som Länsstyrelsen genomför ger ett gott resultat. Årets stora tilldelning har gjort ett positivt avtryck i naturen, uppskattats av allmänheten samt skapat många arbetstillfällen till entreprenörer på landsbygden. Situationen för länets biologiska mångfald är dock fortsatt otillfredsställande varför det behövs ytterligare resurser till naturvårdsåtgärder och mer skydd av naturen. Bevarandet av arter och ekosystem hade gynnats om miljöersättningarna till lantbruket kunde rymma fler naturtyper som ekhagar och hässlen med lågt fodervärde.

Resultatet för naturvårdshandläggningen är otillfredsställande. Den stora inströmningen av ärenden leder till orimliga väntetider för sökande. Detta drabbar utbyggnad av elproduktion, elnät, bredband, industrietableringar och bostäder samt jord- och skogsbruk. Vi är också långt ifrån målen om tillsyn enligt behovsutredningen.

Resultatbedömning av vattenrelaterat arbete i Kalmar län

Länsstyrelsen bedömer att resultatet för arbetet med vattenfrågor är gott. Uppdrag och uppgifter genomförs enligt plan och uppnår i allt väsentligt uppsatta mål. Vattenfrågorna har ett stort fokus i länet och länsstyrelsen arbetar aktivt med samverkan för att hantera beredskap och åtgärder mot torka och vattenbrist.

Stora utmaningar finns med långa handläggningstider till följd av alltmer komplexa ärenden och svårighet med bemanning, försenade vägledningar i arbetet med prövning av vattenkraften och en bristande finansiering. Inom sakområdet kvarstår stora utmaningar med dålig vattenstatus på grund av övergödning, avvattnade landskap och mänsklig påverkan. Återkommande torrår är en stor utmaning för både naturvärden och samhällets funktionalitet. Vi ser även ett allt större intresse att nyttja vattenmiljöer på land och till havs för olika intressen.

Resultatbedömning av arbetet med miljöskydd

Den omfattande lagstiftning som finns inom området och utmaningar hos olika aktörer gör att arbetet inte fortgår i den takt som vi önskar. Vår bedömning är ändå att arbetet med förorenade områden sker på ett utmärkt sett. Bedömningen gör vi efter de aktiviteter som skett under året och de projekt som pågår, både gällande undersökningar och åtgärder.

Sammantaget sker arbetet med brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter på ett gott sätt. Länsstyrelsen har under året påbörjat en samverkan med andra länsstyrelser och aktörer för att hitta kontaktytor och utbyta kunskap. I detta arbete finns ett utvecklingsbehov genom att uppdraget är relativt nytt och samverkan är ny. Genom att aktualisera frågan, både inom samverkan och tillsyn, tror vi att arbetet kommer att utvecklas i positiv riktning.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Besluta om och kontrollera jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd och stöd inom Landsbygdsprogrammet.
- Kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet besluta olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd och arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin.
- Erbjuder kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ansvara för ängs- och betesmarksinventering.
- Ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- Ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Ansvara för handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för *livsmedelskedjan*:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för *fiskepolitiken* är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	33,8	35,8	40,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	21,9	23,1	25,4
Antal årsarbetskrafter män	11,8	12,7	14,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	11 846	12 176	12 121
Antal beslutade ärenden	14 368	12 325	13 147
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1 168	2 939	3 500
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	39 065	39 237	41 723
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	4 792	3 617	6 535

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Det stora arbete med återkrav av jordbrukarstöd som utfördes under 2021 har medfört att ärenden i stor utsträckning har kunnat avslutas och på det sättet har antalet gamla ärenden minskat betydligt. Det har också medfört positiva siffror gällande beslutade ärenden.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%)	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	30%	*	11%	11%
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾		73 282	73 815	73 832

* Det saknas färdig statistik för 2022 när det gäller ekologiskt brukad mark.

1) Jordbruksverkets statistikdatabas.

Ökade anslag inom 1:11 för biologiska förbättringsåtgärder har gjort att mer pengar än tidigare år har kunnat betalats ut för att gynna länets fiskbestånd. Anslaget är helt nödvändigt för att uppnå övergripande mål i Agenda 2030, Livsmedelsstrategin, Sveriges självförsörjandegrad och framtagna strategier för yrkesfiske, fritidsfiske och fisketurism.

Resultatindikatorn *Andel ekologisk brukad jordbruksmark* visar att Kalmar län har en förhållandevis låg andel jordbruksmark som söker stöd för ekologisk produktion. Denna indikator bedöms inte ha förändrats under 2022.

När det gäller areal betesmarker och slätterängar så står Kalmar län för nästan 17 procent av den totala arealen i Sverige, i jämförelse med att länet har ungefär tre procent av Sveriges yta. Arealen skiftar något mellan åren. Från 2019 till 2021 blev det något mer areal för att under 2022 minska något igen. Dessa variationer har troligen att göra med mellanårsvariationer i bland annat väder och konjunktur.

Resultatredovisning

4 § p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken

Länsstyrelsen ansvarar för att bevaka så att dödsbon, som helt eller delvis äger jord- och skogsbruksfastigheter, avvecklar sitt fastighetsinnehav inom en period om fyra år från det att dödsboet bildats. Länsstyrelsen får information när ett dödsbo uppstår och om fastigheten är klassad som jordbruksfastighet. Länsstyrelsen, i sin tur, skickar ett brev till dödsbodelägarna med information om gällande regelverk. I de fall där det krävs skickas även en påminnelse om att avyttring inte skett inom fyra år. I enstaka fall, vid behov, utdöms vite för att påskynda processen. Under 2022 inkom 118 bouppteckningar i dödsbon med lantbruksfastigheter varav 69 avslutades och arkiverades.

1A2 Regionalt livsmedelstrategiarbete

Länsstyrelsen driver fortsatt ett antal projekt med syfte att bidra till att uppnå målen både i den nationella och den regionala livsmedelsstrategin. Handlingsplanen för den regionala livsmedelsstrategin, ”Växande värde – livsmedelsstrategi för Kalmar län 2016 – 2025”, har fyra prioriterade områden. Inom varje område finns flera aktiviteter och länsstyrelsen ansvarar för genomförandet av flera av dem.

De prioriterade områdena är:

- Förnyelse, forskning och innovation,
- Kompetensförsörjning,
- Trygg livsmedelsförsörjning
- Regional matidentitet och måltidsupplevelser

Nedan följer några exempel på aktiviteter som har genomförts, digitalt och fysiskt, i de projekt som länsstyrelsen ansvarar för inom livsmedelstrategiarbetet, samt hur de bidrar till målen i den nationella och den regionala livsmedelsstrategin.

Projektet *Livsmedelslyftet* syftar i första hand till att uppfylla målen i den nationella livsmedelsstrategin genom ökad samverkan mellan offentliga och privata aktörer. Det bidrar även till målen i länets regionala livsmedelsstrategi. Under 2021 arrangerade Länsstyrelsen Kalmar län en *Matrunda* för att lyfta fram lokal mat hos mathantverkare, gårdsbutiker med flera på landsbygden i länet. Under september 2022 utvecklades detta arrangemang till en gemensam *Matrunda* för Kalmar, Kronoberg och Jönköpings län. *Matrundan* var, även i år, välbesökt och uppskattad både hos de lokala företagen och de som besökte dem. Den 23 september genomförde vi en *ekodag* på Långasjö lamm. Dagen bestod av föreläsningar, inspiration och lunch. Under dagen diskuterades ekologiska framtidsmål, konsumtion med mera. Inbjudna var lantbrukare, politiker, näringslivet, dagligvaruhandeln, kommunala kostchefer med flera. Den 23 september är EU:s officiella *ekodag* och samtliga länsstyrelser i södra Sverige hade ekoaktiviteter samma dag.

I projektet *Frukt, bär och grönt med ett bilyft* har målet varit att öka produktion, förädling och produktutveckling. Länsstyrelsen har bland annat hållt inspirationsaktiviteter inom mathantverk, sensorik och fermentering. Under året har vi avslutat och slutredovisat projektet som har verkat mot de övergripande målen *Ökad konkurrenskraft, produktion och sysselsättning*.

Under 2022 så har vi, tillsammans med LRF och Regionen, lanserat länets uppdaterade *Terroiratlas*. Detta skedde på två platser i länet, Kalmar och Västervik. Lanseringen riktade sig till bland annat företrädare för länets kommuner och turistorganisationer. Under lanseringen visades den film som har tagits fram för att

belysa Kalmar läns matidentitet och Terroiratlas. Filmen kommer att distribueras i två versioner och ska kunna fungera såväl på turistbyråer som i samband med kompetensutveckling i exempelvis storkök. Den ska bidra till det nationella strategiska målet *Kunskap och innovation*.

1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd

Länsstyrelsen har under 2022 fortsatt det arbete som påbörjats inom landsbygdsprogrammet tidigare år, för att minska felfrekvensen och förenkla för sökande med till exempel tidigarelagda påminnelser för ansökan om slututbetalning och utskick av informationsblad i samband med beslut om stöd.

Eftersom 2022 är det sista året i programperioden har fokus varit att arbeta med förenklingar av ansökningar om utbetalning av stöd. Länsstyrelsen har även fortsatt haft fokus på att hålla kort kötid på ansökningar om utbetalning för att inte stödsökanden ska ligga ute med pengar onödigt länge. Under året har enheten tappat handläggningskompetens på grund av flera tjänstledigheter och uppsägningar. Detta har tvingat enheten att omprioritera och arbetet med handläggningen har inte kunnat utföras enligt plan.

Inom handläggningen av landsbygdsprogrammet har länsstyrelsen sedan tidigare inlett ett arbete för att minska sårbarheten vid personalbortfall. På sikt är förhoppningen att detta arbete kommer att minska risken för långa handläggningstider. Arbetet går ut på att det ska finnas fler handläggare som hanterar samma stöd, vilket också leder till kompetenshöjning inom organisationen, möjlighet till erfarenhetsutbyte och minskad risk för fel i handläggningen. Detta arbete har sedan tidigare genomförts inom handläggningen av jordbrukarstöd med goda resultat.

Inom hanteringen av jordbrukarstöd har arbetet med att minska sårbarheten inom handläggningen, samt ett arbete med ett tydligt kundfokus, gett goda resultat under flera år. Cirka 96 procent av slututbetalningarna av jordbrukarstöden kunde betalas ut som planerat innan årsskiftet.

Hantering av bredbandsstödet

Länsstyrelsen har fortsatt att verka för målen i regeringens bredbandsstrategi. Alla länsstyrelser, utom Gotland, har under 2022 fortsatt att träffas digitalt veckovis för att diskutera bredbandsfrågor. Detta för att samverka och hitta möjlighet att förenkla för stödmottagare. Det finns inga medel kvar till beslut om ny utbyggnad av bredband av NGA-kvalitet. Fokus ligger nu på de frågor som uppstår vid utbetalning och redovisning av stödet samt på länsstyrelsernas uppdrag att främja utbyggnaden av bredband. Jordbruksverket deltar också på vissa av dessa möten och frågor och dess lösningar läggs upp på en gemensam samarbetsyta. Träffarna har bidragit till att länsstyrelserna i högre grad gör samma bedömningar i ärenden, gör bedömningar snabbare och avlastar Jordbruksverket jämfört med om varje länsstyrelse skulle haft en individuell dialog med dem. Under 2022 har även Post- och telestyrelsen medverkat på ett par möten. Detta med anledning av att de håller i det nya nationella stödet till bredband. På mötena har vi även diskuterat hur vi undviker att kommande nationella stöd beviljas i områden som redan fått stöd genom Landsbygdsprogrammet.

Under 2022 har 17 inkomna ansökningar för utbetalning i bredbandsärenden hanterats på Länsstyrelsen Kalmar län. Totalt är endast elva projekt av 24 slutredovisade. Detta beror på att många projekt har begärt förlängd tid för att kunna slutredovisa projekten, ofta med hänvisning till att olika avtalsrättsliga frågor tar längre tid än beräknat.

1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet

Under 2022 har länsstyrelsen fortsatt arbetet med att uppnå målen i Landsbygdsprogrammet 2014 - 2022 gällande handläggningstider i SUSS-POFF. Arbetet med att minska fel, speciellt vid ansökan om utbetalning, påbörjades 2019 och har fortsatt genom utskick av ett enkelt informationsblad tillsammans med alla beslut. Vi har även fortsatt att skicka ut flera påminnelser till stödsökanden gällande slutdatum på

insatserna. Under 2022, som är det sista året i programperioden, har 138 nya beslut fattats. Länsstyrelsen har inte haft möjlighet att besluta alla de ärenden som har inkommit. Detta beror bland annat på resursbrist på enheten med anledning av att personal har gått på tjänstledighet eller avslutat sina anställningar under 2022. Under året har 102 ansökningar om utbetalning beviljats och länsstyrelsen har nu betalat ut cirka 70 procent av beviljad budget inom landsbygdsprogrammet 2014-2022.

Under förlängningsåret 2022 har länsstyrelsen genomfört kompetensutveckling och rådgivning i Landsbygdsprogrammet inom *Greppa Näringen*, *Ekologisk produktion* och *Ett rikt odlingslandskap*, samt inom *Nya jobb* och *Kommersiell service*. Vi har, till skillnad från pandemiåren, kunnat genomföra fysiska kurser. Länsstyrelsen har, både i egen regi och via upphandlade konsulter, genomfört enskilda rådgivningar under året. Flest rådgivningar har gjorts inom *Greppa Näringen* och *Ett rikt odlingslandskap*.

När det gäller jordbrukarstöden har arbetet sedan flera år med ett tydligt kundfokus fortsatt att ge goda resultat. Under 2022 har länsstyrelsen hållit fast vid ett flexibelt arbetssätt, där handläggare och fältpersonal har varierande arbetsuppgifter över året. Att personalen utför uppgifter både i fält och i handläggnings- och utbetalningsärenden har fortsatt skapa en större förståelse för hela stödprocessen.

Under 2022 har länsstyrelsen, efter två säsonger med lägre kontrollfrekvenser på grund av pandemin, haft normala kontrollfrekvenser. Vi har genom att prioritera arealkontroller och påbörja fältsäsongen tidigare än planerat kunnat genomföra alla planerade djur- och arealkontroller av jordbrukarstöden i tid. Resultatet för utbetalning av jordbrukarstöd är att 100 procent av delutbetalningarna och 96 procent av slututbetalningarna kunde betalas ut som planerat innan årsskiftet.

Under 2021 har endast ett nytt ärende inom havs och fiskerifonden inkommit. Det finns fortfarande några aktiva projekt kvar i länet men inga utbetalningar har genomförts under året. Från och med start av nya havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021-2027 kommer handläggningen av ärende att centraliseras till Länsstyrelsen Blekinge.

1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik

Under 2022 har länsstyrelserna på olika nivåer aktivt medverkat i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2023 – 2027. På chefsnivå har länsstyrelserna medverkat i den strategiska beredningen på Jordbruksverket genom två landsbygdsdirektörer och länsstyrelsernas reformledare. Vidare har sju medarbetare från länsstyrelserna arbetat inom de tvärfunktionella grupperna i Jordbruksverkets reformarbete.

Till det har ytterligare 36 medarbetare medverkat i olika arbetsgrupper eller uppdrag.

Länsstyrelsens medarbetare i tvärfunktionella grupper, arbetsgrupper och uppdrag är verksamhetsexperter som bidragit med kunskap om genomförandet av dagens jordbrukspolitik för att på så sätt hjälpa till att utveckla arbetssätt och metoder för ett effektivt genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023 – 2027.

På årets lantbruksmessa på Elmia, Jönköping, hade Jordbruksverket och länsstyrelserna en gemensam monter för att möta lantbrukare och andra stödsökande tillsammans inför införandet av den nya politiken.

Länsstyrelserna har även deltagit i Jordbruksverkets arbete med att skapa ett effektivare målstyrningssystem för den strategiska planen. Länsstyrelserna har ingått i både styrgruppen och i flera arbetsgrupper under framtagandet. Under slutet av året har länsstyrelserna gjort ett eget arbete för att bemanna upp med kompetens på olika nivåer inom den nya målstyrningsprocessen.

För att skapa samsyn och förbereda alla länsstyrelser på den gemensamma jordbrukspolitiken 2023 – 2027 har den återkommit regelbundet på länsstyrelsens nätverksträffar för landsbygdsdirektörer. Nätverket har

arbetat för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för länsstyrelserna inför införandet. Det gemensamma arbetet skapar även förutsättningar för bra service till lantbrukarna inför 2023.

1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap

Länsstyrelsens uppdrag i regleringsbrev kommer att redovisas och rapporteras enligt anvisning.

Länsstyrelsens arbete med fiskefrågor

Inom länsstyrelsens övergripande mål som berör fiske har ett flertal åtgärder initierats och slutförts. I samarbete med diverse verksamhetsutövare har biologiska förbättringsåtgärder genomförts i Bruatorpsån, Halltorpsån, Alsterån, Emån, Virån och Loftaån. Vi har ett pågående samarbete med Linnéuniversitetet för att kartlägga vandringsmönster hos ett flertal fiskarter med anadrom livscykel. Syftet är att skydda unika bestånd, upprätthålla biologisk mångfald och ge underlag till ekosystembaserad fiskförvaltning i Östersjön. Havs- och vattenmyndigheten har beslutat om åtgärdsprogram för vimma och id. Länsstyrelsen är samordnare av programmet och vi ansvarar för genomförandet (2023-2027). Behovet av fiskevård är mycket stort och länsstyrelsen upplever att nuvarande lagstiftning motverkar restaureringsåtgärder och rådighet saknas i många fall där åtgärder har störst effekt.

Yrkesfisket i Kalmar län står fortsatt inför stora utmaningar. Östersjöns besvärande miljötillstånd tillsammans med växande populationer av gråsäl och knobbsäl omöjliggör i praktiken ett småskaligt kustnära fiske. Bestånden av sill och skarpsill, som är den sista större möjligheten för ett lokalt fiske, visar oroande tecken på överfiske. Vi ser ett minskat antal fiskelicenser och få nyrekryteringar till yrkeskåren. Vidare ser vi att en liten andel av fångsten går till humankonsumtion, infrastruktur demonteras samt att lokalförädling och beredningsindustri läggs ner.

Inom fritidsfiske, fiskevårdsområden och fisketurism når vi ut på ett bra sätt till fiskerättsinnehavare och aktiva med information, genom fiskekartan och i dialog. Detta har lett till att länet har ett stort antal fritidsfiskare och fisket är en del av besöksnäringen. Inom fisketillsynen ser vi viss problematik, bland annat på grund av komplicerade regler och att det är få personer som utbildar sig inom fisketillsyn.

Resultatbedömning

Resultatet bedöms som gott för arbetet inom landsbygdsprogrammet, både för stöden gällande landsbygdsutveckling och jordbrukarstöd. En trend som fortsätter inom projekt- och företagsstöden är att sökande på många håll är mer försiktiga när det kommer till nya investeringar. Förutsättningarna för bland annat lantbruket har under 2022 fortsatt att påverkas negativt med ökande kostnader för insatsvaror och energi samt ökade räntekostnader. Många investeringar flyttas på grund av detta framåt. Detta medför att planeringen inför den nya programperioden är svår att överblicka.

Den kraftsamling som arbetet med återkrav som genomfördes under 2021 inom jordbrukarstöden har gjort att 2022 års handläggning har kunnat genomföras på det sätt som det är tänkt. När det gäller fältarbetet så har säsongen 2022 inneburit en återgång till normala kontrollfrekvenser och krav på efterkontroller. Fältarbetet har under året kunnat genomföras på ett tillfredställande sätt genom att göra vissa tydliga prioriteringar, framför allt i början av fältsäsongen. Länets handläggning av jordbrukarstöden samt alla djur- och arealkontroller kunde genomföras på ett sådant sätt att hela 96 procent av årets slututbetalningar skedde innan årsskiftet.

Inom området fiske bedöms resultatet av länsstyrelsens arbete som gott. Vi arbetar med rätt saker mot de övergripande målen. Med de förutsättningar länet har och med den lagstiftning som råder finns det vissa områden som har utvecklingsbehov, men är svåra att påverka.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Regleringsbrev
3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev
3C7 Länsstrategier för jämställdhet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för *folkhälsopolitiken* är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för *alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitik* (ANDT) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.
- Målet för *jämställdhetspolitiken* är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för *mänskliga rättigheter* är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

- Det nationella målet för *funktionshinderspolitiken* är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för *politik mot diskriminering* är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för *integrationspolitiken* är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot *spelberoende* är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för *kriminalpolitiken* är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	9,3	9,6	10,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	7,7	8,1	8,4
Antal årsarbetskrafter män	1,5	1,5	1,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	253	199	209
Antal beslutade ärenden	233	246	160
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	1	10
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	12 199	11 064	11 615
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	6 521	3 064	8 986

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antal ärende varierar från år till år. Dels beroende på hur många ansökningar vi får in från externa aktörer till utvecklingsmedel inom integration, dels på hur många aktiviteter vi initierar. Mängden beslutade ärenden varierar också, då ärenden som rör projekt är öppna så länge projektiden fortlöper.

Gällande lämnade bidrag varierar summan från år till år. Detta beror på hur mycket medel som betalas tillbaka från tidigare beviljade projekt och som sedan kan lysas ut och betalas ut igen till nya projekt.

Under året har ett par vakanser uppstått under viss tid då personer har bytt tjänster. Verksamhetskostnader varierar över åren efter behov, men har också ökat något efter pandemin då flera uppdrag återigen har sett behov av att utöka antalet fysiska möten, utbildningar etcetera.

Resultatredovisning

Folkhälsa, 70

Det specifika folkhälsouppdraget är relativt nytt på Länsstyrelsen och är under uppbyggnad. Uppdraget ska bland annat bidra till att samarbete och erfarenhetsutbyte utvecklas på lokal och regional nivå. Därför har en träff genomförts med temat *god, jämlik och jämställd folkhälsa i Kalmar län*. Deltagare var tjänstepersoner och politiker från länets kommuner samt representanter från Region Kalmar län. Träffen genomfördes med målet att presentera länsstyrelsens folkhälsouppdrag samt att tydliggöra kopplingarna till de tvärpolitiska områdena jämställdhet, ANDTS, funktionshinder och mänskliga rättigheter samt att få en gemensam bild av kommunernas utmaningar och behov av stöd.

För att få genomslag inom hela folkhälsopolitiken har ett internt utvecklingsarbete startat. I ett första steg sker arbetet inom folkhälsa, jämställdhet, barnrätt, samt uppdragen som rör mänskliga rättigheter. Under 2023 planeras gemensamma kommunbesök, nätverksträffar och utbildningar.

På initiativ av Linnéuniversitetet har samverkan påbörjats mellan fakulteten för samhällsvetenskap och länsstyrelsens strategier för folkhälsa och jämställdhet. Samverkan ska vidareutvecklas under 2023. Syftet med samverkan är dialog och kunskapsutbyte med förhoppningen att kunna sprida senaste forskning till fler tjänstepersoner, men också möjlighet för forskare att få exempel och erfarenheter från länets verksamheter.

Eftersom uppdraget är under uppbyggnad är det svårt att se effekter av arbetet, men redan nu finns efterfrågan om stöd, kunskap och lokal statistik.

Tillsyn

Under året har arbetet med tillsyn enligt alkohollagen och lagen om tobak och liknande produkter skett genom att länsstyrelsen har granskat fem kommuner där intervjuer och granskning av akter har varit i fokus. Alkoholhandläggare och tobakshandläggare har deltagit vid nätverksmöten i syfte att få aktuell kunskap och utbyta erfarenheter. Effekten av arbetet förväntas vara en hög efterlevnad av lagstiftningen inom området samt en förståelse för tillsyn som en del i ett förebyggande arbete inom ANDT (Alkohol, narkotika, dopning och tobak).

ANDT(s)

Länsstyrelsen har under året fortsatt att utbilda ANDTS-coacher, utifrån den utbildning som togs fram 2021. Under året har vi även genomfört en nätverksträff för de utbildade ANDTS-coacherna, i syfte att ge kunskapspåfyllning och skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte. Förväntad effekt av att utbilda ANDTS-coacher är ett utvecklat arbete med frågorna kopplat till barn och ungdomar i länet.

De huvudsakliga metoderna som används för att nå ut med arbetet är nätverk, konferenser, kunskapsspridning och rådgivning. Samverkan mellan bland annat länets kommuner, Polismyndigheten, Region Kalmar län, Kommunförbundet Kalmar län och Linnéuniversitetet har fortsatt under året. Det är troligt att de samverkansstrukturer som länsstyrelsen är med och anordnar bidrar till ett effektivare lokalt arbete. Detta genom plattformar för dialog, kunskapsutveckling och möjlighet till stöd i olika frågor.

För ytterligare information, se länsstyrelsernas redovisning till Folkhälsomyndigheten.

Brottsförebyggande arbete

Det brottsförebyggande arbetet har under året haft fokus på flera olika delar utifrån behov som framkommit i dialog, undersökningar och lägesbilder. Exempel på detta är den gemensamma myndighetssamverkan med fokus på norra centralorten Kalmar och de teman som det brottsförebyggande nätverket önskat diskutera vid nätverksträffar såsom de förebyggande samverkansformerna SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) och SIG (sociala insatsgrupper). I år har länsstyrelsen också samordnat en utvärdering av vuxenvandring via medel från myndigheten Brå (Brottsförebyggande rådet) för att utreda effekten av vuxenvandring som en trygghetsskapande insats. Att genomföra utvärderingen bidrar både till länets utveckling och kunskap nationellt då det finns få studier inom området.

Samverkan sker brett och i olika konstellationer för att nå bred samhällslik effekt med minskade begångna brott och ökad trygghet som mål. Några exempel är nätverksmöten, kommunbesök samt samverkan mellan kommuner och kommunpolis. Vidare har samverkan skett internt på länsstyrelsen med bland annat samhällsbyggnadsenheten genom dialoger, vid internremisser avseende översiktsplaner samt erbjudande till kommunerna om genomlysning av planer utifrån ett brottsförebyggande och trygghetsperspektiv.

Länsstyrelsen ska också arbeta för kommunöverskridande insatser och har under året fortsatt arbetet med att implementera ett regionalt brottsförebyggande råd. Rådet leds av landshövdingen och har en bred uppslutning bland länets aktörer som är relevanta i ett förebyggande arbete. Förväntad effekt på sikt är stärkt samverkan, gemensamma lägesbilder och tydligare struktur samt rollfördelning i det länsgensamma arbetet.

Sammantaget är det troligt att satsningarna har bidragit till ökad kunskap inom området, tydligare samordning samt samverkan mellan olika sakområden både internt inom kommunen och externt med andra organisationer.

Jämställdhet 80, inklusive uppdrag 3C7 Länsstrategier för jämställdhet

Länsstyrelsens jämställdhetsarbete utgår från länets gemensamma strategi ”Ett jämställt Kalmar län 2017-2027” inklusive handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor. Länsstyrelsens övergripande mål är att samordna arbetet i länet samt vara ett stöd i kunskap- och metoduppbyggnad internt och externt. Syftet med länsstrategin är att anpassa, konkretisera och implementera nationella jämställdhetspolitiska mål utifrån regionala förutsättningar. Till strategin har länsstyrelsen knutit ett anslutningssystem där kommuner, myndigheter, förbund, Region Kalmar län och näringsliv har ställt sig bakom att bedriva ett aktivt och systematiskt jämställdhetsarbete. Ett regionalt delmål är att anslutna verksamheter ska bedriva ett systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering.

Länsstyrelsen har utifrån anslutningssystemet genomfört och samordnat behovsanpassat stöd, organiserat erfarenhetsutbyte via nätverksträffar och erbjudit handledning. Vårt arbete har bidragit till att synliggöra roller och ansvarsfördelning mellan olika aktörer. Vi har också hjälpt kommunerna att ta fram egna handlingsplaner. De anslutna verksamheterna bedriver lokalt utvecklingsarbete där jämställdhet kopplas till olika frågor, som till exempel mäns våld mot kvinnor, HR, resursfördelning, genusförändrande metoder i förskola och skola samt folkhälsa.

Vi har ett upparbetat årshjul för externa aktiviteter. Det kommunicerar vi brett i länet och skapar en högre efterfråga och kontinuitet för mottagaren. Exempel är högt deltagande på konferenser vid de stora återkommande evenen.

Vidare har länsstyrelsen fokuserat på insatser för länets näringsliv utifrån jämställdhet, mångfald och inkludering. Jämlikhetsstiftelsen MakeEqual har varit programvärd för ett antal kunskapshöjande utbildningsträffar. Satsningen utgår ifrån samtliga diskrimineringsgrunder och sker i samverkan med uppdraget om Mänskliga rättigheter. På kort sikt ger insatsen verktyg och metoder för ett aktivt och systematiskt jämställdhetsarbete. På lång sikt ger det förutsättning för bland annat en bättre kompetensförsörjning och mindre könsuppdelad arbetsmarknad. Samverkan sker med Region Kalmar län och ytterligare syfte med satsningen är att skapa en hållbar, nära och strategisk samverkan mellan myndigheter, kommuner och näringsliv i frågor om hur jämställdhet påverkar tillväxt och kvalitet.

Demokratiåret 2021 fick en fortsättning med Kalmar läns museum under 2022 genom att vi tog fram fler poddavsnitt i serien *Ljus på kvinnor*. Sista avsnittet handlade om begränsande villkor för kvinnor i dagens offentlighet. Podden i sin helhet har bidragit till att lyfta frågor om historieskrivning och dess koppling till maktfördelning.

Under året har också informationsspridning, bland annat via månadsvisa nyhetsutskick och specifik handledning skett. På vår kunskapssajt om jämställdhet finns en blogg som fungerar som ett lärande och fönster ut till verksamheter. Effekterna märker vi genom att efterfrågan på stöd och processhandledning ökar.

Vi samordnar också flera sektorsspecifika nätverk inom jämställdhetsområdet som bidrar till både regional och lokal samverkan och erfarenhetsutbyte utifrån målen i strategin. Exempel på sådana länsövergripande nätverk är kvinnofridsnätverk med fokus på det sjätte delmålet samt jämställdhetsuppdraget i förskola och skola. Nätverksträffarna för förskola och skola bidrar till kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. De sker i samverkan med Linnéuniversitetets lärarutbildning samt Länsstyrelsen i Blekinge. Genom att arbeta med nätverksträffarna bidrar vi till att arbetet med att initiera, upprätthålla och utveckla processer på enskilda skolor och förskolor.

Vi fortsätter också att sprida webbutbildningen från 2019, ”Basutbildning jämställdhetsintegrering”, i hela Sverige, bland annat genom SKR:s satsning Modellkommuner, men också som ett vanligt inslag i introduktionsutbildningar. Utbildningen skapar ökad medvetenhet och kunskap både gällande jämställdhet som sakfråga och kring integrering som metod.

Länsstyrelsen samverkar med Region Kalmar län om att kontinuerligt uppdatera länets jämställdhetsmodul där kommuner enkelt kan ta fram jämställdhetsstatistik på regional och kommunal nivå. På sikt bidrar modulen till skarpare analyser och mer träffsäkra insatser i förhållande till uppsatta jämställdhetsmål.

Mäns våld mot kvinnor, inklusive 1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer

Länsstyrelsens arbete inom mäns våld mot kvinnor har främst haft ett våldspreventivt fokus. Ytterligare två kommuner i länet har under 2022 påbörjat utbildningen ”En kommun fri från våld”. Genom arbetet har vi nått en bred målgrupp inom kommunerna som inkluderar chefs- och politikernivå. Kommunerna har fått ökad kunskap för att påbörja ett systematiskt och målinriktat våldspreventivt arbete i kommunens verksamheter.

Under En vecka fri från våld erbjöd länsstyrelsen tillsammans med sydlänen kompetenshöjande insatser om våldsförebyggande metoder och arbetssätt genom digitala föreläsningar. Insatserna har resulterat i att länets verksamheter har fått ökad kunskap om användbara metoder för att jobba våldspreventivt.

I länet finns sedan tre år tillbaka ett 30-tal ambassadörer mot mäns våld mot kvinnor som leds av landshövdingen. Ambassadörsnätverket består av män i olika positioner och funktioner som tagit ställning mot våld och som vill bidra till att förändra attityder och normer hos andra män i länet. Förväntade effekter av ambassadörskapet är att frågan lyfts i de sammanhang och verksamheter som ambassadörerna representerar.

Genom vår samverkan med jämställdhetsintegreringsuppdraget stärks det intersektionella och genusförändrande våldspreventiva arbetet som bidrar till målet om att kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet samt ett liv fritt från våld.

Månatliga nyhetsbrev har spridit information om bland annat Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd, meddelandeblad samt kunskapsguidens uppdaterade information om socialtjänstens ansvar för personer som utövar våld i nära relation. Vi har även kontinuerligt spridit lärande exempel om hur andra verksamheter arbetar våldspreventivt. Vidare har vi erbjudit utvecklingsmedel för visst våldsförebyggande arbete.

Insatserna bidrar sannolikt till att förstärka och utveckla det återfallsförebyggande arbetet i länets verksamheter, där samtliga kommuner erbjuder stöd till våldsutövare.

Nationella minoriteter, 81

Länsstyrelsen tog under 2021 fram en intern handlingsplan kopplat till insatser och uppdrag inom nationella minoriteter. Under 2022 har arbetet inletts med att implementera handlingsplanen. Takten på implementeringen har inte varit så hög som ambitionen då omfördelningen av resurser internt till följd av

kriget i Ukraina påverkat uppdraget. Det externa arbetet att genomföra kunskapsdagar enligt handlingsplanen tillsammans med Region Kalmar län en gång per halvår har fullföljts 2022. Kunskapsdagarna har skett i samverkan med samiska aktörer under våren och judiska aktörer under hösten. Positiva effekter är att antalet närvarande vid seminarierna ökar och de förväntade långsiktiga effekter av det systematiska arbetssättet är att öka kunskapen om länets nationella minoriteter.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering, 82

Under året har vi arbetat med mänskliga rättigheter både på övergripande nivå och inom specifika verksamheter och målgrupper. Arbetet har framför allt fokuserat på följande områden:

- Ett jämställt näringsliv Kalmar län: jämställdhet, mångfald och inkludering (se ovan)
- Samordning av insatser under Uppmärksamhetsveckan Pride
- Ökad demokratisk delaktighet
- Stöd via strategiskt samtal och regionalt nätverk för mänskliga rättigheter

Vi har samordnat ett länsgemensamt program för *Uppmärksamhetsveckan Pride 2022*. En mångfald av aktörer erbjöd ett program med 35 inslag med olika fokus och för olika målgrupper. Insatserna har både haft fokus på HBTQI-personers rättigheter och livsvillkor samt övergripande fokus utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Vi har utvärderat arbetet med uppmärksamhetsveckan och det finns ett stort intresse för att fortsätta samverka framöver. Vi fick bland annat god återkoppling av brett kommunikationsstöd. Hos en aktör var uppmärksamhetsveckan en av de mest uppmärksammade (klickade) evenen under året på sociala medier. I utvärderingen lyfts även att det är bra med gemensamma möten, erfarenhetsutbyte för det lokala och regionala arbetet samt samverkan i insatser.

Under året har vi arrangerat flera kunskapshöjande aktiviteter, ofta tillsammans med andra aktörer i syfte att bidra till fördjupad kunskap i olika delar av arbetet med mänskliga rättigheter. Exempel är:

- *Jämlikhet på jobbet* på temat inkluderande organisation, normer och jargong. Föreläsningen utgick från ett intersektionellt perspektiv och samtliga diskrimineringsgrunder.
- *Rösträtt för vem? Och Ökad demokratisk delaktighet* syftade till att ge ökad kunskap om vilka som haft möjlighet att delta i demokratin och vilka grupper som har stått utanför under demokratin utveckling. Särskilt fokus var på delaktighet för personer med funktionsnedsättning, HBTQI-personer och personer med utomeuropeisk bakgrund.

Vi arbetar också med samverkan i strategiska samtal och nätverk:

- *Uppmärksamhetsveckan* inleddes av ett strategiskt samtal utifrån mål 10 i Agenda 2030 om minskad ojämlikhet. De strategiska samtalen är återkommande i vårt årshjul och riktar sig till kommuner, regionen och myndighetsledning. Syftet med samtalen är att bidra till en ökad kunskap och erfarenhetsutbyte samt föra dialog om hur arbetet kan utvecklas regionalt och lokalt.
- I det regionala MR-nätverket deltar kommuner, Region Kalmar län, studieförbund, föreningar, myndigheter och Linnéuniversitetet. Fokus för nätverket har varit HBTQI-personers rättigheter, erfarenhetsutbyte och hur olika rättighetsperspektiv kan påverka varandra. Det regionala nätverket bidrar till kunskap om lokala och regionala behov som gör att vi kan ge ett mer behovsanpassat stöd.

Länsstyrelsen stödjer även arbetet genom att sprida kunskap exempelvis genom publiceringar i sociala medier, olika former av informationsutskick och utbildningstillfällen.

3B14 Motverka rasism på arbetsmarknaden

Diskrimineringsgrunden etnicitet lyfter vi som en del i arbetet med mänskliga rättigheter och icke-diskriminering både i de insatser som genomförs internt och externt. Aktiviteterna har bland annat gett kunskap om normer kring hudfärg och förutsättningar för att skapa ett långsiktigt hållbart arbete utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.

För att öka kunskapen och medvetenheten bland aktörer på arbetsmarknaden om begränsande normer kring hudfärg har vi genomfört: *Jämlikhet på jobbet* (se Mänskliga rättigheter) och en temadag om icke-diskriminering i samverkan med Kommunförbundets arbetsmarknadsprojekt "*Fortsatt samverkan leder till arbete*". Målgrupperna för insatserna har varit kommuner, region, myndigheter, förbund, näringsliv och aktörer i det civila samhället.

För att bidra med kunskap om afrofofi och begränsande normer kring hudfärg i länsstyrelsernas verksamhet avseende arbetsmarknaden har samtliga medarbetare haft möjlighet att lyssna till föreläsningen *Jämlikhet på jobbet*. Föreläsningen blickade inåt på hur medvetna och omedvetna normer påverkar både kulturen och jargongen på arbetsplatsen. Både arbetet på övergripande nivå och enhetsnivå har bidragit till positiva förflyttningar inom området medarbetarskap. Andra effekter som lyfts är nya insikter och kunskap för ökad inkludering, som i sin tur kan bidra i det externa arbetet.

Relevant för uppdraget är också introduktionsutbildningen för nyanställda som ger kunskap om mänskliga rättigheter, jämställdhet, normer och reflektion kring fördomar. Som stöd för dialog använder vi både filmer och övningar från Forum för levande historia.

Tillgänglighet

Funktionshinderspolitiken synliggör vi som en del av arbetet med mänskliga rättigheter, men även mer specifikt inom det särskilda uppdraget. Länsstyrelsen har under året arbetat stödjande med insatser kring frågor som rör tillgänglighet och delaktighet, strategier och samråd. Särskilt fokus har vi haft på arbetsmarknad, samhällsplanering, ökad demokratisk delaktighet och våld. Samverkan inom ramen för uppdraget sker både med Myndigheten för delaktighet, andra länsstyrelser, aktörer i länet och andra tvärssektoriella områden som folkhälsa, barnrätt och jämställdhet.

Länsstyrelsen har deltagit vid både regionalt och kommunala funktionshindersråd för att lyfta aktuella frågor och bidra med ökad kunskap kring funktionshinderspolitiken. Under året har länsstyrelsen arbetat för att involvera funktionshindersorganisationerna i genomförandet av de aktiviteter som vi har arrangerat. Deltagandet medför kunskap och perspektiv som är viktiga för arbetet och skapar kontaktytor mellan kommun, region och organisationer. Vidare har länsstyrelsen stöttat arbetet med en samverkansplattform i länet mellan offentlig och civil sektor.

Det kvarstår ett arbete med att fortsätta motivera och uppmuntra de kommuner som ännu inte har strategiska dokument att ta fram sådana eller att säkerställa att tillgänglighet finns med i andra strategiska dokument utifrån respektive kommuns behov och förutsättningar.

Personliga ombud

Utbildningsinsatser för verksamhet med personliga ombud i länet sker i samverkan med sydlänen minst en gång per år. Effekterna är samordningsvinster samt mer likvärdig kunskap och kostnadseffektivitet. Länets ledningsgrupper för personliga ombud har fått kunskapspåfyllning gällande ledningens ansvar och uppdrag. Förväntad effekt är att ledningsgrupperna arbetar än mer systematiskt med de systembrister som upptäcks av personliga ombuds verksamheter.

Föräldraskapsstöd

Arbetet med föräldraskapsstöd sker i nära samarbete med flera andra uppdrag för att skapa bredd och samsyn.

Vi har fokuserat på följande områden:

- Samordning på regional nivå och stöd genom regionalt nätverk för föräldraskapsstöd.
- Ökad kunskap om gemensamma risk- och skyddsfaktorer och föräldraskapsstödet som ett verktyg i det förebyggande arbetet.
- Ökad kunskap till beslutfattare om hälsoekonomi och vikten av förebyggande arbete.
- Ökad kunskap och utveckling av föräldraskapsstödet med förskola/skola som arena.
- Stärka arbetet med universellt föräldraskapsstöd till vårdnadshavare och andra viktiga vuxna med barn i skolåldern.

Tillsammans med regionen och kommunförbundet bjuder vi in till ett regionalt nätverk för föräldraskapsstöd. Syftet med nätverket är att sprida erfarenheter, arbetssätt och metoder, inspiration och kunskap för att främja det lokala och regionala arbetet med föräldraskapsstöd.

Utifrån ett regionalt behov av att höja kunskapen om föräldraskapsstöd som förebyggande verktyg och vilka vinster som finns i ett tidigt universellt stöd, genomförde vi tillsammans med den nationella samordnaren webinarier *Investera i barns hälsa och utveckling* som riktar sig till beslutfattare. Webbinariet finns tillgänglig på länsstyrelsernas hemsidor.

Integration, 85

Utifrån Kalmar läns integrationsstrategi fortsätter länsstyrelsen leda arbetet med länets utmaningar och möjligheter i integrationsfrågorna. Fokus under 2022 har varit att bibehålla den goda samverkan mellan myndigheter, kommuner, näringslivet och civilsamhället. Landshövdingen har under året bjudit in till två integrationsråd. Ett med fokus på Ukraina och kommunernas förutsättningar samt ett med fokus på arbete och språk. Integrationsrådet består av 32 olika aktörer med en bred variation av myndigheter, kommuner, civilsamhälle, Företagarna med flera.

Till följd av kriget i Ukraina har vi lagt stor fokus på samverkan med kommunerna utifrån det i Europa aktiverade massflyktsdirektivet. Samverkan i länet gällande mottagandet av skyddsbehövande har präglats av ett lösningsorienterat arbetssätt. Initialt var behovet att på kort tid få fram boende och där antal platser som återrapporterades till Migrationsverket visade att den grundläggande kapaciteten och beredskapen i länet är god. I samband med nya lagen om en jämn fördelning skrev sju av tolv kommuner frivilliga avtal med Migrationsverket för att möjliggöra att så många skyddsbehövande som möjligt kunde bo kvar i mottagarkommunen.

Fokus på arbetet med skyddsbehövande har nu övergått till ett mer traditionellt integrationsarbete och att intensifiera samverkan med näringslivet, civilsamhället och kommunerna.

Det täta arbetet med samverkan till följd av kriget i Ukraina har stärkt och stärker fortsatt länets arbete med integration. Arbetet med att bibehålla flexibiliteten i förmågan att ta emot skyddsbehövande är en utmaning framåt som kräver en bred förankring hos kommunerna och kommer vara ett av våra fokusområden framöver.

I samband med den årliga dialogen om kommun- och andelstal med kommunernas representanter önskade en majoritet av kommunerna ett högre antal anvisade av nyanlända. Det är fjärde året i rad som kommunerna i

länet önskar ett högre antal anvisningar än vad länstalet möjliggör. Den goda samverkan inom länets integrationsarbete samt kommunernas delaktighet vid arbetet med kommunal bedömer vi ligga till grund för den höga viljan hos kommunerna.

Flera kommuner i länet önskade en lägre andel av ensamkommande flyktingbarn än vad Migrationsverket tilldelat. Tidigare år har kommunerna i länet omfördelat dessa andelar där någon kommun varit mottagare för en annans kommun. I dialog med ansvarig för ensamkommande barn i kommunerna uttalar flera av kommunerna att den största utmaningen är att hitta hållbara boendelösningar, så som familjehem, åt individerna. Länsstyrelsen fortsätter att bedriva ett aktivt arbete för att hitta samverkansformer kommunerna emellan.

Sammantaget har årets mottagande fungerat väl och den roll som länsstyrelsen har som samverkansaktör vid särskilda händelser har varit uppskattad. Att aktivt erbjuda djupare analyser, lägesbilder, rådgivning i integrationsfrågor och strategiskt stöd i ett ökat mottagande av flyktingar har resulterat i att möten och seminarier som anordnats har haft högt och stadigt deltagande.

3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända

Den nationella bosättningsgruppen inom länsstyrelsernas integrationsnätverk har representerat länsstyrelserna i Migrationsverkets samråd kring fördelningsmodellen av länstal och bidragit till utvecklingen av modellen. En särskild arbetsgrupp bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, SKR och länsstyrelserna har löpande under året haft dialog om länstal, kommunal och årsplaneringar. Länsstyrelserna har tillsammans med SKR även medverkat i Migrationsverkets samrådsprocess gällande översyn av fördelningsmodellen avseende asylsökande ensamkommande barn. För mer information se särskild redovisning av uppdrag 18 och uppdrag 19.

Resultatbedömning

Sammantaget sker arbetet inom social hållbarhet genom en bred, behovsstyrd och fördjupad samverkan med många olika myndigheter, kommunala verksamheter, näringsliv och ideell sektor. Att efterfrågan på länsstyrelsens stöd och insatser är hög, kan vara ett resultat av ett långsiktigt strategiskt arbete med samverkan, strategier, uppföljning och kunskapshöjande insatser. Det finns också ett tydligt engagemang bland de aktörer som vi bjuder in, vilket kan betyda att vi gör goda prioriteringar och erbjuder relevanta utbildningsinsatser. Vår bedömning är att de genomförda insatserna bidrar till att stärka arbetet, ge inspiration, skapa utveckling och öka delaktigheten. Eftersom arbetet är komplext och med flera viktiga aktörer, kan det vara svårt att mäta effekten kopplat till specifika insatser från en enskild aktör. Sammantaget är vår bedömning att arbetet med de sociala hållbarhetsfrågorna sker utmärkt och att arbetet i länet fortsätter att utvecklas i positiv riktning.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 och 2§§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 1§ och 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Situationen med torka och vattenbrist i länet har varit påtaglig under en stor del av året och länet har varit mer utsatt än andra län. Nivåerna har varit motsvarande torkaåren 2016 och 2018 och flera akuta åtgärder för att minska och mildra konsekvenser i länet har gjorts. Utmaningen är att det behövs kraftfulla och samordnade åtgärder på både kort och lång sikt för att komma till rätta med problemen. Länsstyrelsen har under året fått prioritera om sin verksamhet inom både vattenfrågor, miljöövervakning, krisberedskap och kontakter med primärproducenter för att möta behoven i länet.

Under året har länsstyrelsen genomfört första delen i en organisationsöversyn som syftar till att anpassa struktur och arbetssätt för att få till en flexibel organisation, som är robust och bättre kan möta förändrade förutsättningar i omvärlden. Vi har genomfört en gedigen nulägesanalys och problemanalys med förslag på åtgärder. Beslut om organisationsjustering fattades inför 2023 med nya enheter och avdelningar. Under 2023 fortsätter arbetet med att se över mötesstrukturer, hitta former för tvärsektorielt arbete och påbörja införandet av teambaserat arbetssätt. Medarbetare och chefer har varit aktivt inblandade i flera olika steg vilket har lett till en bred förankring och en bra start för fortsatt förändringsarbete.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Låneram i Riksgälden	5 000	10 000	10 000	10 000	15 000
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	1 528	1 361	4 162	4 790	8 785
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	0	0
Ränteintäkter Räntekonto	721	0	0	23	45
Räntekostnader Räntekonto	0	0	-2	-116	-281
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	4 830	3 690	1 083	732	783
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	4 822	4 760	3 953	2 405	2 056
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	23 502	13 100	14 575	11 214	23 887
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	8 850	8 750	7 690	6 570	6 110
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	8 971	9 083	8 994	8 868	8 363
Antal årsarbetskrafter ¹⁾	233	231	241	216	208
Medeltal anställda ²⁾	255	257	262	247	237
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 334	1 166	1 097	1 095	1 213
Årets kapitalförändring	-240	-430	-731	-262	41
Balanserad kapitalförändring	-960	-530	201	463	422

¹⁾ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid 1 710 timmar.

²⁾ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	3 381	3 487	7 220	3 201	3 167
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	0	0	6 298	3 065	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	25	53	66	216	216
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	0	0	0	0	20

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	3 348	1 592	0	0	1 831
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	344	459	675	318	0

Sammanställning väsentliga uppgifter tilldelade bemyndigande/åtaganden inom bemyndigande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Tilldelade bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	100	200	1 500	3 000	3 000
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 007 Länsstyrelsen Kalmar län	86	195	931	1 567	600

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	År 2020: Ack. utfall	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto utfall	År 2022: Budget intäkter	År 2022: Utfall intäkter	År 2022: Budget kostnader	År 2022: Utfall kostnader	År 2022: Netto budget	År 2022: Netto utfall	År 2022: Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	0	64	64	0	60	58	60	58	0	0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-364	480	868	-388	500	538	700	858	-200	-320	-1 072
Delgivning	-291	17	0	17	20	13	30	28	-10	-15	-289
Övrig offentligrättslig verksamhet	-16	90	107	-18	50	90	60	86	-10	4	-30
Summa offentligrättsliga avgifter	-671	651	1 040	-388	630	698	850	1 029	-220	-331	-1 390

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	År 2020: Ack. utfall	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Utfall kost- nader	År 2021: Netto utfall	År 2022: Budget intäkter	År 2022: Utfall intäkter	År 2022 Budget kost- nader	År 2022: Utfall kost- nader	År 2022: Netto budget	År 2022: Netto utfall	År 2022: Ack. utfall
Resurssamordning	141	4 108	4 150	-42	4 200	4 124	4 158	4 034	42	91	190
Summa avgift uppdrags- verksamhet	141	4 108	4 150	-42	4 200	4 124	4 158	4 034	42	91	190

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall av länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet i jämförelse mot budget. Uppställningen utgår från indelningen av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras enligt punkt 6.1 i länsstyrelsernas regleringsbrev.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna. Detta är orsakat av : 1) Vid vissa kontroller behövs två kontrollanter av arbetsmiljöskäl, men regelverket tillåter bara debitering motsvarande en person 2) När vi hanterar ärenden där djur saknar ägare finns ingen part att debitera. 3) Vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket genererar kundförluster.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	5 666	8 936	5 593
201 Allmänna val	2 618	284	99
25 Trafikföreskrifter	504	1 401	839
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	12 909	12 744	15 398
30 Regional tillväxt	451	746	1 420
34 Infrastrukturplanering	185	221	185
40 Hållbar samhällsplanering och boende	5 295	3 877	4 579
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 546	3 181	3 943
42 Energi och klimat	2 313	2 230	2 501
43 Kulturmiljö	8 543	8 626	9 155
45 Samhällsskydd och beredskap	17 808	13 498	15 557
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	9 258	8 757	7 862
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	102 721	76 994	66 491
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 672	3 073	2 495
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	23 270	20 843	21 310
54 Mineralfyndigheter	1	0	2
55 Miljöfarlig verksamhet	7 363	7 627	7 418
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	225	186	277
57 Förorenade områden, efterbehandling	4 920	2 915	5 242
58 Restaurering	762	965	731
60 Lantbruk och landsbygd	27 461	28 305	30 732
62 Fiske	2 001	2 021	1 318
70 Folkhälsa	3 009	2 565	2 774
80 Jämställdhet	3 109	2 951	3 167
81 Nationella minoriteter	34	79	15
82 Mänskliga rättigheter	1 835	1 187	809

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
85 Integration	1 498	1 651	2 147
10 Myndighetsövergripande verksamhet	15 608	11 806	12 005
11 Administration och intern service	44 228	41 883	41 506
99 Resurssamverkan ²⁾	2 995	3 127	2 588
20-85 Summa produktion	249 978	215 865	212 107
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	309 814	269 553	265 617
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	312 809	272 681	268 205

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

Ökningen av verksamhetskostnaderna kan delvis förklaras med en allmän prisökning. Inom området skötsel av skyddade områden har länsstyrelsen både 2021 och 2022 fått utökade medel, vilket innebär att verksamheten har kunnat ökas kraftigt. Kostnaderna inom samhällsskydd och beredskap har ökat då kärnenergiberedskapen är åter i ordinarie verksamhet. Behovet av skogsbrandsbevakning med flyg var mycket högt under hela säsongen 2022 och en förstärkning med två visstidsanställda medarbetare under andra halvan 2022 har gjorts. Inom verksamhetsområde 10 och 11 har kostnaderna ökat bland annat på grund av organisationsöversynen och en förstärkning inom HR.

Tabell B1, B2 - Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2022

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	5 666	1,83%	1 953	3,33%	7 619	2,47%
201 Allmänna val	2 618	0,85%	990	1,69%	3 609	1,17%
25 Trafikföreskrifter	504	0,16%	197	0,34%	701	0,23%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	12 909	4,17%	4 558	7,76%	17 467	5,66%
30 Regional tillväxt	451	0,15%	148	0,25%	599	0,19%
34 Infrastrukturplanering	185	0,06%	73	0,12%	258	0,08%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	5 295	1,71%	2 030	3,46%	7 325	2,37%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 546	0,50%	536	0,91%	2 082	0,67%
42 Energi och klimat	2 313	0,75%	813	1,38%	3 126	1,01%
43 Kulturmiljö	8 543	2,76%	2 356	4,01%	10 899	3,53%
45 Samhällsskydd och beredskap	17 808	5,75%	4 688	7,98%	22 496	7,29%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	9 258	2,99%	2 367	4,03%	11 625	3,77%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	102 721	33,16%	11 822	20,13%	114 543	37,11%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 672	1,51%	1 828	3,11%	6 501	2,11%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	23 270	7,51%	7 935	13,51%	31 206	10,11%
54 Mineralfyndigheter	1	0,00%	0	0,00%	1	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	7 363	2,38%	2 820	4,80%	10 182	3,30%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	225	0,07%	88	0,15%	313	0,10%
57 Förorenade områden, efterbehandling	4 920	1,59%	1 036	1,76%	5 957	1,93%
58 Restaurering	762	0,25%	160	0,27%	923	0,30%
60 Lantbruk och landsbygd	27 461	8,86%	9 296	15,83%	36 756	11,91%
62 Fiske	2 001	0,65%	307	0,52%	2 308	0,75%
70 Folkhälsa	3 009	0,97%	836	1,42%	3 845	1,25%
80 Jämställdhet	3 109	1,00%	913	1,55%	4 022	1,30%
81 Nationella minoriteter	34	0,01%	13	0,02%	47	0,02%
82 Mänskliga rättigheter	1 835	0,59%	371	0,63%	2 207	0,71%
85 Integration	1 498	0,48%	581	0,99%	2 079	0,67%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	15 608	5,04%				
11 Administration och intern service	44 228	14,28%				
99 Resurssamverkan ²⁾	2995		1 119		4 113	

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-85 Summa produktion	249 978	80,69%	58 717	100,00%	308 695	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	148 811					
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	309 814	100,00%			308 695	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	312 809				312 809	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2022

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	30 506	20,50%
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	13 722	9,22%
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	15 608	10,49%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2020–2022

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	5,3	2,6	2,7	9,1	5,9
201 Allmänna val	3,9	2,7	1,2	0,4	0,2
25 Trafikföreskrifter	0,6	0,4	0,3	1,4	1,1
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16,1	13,8	2,2	17,2	19,3
30 Regional tillväxt	0,5	0,4	0,1	0,8	1,8
34 Infrastrukturplanering	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3
40 Hållbar samhällsplanering och boende	6,3	4,3	2,0	4,5	6,8
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1,9	1,6	0,3	4,7	6,1
42 Energi och klimat	3,0	1,6	1,4	3,4	3,6
43 Kulturmiljö	8,8	7,3	1,5	9,7	9,8
45 Samhällsskydd och beredskap	14,3	5,2	9,1	14,8	16,8
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	8,2	5,3	2,9	8,1	8,3

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	43,6	18,5	25,1	38,1	37,5
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	6,7	5,3	1,4	4,5	3,6
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	26,8	15,9	10,9	24,6	25,4
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	9,7	7,0	2,6	10,3	9,8
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,3	0,2	0,1	0,3	0,4
57 Förorenade områden, efterbehandling	3,6	1,3	2,3	3,3	3,8
58 Restaurering	0,6	0,2	0,4	0,6	0,8
60 Lantbruk och landsbygd	32,7	21,9	10,8	34,7	38,8
62 Fiske	1,0	0,0	1,0	1,1	1,4
70 Folkhälsa	2,8	2,3	0,6	2,7	3,2
80 Jämställdhet	2,9	2,9	0,0	3,4	3,2
81 Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
82 Mänskliga rättigheter	1,2	1,2	0,0	1,2	0,9
85 Integration	2,2	1,3	0,9	2,2	3,0
10 Myndighetsövergripande verksamhet	9,1	6,5	2,6	8,6	9,6
11 Administration och intern service	17,3	11,6	5,7	16,9	16,9
99 Resurssamverkan	3,7	2,2	1,5	4,3	2,4
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	203,4	123,3	80,1	201,5	211,8
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	229,8	141,4	88,3	227,0	238,3
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	233,5	143,6	89,9	231,3	240,7

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20-21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2022 totalt (tkr)	År 2022 per ÅA (kr)	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)
Intern representation	606	2 594	100	434	86	359
Extern representation	144	618	82	356	139	577

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Efter pandemin har det varit möjligt att åter samla personalen vilket leder till att den interna representationen har ökat. I början av sommaren genomfördes en medarbetardag under en heldag med föreläsningar och aktiviteter för teambuilding. Fler enheter har genomfört enhetsaktiviteter under året.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2022	År 2021	År 2020
Lokalkostnader (tkr), VÅS 103 ²⁾	Residens	1 568	1 541	1 435
Lokalyta (m ²)	Residens	981	981	981
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 598	1 571	1 462
Lokalkostnader (tkr), VÅS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	9 371	8 515	8 567
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	5 791	5 791	5 791
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 618	1 470	1 479
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	40	37	38
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	25	25	24
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	5 791	5 791	5 791
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	25	25	24
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	10 939	10 057	10 001

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	99	126	337	421	141	11
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	85	617	88	679	111	4
201 Allmänna val	5	82	13	93	7	0
25 Trafikföreskrifter	18	144	2	154	10	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	333	1 498	1 311	2 926	216	1
30 Regional tillväxt	22	15	3	17	23	7
34 Infrastrukturplanering	4	14	1	18	1	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	211	887	6	904	200	4
41 Stöd till boende och energiåtgärder	151	21	0	103	69	7
42 Energi och klimat	83	152	6	49	192	12
43 Kulturmiljö	196	738	48	783	199	4
45 Samhällsskydd och beredskap	134	176	97	252	155	20
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	136	309	25	291	179	43
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	342	241	525	549	559	75
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	254	1039	78	1 081	290	2
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	339	498	52	561	328	67
54 Mineralfyndigheter	0	2	0	2	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	115	369	67	431	120	9
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	8	114	0	115	7	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	40	60	13	56	57	8
58 Restaurering	1	11	3	2	13	0
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	4 360	11 670	24	14 216	1 842	1 168
62 Fiske	11	141	11	152	11	0
70 Folkhälsa	62	28	78	90	78	0
80 Jämställdhet	10	26	28	54	10	0
81 Nationella minoriteter	0	1	1	2	0	0
82 Mänskliga rättigheter	5	21	27	47	6	0
85 Integration	26	28	15	40	29	2
10-85 Totalt antal ärenden	7 050	19 028	2 859	24 088	4 853	1 444
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	113	28	119	154	105	0
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	17	19	0	24	12	0

¹⁾ Under 2022 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2022 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

Ärendebalansen har minskat under året främst till följd av att återkravsärenden inom lantbruksområdet har kunnat avslutas. Ökningen inom skötsel av skyddade områden beror på högre medelstillsdelning. Vattenmyndighetens upprättade ärenden är huvudsakligen bidrag till vattenråden i Södra Östersjöns vattendistrikt. Dessa ärenden löper över flera år.

Tabell G – Överklagade beslut 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	1	421	0
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	7	679	1
201 Allmänna val	1	93	1
25 Trafikföreskrifter	8	154	5
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	46	2 926	2
30 Regional tillväxt	0	17	0
34 Infrastrukturplanering	0	18	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	81	904	9
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2	207	1
42 Energi och klimat	0	49	0
43 Kulturmiljö	1	783	0
45 Samhällsskydd och beredskap	1	252	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	30	291	10
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	549	0
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	25	1 081	2
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	11	561	2
54 Mineralfyndigheter	0	2	0
55 Miljöfarlig verksamhet	10	431	2
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	115	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	0	56	0
58 Restaurering	0	2	0
60 Lantbruk och landsbygd	7	14 216	0
62 Fiske	0	152	0
70 Folkhälsa	0	90	0
80 Jämställdhet	0	54	0
81 Nationella minoriteter	0	2	0
82 Mänskliga rättigheter	0	47	0
85 Integration	0	40	0
10-85 Totalt antal ärenden	233	24 192	1
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	154	0
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	9	39	23

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2022, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2022.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2022 dividerat med antalet beslut under år 2022.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	0	0
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	3	0	0
201 Allmänna val	0	0	0
25 Trafikföreskrifter	1	0	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	20	1	5
30 Regional tillväxt	0	0	0
34 Infrastrukturplanering	0	0	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	30	5	17
41 Stöd till boende och energiåtgärder	3	0	0
42 Energi och klimat	0	0	0
43 Kulturmiljö	0	0	0
45 Samhällsskydd och beredskap	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	15	1	7
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	0	0	0
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	13	3	23
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	5	1	20
54 Mineralfyndigheter	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	8	2	25
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	0	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	0	0	0
58 Restaurering	0	0	0
60 Lantbruk och landsbygd	3	0	0
62 Fiske	0	0	0
70 Folkhälsa	0	0	0
80 Jämställdhet	0	0	0
81 Nationella minoriteter	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	0	0	0
85 Integration	0	0	0
10-85 Totalt antal ärenden	101	13	13
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	0	0
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	7	2	29

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2022.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2022 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2022 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2022.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	92	97	94	50	8	25
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	98	100	100	16	15	15
282 Anmälningssärenden djurskydd	90	98	99	97	24	20	21
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	100	100	100	61	48	23
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	96	100	100	70	49	28
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	100	100	100	63	46	26
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn.	180	99	100	100	63	56	23
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	29	44	54	78	48	45
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	94	96	100	12	12	9
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	60	79	78	301	127	137
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	93	87	83	43	41	81
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	100	98	91	14	11	14
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	96	95	98	9	11	8
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5,6)}	180	40	14	100	194	413	56
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180	78	29	92	116	272	78
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	100	44	100	48	251	23
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{6, 7)}	120	100	96	100	60	60	53
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	63	87	82	110	87	58
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	100	82	94	51	79	68

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	75	87	75	21	20	27
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	48	89	26	40	28	51

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Inom verksamhet 525 beror långa handläggningstider på att det krävs kompletteringar i många ärenden och att målet är satt utifrån inkommen ansökan.

Antalet ärenden som kommer in inom verksamhet 551 är lågt och små avvikelser ger stora utslag. Några ärenden har beviljats anstånd för tid till yttrande och detta har bedömts viktigare än handläggningstid.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

	2022	2021	Not
Verksamhetens intäkter (tkr)			
Intäkter av anslag	112 880	102 320	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	23 502	13 100	2
Intäkter av bidrag	175 463	156 823	3
Finansiella intäkter	724	7	4
Summa	312 568	272 250	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-175 159	-168 411	5
Kostnader för lokaler	-12 648	-11 642	6
Övriga driftkostnader	-123 702	-89 643	7
Finansiella kostnader	-24	-9	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 276	-2 976	9
Summa	-312 809	-272 681	
Verksamhetsutfall	-240	-430	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	8 971	9 083	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-8 971	-9 083	
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	70	6 554	11
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	171 685	93 999	12
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	410	1 410	13
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	-241	310	14
Lämnade bidrag	-171 924	-102 273	15
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	-240	-430	16

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	1 710	0	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	1 705	1 494	
Summa	3 415	1 494	17
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	2 234	1 334	
Fordringar hos andra myndigheter	10 840	4 928	18
Övriga kortfristiga fordringar	208	455	19
Summa	13 282	6 717	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	657	2 486	
Upplupna bidragsintäkter	30 208	27 535	
Övriga upplupna intäkter	1 310	1 555	
Summa	32 174	31 576	20
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22 264	31 216	
Summa	22 264	31 216	21
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	66 877	70 295	22
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	197	137	23
Summa	67 074	70 432	
Summa tillgångar	138 208	141 435	

Kapital och skulder (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	1 843	133	
Balanserad kapitalförändring	-960	-530	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-240	-430	
Summa	642	-827	24
Fonder			
Fonder	399	157	
Summa	399	157	14
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	119	153	25
Övriga avsättningar	1 779	1 430	26
Summa	1 899	1 583	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	1 528	1 361	27
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	6 342	5 658	28
Leverantörsskulder	12 097	4 327	29
Övriga kortfristiga skulder	3 187	2 724	30
Depositioner	197	137	31
Summa	23 351	14 207	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	16 009	17 170	
Oförbrukade bidrag	95 909	109 145	
Summa	111 918	126 315	32
Summa kapital och skulder	138 208	141 435	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse									
01 05 001 007 Länsstyrelserna m.m.	1 592	112 227	2 323	0	0	116 142	-112 794	3 348	33
Utgiftsområde 19 Regional tillväxt									
19 01 001 007 Regionala utvecklingsåtgärder	459	500	0	0	-459	500	-156	344	34
Summa	2 052	112 727	2 323	0	-459	116 642	-112 950	3 693	

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 011 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 700	1 463	
2537 111 Miljöskyddsavgift	7 000	7 198	
2552 309 Övriga offentligrättsliga avgifter; Avgifter enligt avfallsförordningen	150	104	
2714 109 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen		207	
Summa	8 850	8 971	10

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		NOT
År	2022	2022	2022	2023	2024	
Utgiftsområde Regional tillväxt 19 01 001 007 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen Kalmar län	100	195	86	86	0	34

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2023.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2022 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 50 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr och markanläggningar som klassas som infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgång) på minst 250 tkr

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	3 år
Markanläggningar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	4 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	4 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Ökningen av intäkter av bidrag och övriga kostnader beror på den högre tilldelningen av medel till naturområdet.

Transfereringar

Transfereringarnas stora förändringar beror på olika stora projekt inom efterbehandling av förorenade områden.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Sandwall, Peter (t.o.m. 2022-11-03)	1 516 387	Energimyndighetens insynsråd, Ekonomistyrningsverkets (ESV) insynsråd
Vik. Blom, Johan (fr.o.m. 2022-11-03)	185 953	Restratos Management Consulting AB
Länsråd/Länsöverdirektör		
Mannervik, Ylva (t.o.m. 2021-08-31)	935 672	-
Vik. Norlén, Ana (fr.o.m. 2022-10-03)	746 810	-
Insynsråd		
Johansson, Stefan	1 900	Styrelseledamot Hvilan Utbildningar AB Styrelseledamot och VD Hörninge Gård AB
Sandström, Roger	1 900	Styrelseordförande/Styrelseledamot i Xylem Water Solutions Manufacturing AB
Sjöholm, Helene	1 900	Styrelseordförande Länsförsäkringar Kalmar län, Styrelseledamot LFK Mästaren AB, Styrelseledamot LFK Finans AB, Styrelsesuppleant, Projekt Linné AB, Styrelseledamot Länsförsäkringar Fondliv, Styrelseordförande/ägare Helena & Sjöholm AB
Johansson Evertsson, Stihna	2 450	Emåbygdens vind AB, Högsbynät AB Staby Gårdshotell AB
Wärenfalk, Matilda	2 670	-
Naraghi, Laila	1 900	-
Aronsson, Peter	-	Ledamot i Insynsråd för länsstyrelsen i Kronoberg, Rektor (styrelseledamot) för Linnéuniversitetet

Noter till resultaträkning

Not 1 Intäkter av anslag	2022	2021
01 05 001 007 Länsstyrelserna m.m.	112 794	101 906
19 01 001 007 Regionala utvecklingsåtgärder	86	413
Summa intäkter av anslag	112 880	102 320

Skillnaden mellan åren för förvaltningsanslaget beror förutom skillnad i tilldelade medel främst på de stora besparingar som länsstyrelsen genomförde 2021 för att kompensera för det stora anslagsöverskridandet som gjordes 2020.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
Offentligrättsliga avgifter	1 558	1 862
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	20 663	10 538
Intäkter av andra ersättningar	1 281	700
Summa	23 502	13 100
<i>Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av</i>		
Intäkter uthyrning	910	1 011
Intäkter utbildning/konferenser	610	637
Intäkter konsultuppdrag	17 979	7 406
Intäkter övriga 4 § avgifter	1 163	1 484
	20 663	10 538

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Ökningen av intäkter för konsultuppdrag avser intäkter inom fastighetsförvaltning som är uppdragsverksamhet delen från Naturvårdsverket.

Not 3 Intäkter av bidrag	2022	2021
Bidrag från statliga myndigheter	177 519	155 308
<i>varav</i>		
<i>Naturvårdsverket</i>	<i>89 208</i>	<i>68 227</i>
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	<i>45 058</i>	<i>43 961</i>
<i>Statens jordbruksverk</i>	<i>12 426</i>	<i>9 449</i>
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	<i>12 156</i>	<i>9 736</i>
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	<i>7 115</i>	<i>8 617</i>
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	<i>4 042</i>	<i>3 733</i>
<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	<i>2 245</i>	<i>1 054</i>
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	<i>1 946</i>	<i>7 118</i>
<i>Övriga statliga myndigheter</i>	<i>3 321</i>	<i>3 413</i>

Not 3 Intäkter av bidrag	2022	2021
Bidrag från övriga	-2 056	1 515
<i>varav bidrag från EU:s fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	-4 298	766
<i>YEIP - Innovationsprojekt</i>	-0	4
Summa	175 463	156 823

Anslaget från Naturvårdsverket för naturskötsel har ökat.

För fleråriga EU-projekt där bokförd medfinansiering under ett år varit större än kostnaderna leder periodisering till ett negativt belopp.

Not 4 Finansiella intäkter	2022	2021
Räntekonto i Riksgälden	721	0
Övriga finansiella intäkter	2	7
Summa	724	7

Under året infördes ränta på räntekontot vilket lett till ränteintäkter från Riksgälden.

Not 5 Kostnader för personal	2022	2021
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-117 498	-113 567
<i>varav</i>		
<i>Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)</i>	-496	-522
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-57 661	-54 844
Summa	-175 159	-168 411

Lönekostnaderna har ökat p.g.a. något fler årsarbetskrafter tillsammans med ytterligare höjd pensionspremie för förmånsbestämd pension.

Not 6 Kostnader för lokaler	2022	2021
Kostnader för lokaler	-12 648	-11 642

Lokalkostnaderna är ca 1,7 milj kr högre än det som redovisas i tabell F i resultatredovisningen. Skillnaderna består till största delen av kostnader för renhållning och elektricitet i Naturvårdsverkets fastigheter inom naturskötsel.

Not 7 Övriga driftskostnader	2022	2021
Övriga driftskostnader	-123 702	-89 643

Den ökade tilldelningen av medel inom naturvården har kunnat användas till ökade driftskostnader

Not 8 Finansiella kostnader	2022	2021
Räntekostnader i Riksgälden	-14	0
Övriga finansiella kostnader	-10	-9
Summa	-24	-9

Under året infördes ränta på avistalån för anläggningstillgångar vilket lett till räntekostnader i Riksgälden.

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar	2022	2021
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 276	-2 976

Avskrivningarna minskar även detta år eftersom avskrivningar för investeringar som länsstyrelsen gjorde vid byte av kontorslokaler nu är helt avskrivna.

Not 10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2021	2022	2022	2022	2022
	<i>utfall intäkter</i>	<i>utfall intäkter</i>	<i>budget intäkter</i>	<i>utfall intäkter</i>	<i>utfall kostnader</i>	<i>Netto utfall</i>
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål						
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 107	1 659	1 700	1 463	-2 900	-1 438
2537 Miljöskyddsavgifter	7 417	6 972	7 000	7 198	-7 687	-489
2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter	155	151	150	104	-42	61
<i>varav</i>						
- Avgifter enligt avfallsförordningen	146	151		104	-42	61
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	315	301		207		
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	315	301		207		
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	8 994	9 083	8 850	8 971		

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende länsstyrelserna. Notens är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Åren 2020 och 2021 har länsstyrelserna haft ett undantag i regleringsbrevet enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. I regleringsbrevet 2022 är undantaget borttaget. Som en följd av det ändras notens uppställning till att omfatta intäkter för åren 2020, 2021 och 2022 samt kostnader för år 2022. Inga jämförelsetal avseende kostnader för åren 2020 och 2021 kan tas fram.

Not 11 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2022	2021
01 05 001 007 Länsstyrelserna m.m.	0	6 357
19 01 001 007 Regionala utvecklingsåtgärder	70	196
Summa	70	6 554

Länsstyrelsens utbetalning av bidrag till regionens förvaltningskostnader från förvaltningsanslaget upphörde 2022.

Not 12 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2022	2021
Från myndighet		
Naturvårdsverket	120 317	53 481
Havs- och vattenmyndigheten	29 993	24 962
Riksantikvarieämbetet	12 326	8 979
Socialstyrelsen	4 059	4 045
Övriga statliga myndigheter	4 990	2 532
Summa	171 685	93 999

Ökningen av medel från Naturvårdsverket avser främst efterbehandling av förorenade områden.

Not 13 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2022	2021
Medel från privata sektorn	28	1 620
Älgvårdsfonden	382	-210
Summa	410	1 410

Medel från privat sektor avser mest efterbehandling av förorenade områden och där varierar projekten mellan olika år.

Not 14 Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2022	2021
Ingående balans	157	467
Årets förändring	241	-310
Utgående balans	399	157
Uppdelat på		
Älgvårdsfonden		
<i>Ingående balans</i>	<i>157</i>	<i>467</i>
<i>Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag</i>	<i>382</i>	<i>-210</i>
<i>Lämnade bidrag</i>	<i>-141</i>	<i>-100</i>
<i>Utgående balans</i>	<i>399</i>	<i>157</i>

Not 15 Lämnade bidrag	2022	2021
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-150 960	-86 088
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-20 964	-16 185
Summa Lämnade bidrag	-171 924	-102 273
inom verksamhetsområden		
<i>Efterbehandling av förorenade områden</i>	-102 962	-42 202
<i>Miljömål</i>	-30 003	-25 414
<i>Dricksvattenförsörjning</i>	-4 710	-3 000
<i>Kalkning av försurade vatten</i>	-4 239	-3 205
<i>Frågor inom mänskliga rättigheter</i>	-4 059	-4 045
<i>Kulturhistoriskt värdefulla miljöer</i>	-3 963	-1 885
<i>Byggnadsvård</i>	-3 232	-3 511
<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-3 018	-789
<i>Fiskevård och fritidsfiske</i>	-2 599	-1 570
<i>Fornminnes- och kulturlandskapsvård</i>	-2 541	-3 032
<i>Fornminnen</i>	-2 341	-550
<i>Stöd till fisket</i>	-2 193	-2 047
<i>Integrationsfrågor</i>	-1 771	882
<i>Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön</i>	-1 481	-3 607
<i>Övriga ärenden inom administration och intern service</i>	0	-6 357
<i>Övriga verksamhetsområden</i>	-2 814	-1 941
	-171 924	-102 273

Lämnade bidrag till efterbehandling av förorenade områden varierar mellan åren beroende på hur stora projekt som är aktuella respektive år.

Inga bidrag finansierade genom EU-fonder

Not 16 Årets kapitalförändring	2022	2021
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-240	-430
Summa verksamhetsutfall	-240	-430
Summa årets kapitalförändring	-240	-430

Noter till balansräkning

Not 17 Materiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Byggnader, mark och annan fast egendom		
Årets anskaffning	1 710	0
Utgående anskaffningsvärde	1 710	0
Bokfört värde	1 710	0
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	18 626	18 450
Årets anskaffning	1 487	176
Årets försäljning, utrangering	-791	0
Utgående anskaffningsvärde	19 321	18 626
Ingående avskrivningar	-17 132	-14 156
Årets avskrivningar	-1 276	-2 976
Årets försäljning, utrangering	791	0
Utgående avskrivningar	-17 616	-17 132
Bokfört värde	1 705	1 494
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	3 415	1 494

Den nya markanläggningen (1710 tkr) är en parkeringsplats i ett naturreservat där Naturvårdsverket finansierat anläggningen med anslagsmedel. Den anläggningen ökar därmed statskapitalet.

133 tkr av anläggningstillgångarna (konst) och 1710 tkr gällande markanläggningar finansieras av statskapital, resten ska finansieras av lån i Riksgälden. För 2022 finns en sent levererad anläggningstillgång (44 tkr) där lån kommer att upptas 2023.

Not 18 Fordringar hos andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	4 487	1 539
Mervärdesskatt	6 353	3 389
Summa	10 840	4 928

Fordringar annan myndighet påverkas främst av större fordran mot Naturvårdsverket avseende fastighetsförvaltningen. Den ökade momsens beror på fler fakturor inom naturvården under december än tidigare år.

Not 19 Övriga kortfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
Uppbördsfordringar	162	453
Övriga kortfristiga fordringar	45	3
Summa	208	455

Not 20 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	579	2 486
Övriga förutbetalda kostnader	78	0
Summa förutbetalda kostnader	657	2 486
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	25 559	22 059
<i>varav</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>	21 423	19 267
<i>Övriga statliga myndigheter</i>	4 136	2 792
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	4 649	5 476
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	4 033	5 002
Totala upplupna bidragsintäkter	30 208	27 535
Övriga upplupna intäkter	1 310	1 555
Summa periodavgränsningsposter	32 174	31 576

De förutbetalda hyrorna avser 2022 enbart hyran för residenset. Hyresfakturorna för kontoret inkom först 2023 och har därför inte förutbetalats.

Ökningen av posten avser fordran på Jordbruksverket, gällande landsbygdsprogrammet.

Not 21 Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-453	-748
Redovisat mot inkomstitel (-)	-8 971	-9 083
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	9 261	9 379
Skulder avseende uppbringning	-162	-453
Anslag i icke räntebärande flöde		
Redovisat mot anslag (+)	156	610
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-156	-610
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 592	6 298
Redovisat mot anslag (+)	112 794	108 264
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-114 550	-116 154
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 348	-1 592
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	33 260	43 826
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	296 173	256 813
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-294 553	-258 610
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-9 105	-8 770
Övriga fordringar på statens centralkonto	25 775	33 260
Summa utgående balans avräkning med statsverket	22 264	31 216

Not 22 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Räntekonto i Riksgälden	66 877	70 295

Räntekontokredit (8 000) har inte utnyttjats under 2022 och 2021.

Not 23 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	197	137

Inbetalt belopp under 2022 uppgår till 159 (162) tkr, medan utbetalt belopp uppgår till 100 (435) tkr. Den del som ska regleras efter mer än tolv månader är svårbedömd. Utbetalning sker när gäldenären kräver det eller efter dom i tingsrätt. När detta sker är svårt att bedöma varvid Länsstyrelsen väljer att inte ange någon del av posten som kommer regleras efter mer än 12 månader.

Not 24 Förändring av myndighetskapalet	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2021	133	0	0	-530	0	-430	-827
<i>varav</i>							
Konst/ Statenskonstråd	133	0	0	0	0	0	133
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-530	0	-430	-960
Ingående balans 2022	133	0	0	-530	0	-430	-827
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	-430	0	430	0
Årets förändring							
<i>varav</i>							
Naturmiljötillgång	1 710	0	0	0	0	0	1 710
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	-240	-240
Summa årets förändring	1 710	0	0	0	0	-240	1 470
Utgående balans 2022	1 843	0	0	-960	0	-240	642

Not 25 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättningar	153	0
Årets pensionskostnader	8	205
Årets pensionsutbetalningar	-41	-52
Utgående avsättning	119	153

Årets pensionskostnader 2022 består både av en bortbokning av en delpensionsskuld (pga pension före 65 års ålder) och uppbokning av en ny delpension.

Not 26 Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
Lokalt omställningsarbete		
Årets förändring	350	335
Utgående balans	1 779	1 430
Summa övriga avsättningar	1 779	1 430

Under året har 350 tkr i avsättning gjorts och inget har förbrukats av omställningsmedlen. Samverkan pågår för att få till stånd en rutin för att framöver öka användning av omställningsmedlen. Länsstyrelsen bedömer i nuläget att cirka 200 tkr kommer att användas under 2023.

Not 27 Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
Ingående balans	1 361	4 162
Under året upptagna lån	1 443	176
Årets amorteringar	-1 276	-2 976
Utgående balans	1 528	1 361
Beviljad låneram	5 000	10 000

2022 finns en sent levererad anläggningstillgång (44 tkr) som lån kommer att upptas för 2023.

Not 28 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	1 821	2 388
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	3 486	3 002
Mervärdesskatt	1 035	268
Summa	6 342	5 658

Not 29 Leverantörsskulder	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	12 097	4 327

Leverantörsskulder varierar mellan åren mest beroende på när tjänster utförda i den sakfinansierade verksamheten slutförs.

Not 30 Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
Personalens källskatt	3 156	2 698
Övriga kortfristiga skulder	31	26
<i>Bestående av</i>		
Övrigt	31	26
Summa	3 187	2 724

Not 31 Depositioner	2022-12-31	2021-12-31
Depositioner	197	137

Inbetalt belopp under 2022 uppgår till 159 (162) tkr, medan utbetalt belopp uppgår till 100 (435) tkr. Den del som ska regleras efter mer än tolv månader är svårbedömd. Utbetalning sker när gäldenären kräver det eller efter dom i tingsrätt. När detta sker är svårt att bedöma varvid Länsstyrelsen väljer att inte ange någon del av posten som kommer regleras efter mer än tolv månader.

Not 32 Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna löner, arvoden inkl social avg	1 706	1 227
Upplupna semesterlöner inkl social avg	13 420	14 368
Övriga upplupna kostnader	883	1 575
Summa upplupna kostnader	16 009	17 170
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	82 249	100 837
<i>varav</i>		
<i>Naturvårdsverket</i>	<i>42 082</i>	<i>57 583</i>
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	<i>10 467</i>	<i>9 577</i>
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	<i>9 803</i>	<i>9 924</i>
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	<i>8 898</i>	<i>8 957</i>
<i>Statens jordbruksverk</i>	<i>4 066</i>	<i>5 121</i>
<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	<i>2 719</i>	<i>1 530</i>
<i>Skogsstyrelsen</i>	<i>1 558</i>	<i>495</i>
<i>Övriga statliga myndigheter</i>	<i>2 657</i>	<i>7 650</i>
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
- Inom tre månader	35 641	12 064
- mer än tre månader till ett år	36 865	39 600
- mer än ett år till tre år	9 743	49 173
- mer än tre år		
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	13 660	8 309
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	<i>12 878</i>	<i>7 703</i>
<i>YEIP - Innovationsprojekt</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa oförbrukade bidrag	95 909	109 145
Summa periodavgränsningsposter	111 918	126 315

Upplupna löner består 2022 av övertid och en upplupen lön, 2021 bestod posten av övertid och uppsägningslöner.

Minskningen av oförbrukade medel avser Naturvårdsverket och gäller främst naturvårdsområdet där verksamheten har ökat under 2022.

Noter till anslagsredovisning

Not 33 Villkor för anslaget 01 05 001 007 Länsstyrelserna m.m., Kalmar län	Belopp	Utfall
Anslagskredit	3 381	0
Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	3 436	3 348
Kredit på räntekonto	8 000	0
Låneram för anläggningstillgångar	5 000	1 528

Det låga utnyttjandet av låneramen beror på lång leveranstid på beställd inventarie.

Not 34 Villkor för anslaget 19 01 001 007 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Kalmar Län	Belopp	Utfall
Anslagskredit	25	0
Anslagsbehållning som disponeras	inget	
Uppföljning och utvärdering	200	70
Beställningsbemyndigande	100	86

För både anslagsutnyttjandet och bemyndigandet gäller att det avser enbart åtaganden gjord 2019 eller tidigare år. Länsstyrelsen får från och med 2020 inte fatta nya beslut.

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kalmar den 21 februari 2023

Johan Blom

Vikarierande landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
1§	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Om länsstyrelsen
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
4 a§	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärsektoriella frågor
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd
7§	Geografiskt områdesansvar (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-10-01)	Samhällsskydd och beredskap
7 a §	Civilområdesansvar	Samhällsskydd och beredskap
7 b §	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Tillsyn strandskydd	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A8 Förorenade områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län (kopia till MSB)
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m.	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande m.m.	Alla län
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D2 Brottlighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3C2 Förstudie vägledning miljötillståndsprövning m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3C7 Länsstrategier för jämställdhet	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsbelagd verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2023-02-22	Lst Örebro
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-25	Näringsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3A2 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-17	Lst Dalarna redovisar till Naturvårdsverket och Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A3 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A4 Statligt stöd för bättre vattenhushållning	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	Uppdrag / A. Nationella mål		Lst Jönköping samordnar dricksvatten. Lst Västernorrland samordnar avloppsrening.
		2022-02-28	Delredovisas till Miljödepartementet
		2023-02-22	Slutredovisas till Näringsdepartementet och Miljödepartementet.
3A6 Restaurering och anläggning av våtmarker	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3A7 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3A8 Uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3A9 Kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Statens jordbruksverk (kopia till Näringsdepartementet)
3A10 Föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3A11 Missbruk av spel om pengar	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-31	Socialdepartementet
3A13 Förstärkt tillsyn Alkohol och nikotinprodukter	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-31	Socialdepartementet
3B1 Statlig närvaro och service i länet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-06-15	Finansdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-28	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B4 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetspråk	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-11-14	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B6 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-12-01	Näringsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
områden			
3B7 Regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B8 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-01 2023-03-31	Arbetsmarknadsdepartementet, Lst Dalarna samordnar Delredovisning Slutredovisning
3B10 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B11 Föräldrarskapsstöd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-28	Socialdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B13 Aktiviteter på demokratiområdet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B14 Motverka rasism på arbetsmarknaden	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-01	Lst Stockholm redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B16 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B19 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B20 Insatser för asylsökande m.fl.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B22 Bedömning av resultat statlig ersättning insatser för vissa utläningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C5 Lämna utgiftsprognoser anslag 1:1 m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Gäller berörda län som redovisar till Tillväxtverket
3C8 Jämställdhetsperspektiv m.m. i krisledningsarbetet	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3C9 Regionala resurscentra bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-10	Lst Östergötland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C10 Bidrag till arbete mot mäns våld mot kvinnor	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-01-01	Jämställdhetsmyndigheten (kopia till Arbetsmarknadsdepartementet) redovisas i samband med redovisningen enligt förordningen

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
			(2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor.
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-09	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Analysera kommunernas användning av att begära planeringsbesked	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D3 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-03-31	Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet), Lst Västernorrland samordnar
3D5 Uppgifter - inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-11-30	Miljödepartementet, Lst Skåne samordnar
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Västernorrland samordnar
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Blekinge samordnar
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-02-07 2022-04-27 2022-07-29 2022-10-28	Hermes
3E2 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-05-16 2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Södermanland samordnar
3E3 Erfarenheter av vad pandemin inneburit för minskade utsläpp från tjänsteresor	Uppdrag / E. Övriga uppdrag		Redovisningen ska ske inom ramen för myndigheternas miljöledningsarbete i enlighet med vad som gäller enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.
3E4 Åtgärder för att öka säkerheten i digital infrastruktur	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Västra Götaland samordnar

Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Länsstyrelsernas IT-avdelning har bidragit i den länsstyrelsegemensamma portföljstyrningen i förvaltning och projekt inom bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och bidragit i Tillväxtverkets utveckling av verksamt.se.

IT-avdelningen har medverkat i länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli med anledning av Rysslands invasionskrig i Ukraina och utvecklat metodstöd, rapportering och analys av en lägesbild av cybersäkerhet i Sveriges kommuner. Länsstyrelserna har via IT-avdelningen aktivt medverkat i eSams projekt om Digital Samverkan (dSam) inom offentlig sektor. Det är av stor vikt för länsstyrelserna att digital samverkan fungerar på ett bra sätt inom offentlig sektor då länsstyrelserna har omfattande kontakter med kommuner och andra myndigheter.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Löneservice huvuduppgift är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Värmland för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2022 har Löneservice i snitt hanterat 7 900 löner och betalat ut cirka 186 miljoner kronor per månad för länsstyrelserna. Samma siffror för 2021 är 7 600 löner och 176 miljoner kronor per månad. Ökningen beror delvis på att de flesta länsstyrelser anställde extra personal för arbetet med årets val, totalt cirka 1 500 personer. För MUCF och Brå hanteras ytterligare cirka 300 löner per månad.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna och att Löneservice kan hantera ett ökat antal löneutbetalningar sparar tid och kostnader för uppdragsgivarna.

Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske, exempelvis pensionsuppgifter, statistik och skatteuppgifter som rapporteras varje månad. Samarbetet med länsstyrelsernas andra nationella funktioner och projekt blir enklare i lönerelaterade frågor. Effekten av samordningen har under åren också lett till att även kompetensen kring lön och avtalsfrågor har samordnats hos Löneservice. Löneservice har en betydligt mer rådgivande roll idag.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Världlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationen har under ett händelserikt år levererat god service. Vi upplever ett intresse från länen att vi skulle kunna avlasta dem mer genom ett bredare uppdrag. En ökad snitthanteringstid visar att medborgaren förväntar sig ökad service. Resultatet av denna trend är en behovsanalys som kommer att gå ut nationellt till våra kunder.

En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd har under året avlastat länen mer genom att utföra registreringskontroller. En stor mängd samtal har under året handlat om frågor som berör de nya jordbrukarstöden för 2023.

Vår samverkan med IT-avdelningen på strategisk nivå är fortsatt viktig.

Vi har under 2022 fått en ökad mängd frågor från länsstyrelserna angående att verksamhetsanpassa sin tillgänglighet via telefon. Det har resulterat i flera digitala utbildningsinsatser där responsen från utbildningarna har varit väldigt positiv. Vi har nu därför planer på att under 2023 erbjuda dessa utbildningar vid fler tillfällen.

En god telefonkultur i våra verksamheter stärker varumärket Länsstyrelsen där tillgänglighet är en viktig faktor för hur medborgaren upplever myndigheten.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Världlän för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

LstEA har en bemannad support och syftet är att stötta länsstyrelserna gällande ekonomiska frågor för att eftersträva en hög kvalitet. Under 2022 har LstEA hanterat drygt 1 000 supportfrågor.

LstEA har gjort ett 30-tal utsökningar ur ekonomisystemet för länsstyrelsernas räkning och på sätt effektiviserat hanteringen och kvalitén för dessa förfrågningar såväl interna som externa. Flera av utsökningsmallarna har förbättrats under året för att bättre fånga in frågeställarens behov.

VÄS-förvaltningen har under året arbetat med att utveckla verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Som ett resultat av detta har VÄS-strukturen kompletterats med ett nytt verksamhetsområde som ska följa upp civilförvarsområdet. Processen följer tidslinjen och en uppdaterad VÄS-struktur kommer redovisas i mitten av januari 2023.

LstEA har genom ÅR-mallgruppen förvaltats och utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen som ligger till grund för länsstyrelsernas årsredovisning. Några av förändringarna är

- Minskat antalet resultatindikatorer från 27 till 15. Bedömningsgrunden ska ha mer fokus på resultat och mindre beskrivande. Målet är att få en mer rättvisande bild av resultatutvecklingen över tid
- Lyft ur länsstyrelsegemensamma texter och lagt till dem i en ny bilaga E.

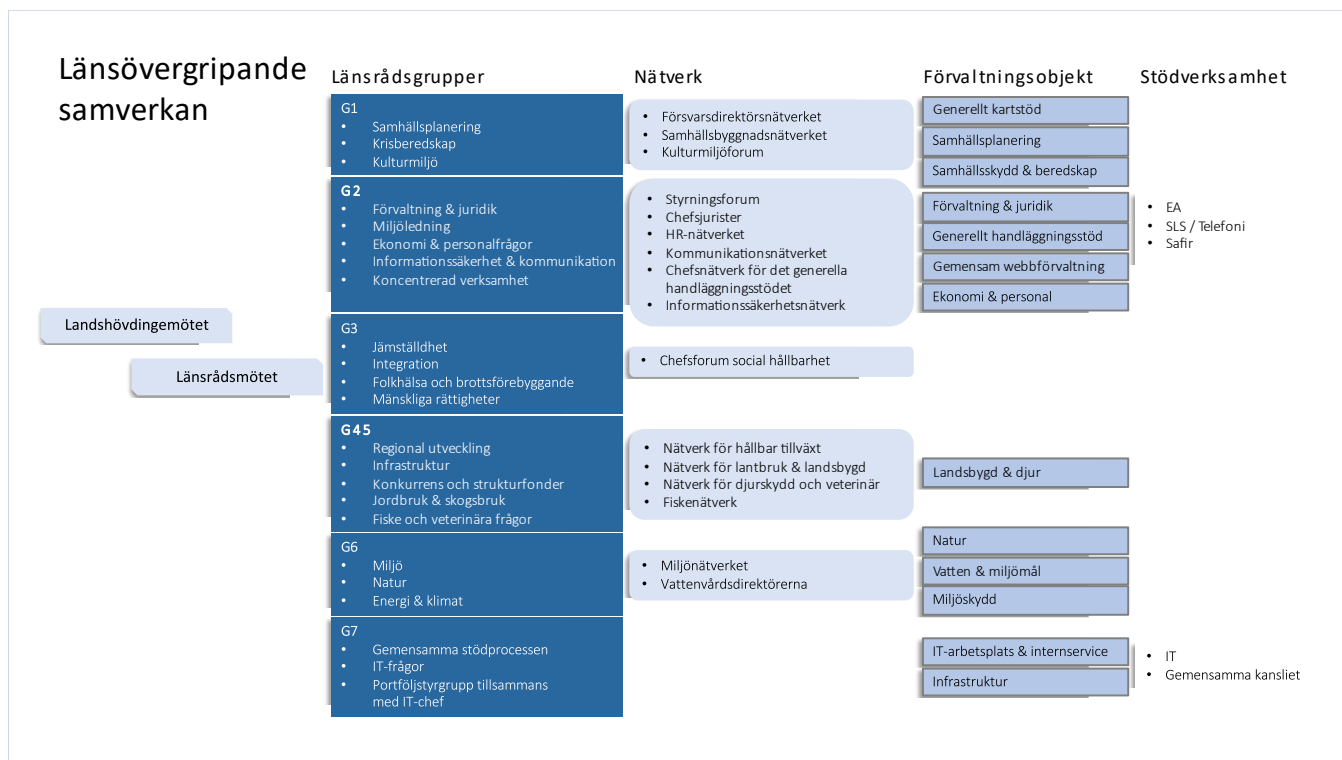
Dataskydd och informationssäkerhet

Den länsstyrelsegemensamma stödfunktionen Safirs uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och i stort sett identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk enligt dataskyddsförordningen. Vårdlän för den gemensamma stödfunktionen är Länsstyrelsen i Stockholms län.

En effekt av det länsstyrelsegemensamma arbetet med informationssäkerhet och dataskydd är att vi har höjt säkerhetskulturen genom utbildning för att höja basnivån på kunskap och medvetenhet hos medarbetarna och framförallt hos de grupper som arbetar direkt med informationssäkerhetsfrågor. Tillsammans med förvaltningsorganisationen, Gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar länsstyrelserna systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas information, särskilt när det gäller personuppgifter.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning samt inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta innebär att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Vårdlän för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Figur 1. Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5-7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig, som arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en övergripande nivå styrs den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning m.m. sker hos det gemensamma kansliet. Beslut fattas av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chefen utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och tretton etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från både verksamheten och IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet, och har även en koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till gemensamma strategier och en gemensam digital målbild är under framtagande. Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheternas uppdrag. För 2022 är det exempelvis arbete med samtjänster tillsammans med Tillväxtverket och uppdrag samordnade av DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) såsom Single Digital Gateway. Inom ramen för arbetet med Tillväxtverket har länsstyrelserna arbetat med flera av de byggblock som finns i ENA för att utveckla hållbara tjänster och lösningar för framtiden. Det har tagits fram flera nya e-tjänster som kopplats till verksamt.se där företag får stöd och vägledningar och inom kort kommer kunna följa sitt ärende. Länsstyrelsernas e-tjänster kan hämta adressuppgifter från bastjänsten via Bolagsverket och arbete pågår utifrån byggblocken Mina ärenden och API-hantering. Under året har även ensade och länsstyrelsegemensamma huvudprocesser för tillsyn och prövning tagits fram. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om agendans koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärspektoriella arbetssätt, samt en bättre omvärldsbevakning. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Länsstyrelserna finns representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen. Länsstyrelsen har sedan 2022 rollen som samordnare för GD-forum. Det innebär sammankallande av Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Värmlands län är ordförande, samt den Operativa gruppen, som består av tjänstepersoner.
- Extern samverkan med bland annat Nationella samordnaren för Agenda 2030, Glokala Sverige, SCB och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA1). På uppdrag av nationella samordnaren har Länsstyrelsen i Södermanlands län tagit fram en förstudie om verktyg för tillgängliggörande och visualisering av data.

- Det länsstyrelsegemenamma arbetet har haft två fördjupningsområden; extern samverkan samt hur Agenda 2030 beaktas i beslut och processer.
- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030.
- Nyhetsbrev om Agenda 2030 och gemensam samverkansytan för Agenda 2030.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av.

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna ingår som en av 14 medlemmar i Regeringens Råd för hållbara städer. I mars 2022 fick rådet ett förlängt och ändrat uppdrag med tydligare fokus på att arbeta mot mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030. Rådet ska enligt uppdraget utveckla sin gemensamma webbplats till en plattform för kunskap och finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen. Rådet ska även stödja kommuner som berörs av större industriableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Rådets nuvarande uppdrag sträcker sig till 31 december 2030.

I februari 2022 lämnade rådet enligt tidigare uppdrag sin årliga rapportering till Regeringskansliet. Rådets ledamöter har under året haft fyra möten och rådets expertnätverk har haft nio möten. I juni hölls även ett gemensamt stormöte i Skellefteå där bland annat rådets ledamöter, rådets expertnätverk, representanter från rådets tre referensgrupper och representanter från kommunledningar samt ledningar från regioner och länsstyrelser i Norrbotten och Västerbotten deltog. Syftet med mötet var att skapa kontakter, att skapa förståelse för varandras uppdrag och utmaningar samt lägga grunden för ett framtida gemensamt arbete.

Under året har rådets medlemmar även bidragit med material till den gemensamma webbplatsen i form av information om nya kunskapsstöd, metoder och finansieringsmöjligheter, i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling.

I september skickade rådet in en ansökan till Tillväxtverket om att driva en samverkansplattform med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Den syftar till att stötta genomförandet av Regionalfondens insatser inom hållbar urban utveckling genom att vara en nationell plattform för erfarenhetsutbyte och samverkan.

Länsstyrelsernas roll i rådet är att bidra med kunskap och kompetens om kommunernas förutsättningar att arbeta med hållbar utveckling. Länsstyrelsernas olika regionala nätverk betyder mycket för rådets arbete för

att nå ut till kommunerna. Bedömningen är att länsstyrelsernas arbete i rådet mycket väl motsvarar dess roll och ansvar samt att rådet uppfyller sitt syfte.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) samordnar det regionala klimat- och energiomställningsarbetet. LEKS bidrar till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, deras olika sakområden, berörda myndigheter och departement. Exempel på väsentliga insatser som LEKS genomfört 2022 är:

- Arrangerat en ledningskonferens med länsstyrelsernas länsledningar med temat *Ledarskap för energi- och klimatomställningen* och två nätverkskonferenser för handläggare. Konferenserna har lett till ökat samarbete mellan länsstyrelsernas sakområden och kunskapsutveckling.
- Tre samverkansledare och flera projekt har samordnat arbetet inom respektive område. Arbetet har underlättat länsstyrelsernas handläggning och utåtriktade arbete och lett till snabb och effektiv hantering av ansökningar och projekt, liksom förbättrade arbetssätt och underlag.
- Utvecklat Klimatklivet genom integrering av IT-miljön för ansökningar. Arbetet har lett till effektivare hantering av stödet och synergier mellan olika åtgärdsprojekt.
- Samordnat remissvar. Insatserna har bidragit till ökad kunskapsöverföring inom olika sakfrågor och bättre, samordnade remissvar.
- Framtagande av stöd, mallar och rutiner för arbetet med Elektrifieringspiloter. Insatserna utgjorde en förutsättning för att Länsstyrelsens uppdrag kunnat genomföras.
- Tillsammans med Energimyndigheten utvecklat uppdraget om stöd till kommuner och regioner i energibesparingar.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnås målen för det länsstyrelsernas gemensamma arbetet med energi- och klimatomställning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. RUS vision är att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030. RUS bidrar till tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. I RUS styrgrupp ingår chefsnätverk på länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I RUS arbetsgrupp ingår medarbetare från flera länsstyrelser.

Väsentliga insatser under året:

- Samordning och utveckling av miljömålsuppföljningen. Insatser inom miljöinformationsförsörjning och miljöövervakning. Medverkan i fördjupad utvärdering av miljömålen 2023.
- Samordning av arbete i Miljömålsrådet och med Agenda 2030.

- Projekt inom sakområden, bland andra samhällsplanering, länstransportplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, kulturmiljö, grön infrastruktur och hållbar konsumtion.
- Vägledning åtgärdsprogram och förändringsledningskurser för länsstyrelser och kommuner. Medverkan i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen.
- Kommunnätverk, medverkan nationella uppdrag, bland annat hos Tillväxtverket.
- Medarrangör av miljömålsdagar och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.

Flera insatser sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt bidrar till att uppnå uppsatta mål.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

År 2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin. Denna samordning fortsatte under 2021 och fram till och med första kvartalen 2022.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen.

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds Universitetet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet var gott och studien visade att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.”

Samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har utvecklat länsstyrelsernas förmåga att tillsammans och samordnat hantera allvarliga samhällsstörningar såväl nationellt som regionalt.

Erfarenheterna från samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har legat till grund för länsstyrelsernas gemensamma hantering av den säkerhetspolitiska utvecklingen under 2022 genom samordningskansliet MATS. Lärdomar från den gemensamma hanteringen av pandemin har även varit betydelsefulla för utvecklingen av de beredskapskanslier som håller på att upprättas vid civilområdesansvariga länsstyrelser.

Generellt har erfarenheterna bidragit till att utveckla länsstyrelsernas enskilda förmåga att hantera allvarliga samhällsstörningar regionalt och har också bidragit till utvecklingen av länens totalförsvarsförmåga.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 till den 31 mars 2022 gällde en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Länsstyrelserna var utsedda tillsynsmyndigheter och hade i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följdes. Länsstyrelsen i Dalarnas län hade uppdraget att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete, vilket framgår av Förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Länsstyrelsernas arbete med pandemitillsynen visade att det med korta ledtider går att organisera sig och bedriva en likartad tillsyn även om vi är 21 myndigheter. Uppfattningen bland länsstyrelserna var att arbetsmodellen med en nationell samordning som ges ett tydligt ansvar och mandat har varit direkt bidragande till det goda resultatet. Länsstyrelserna har genomfört 61 822 tillsynsåtgärder, varav 30 388 tillsynsbesök vilka lett till 54 förelägganden och 34 förelägganden med vite. För mer information se länsstyrelsernas slutrapport, Länsstyrelsen Dalarnas län Rapport 2022:13 ”En enad insats mot smittan - länsstyrelsernas pandemitillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen”.

Länsstyrelsernas tillsynsarbete och den nationella samordningens arbetsinsats bedöms ha levt upp till ställda krav och förväntningar. Redan etablerad myndighetsövergripande samverkan har varit avgörande och medfört konkreta resultat i form av tillsynsåtgärder. Länsstyrelsernas redan etablerade nätverk och kompetens inom en variation av sakområden ger en beredskap att med kort varsel även i framtiden klara av liknande arbetsuppgifter.

Länsstyrelsegemensamt arbete till följd av kriget i Ukraina

Landshövdingarna beslutade den 1 mars att upprätta ett gemensamt nationellt samordningskansli med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Kansliets operativa del samordnas av Länsstyrelsen i Stockholms län. Kansliet har främst samordnat regeringsuppdrag samt informationsdelning och kommunikation mellan nationella myndigheter och länsstyrelserna, vilket bedöms ha lett till en högre effektivitet i arbetet hos länsstyrelserna och i övriga myndigheter. Länsstyrelserna fick tidigt i uppdrag att regelbundet redovisa lägesbilder från länen och sammanställa en nationell lägesbild inklusive samverkansbehov. Ett särskilt utvecklingsarbete initierades för att sammanställa en lägesbild om cybersäkerhet vilket har resulterat i samlad kunskap om läget rörande cybersäkerhet i kommunerna. Kansliet deltog i Migrationsverkets uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommunerna vid anskaffning av boenden för skyddsökande från Ukraina och har deltagit i arbetsgrupper rörande civilsamhället och social hållbarhet.

Bedömningen är att samordningskansliets bidrag till den nationella lägesbilden rörande krigets påverkan på samhället varit värdefullt, särskilt genom att lyfta det regionala och lokala perspektivet. En enkät visar att kansliet uppfattats ha startat upp fort och särskilt nämns att kansliets informationshantering har varit positiv. Genom kansliets arbete bedöms länsstyrelserna ha fått bättre planeringsförutsättningar för sitt arbete.

Länsstyrelsen
Kalmar län

www.lansstyrelsen.se/kalmar